

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., šeštadienis, spalio-October 25 d., 1924

437

No. 257

Kinų karas pasibaigęs

Lenkai ieško \$50,000,000 paskolos Amerikoje

Pennsylvanijoj kilo 11,000 angliakasių streikas

Kinų karas pasibaigęs

Generolas Feng, paėmęs Pekiną, reorganizuoja valdžią. Prezidentas Tsao areštė.

PEKINAS, Kinai, spalio 24. — Pekino valdžios jėgos susmuko visai. Generolo Feng Ju-Hsiago kariuomenė sugrįžo iš fronto, įėjo Pekiną ir užėmė visos valdžios įstaigas ir prezidento rūmus. Visi miesto vartai uždaryti, ant miesto sienos ir gatvėse pastatyta kariuomenės saugybos.

Telegrafo ir telefono vielos nukapotos ir traukiniai sulaukyti.

Prezidentas Tsao — kalinys.

Prezidentas Tsao Kun laikomas prezidento rumuose kaip kalinys. Finansų ministeris ir Tsao Kun'o sekretorius areštuoti. Užsienio reikalų ministeris Wellington Ku slapstosi legacijų kvartale. Visi kabineto nariai paleisti, išskyrus Dr. V. V. Jen'ą.

Generolas Feng Ju-Hsiangas, paėmęs Pekiną, išleido proklamaciją paskelbdamas, kad karas esąs pabaigtas.

Generolas Vu Pei-Fu, kaip girdėt, pabėgęs Italijos karo laivą į Cingangtao.

Maršalas Tuan Ci-Dzui numatomas prezidentu.

Viskas buvo padaryta sulys Mandžurijos valdovo Cang Tso-lino planais. Maršalas Tuan Ci-Dzui, kurs yra dabar Tientsine, numatomas Kinų prezidentu.

Mieste ramu, bet po 6 valandų vakaro visos sankrovos, viešbučiai, restoranai ir teatrai uždaryti ir gatvėse tuščia.

Generolas Feng Ju-Hsiang'as darbuojas, reorganizuodamas dalykus sostinėje. Nesitikima, kad galėtų įvykti kokių nors rimtų neramumų.

Tsao Kun atstatė Vu Pei-Fu.

PEKINAS, spalio 24. — Prezidentas Tsao Kun šį rytą išleido proklamaciją, įsakydamas tuojau palikti karo žygius, ir pašalindamas nuo vietos Pekino karo jėgų vadą gen. Vu Pei-Fu.

Abiemdviem armijoms, čihli ir Mukdeno, prezidento įsakytą pasilikti dabartinėse savo pozicijose. Vyriausiojo ekspedicijos vado postas, kurį laikė gen. Vu Pei-Fu, panaikintas. Vadovybė kariuomenės jėgoms Shanhaikuan pavesta civiliam čihli provincijos gubernatoriui Vang Čang-tin'ui ir generolui Feng Ju-Hsiang'ui, kurs dabar centralinės vyriausybės kontrolę paėmė iš savo rankas.

PASKENDO ŽVEJŲ LAIVAS; 17 ŽMONIŲ IŠGELBĖTA.

HALIFAX, N. S., spalio 24. — Jurėse ties Grand Banks paskendo žvejų skuneris L. & S. Skunerio kapitonas ir šešiolika skunerio žmonių buvo Jungtinių Valstijų garlaivio Mount Clay išgelbėti.

Lenkija nori gauti Amerikoje \$50,000,000 paskolos

Kreditoriams apžiūta užstatyti savo pramonę, kurios skolas perkelsianti į antrus mėnesius

NEW YORK, N. Y., spalio 24. — Lenkai daro pastangų gauti Jungtinėse Valstijose didelės paskolos. Tuo reikalą lenkų valdžia jau taravosi su kai kuriais New Yorko bankininkais.

Kaipio garantiją savo kreditoriams Lenkija sutinka užtraukti paskolą sulys pavyzdžiu duotos tarptautinės paskolos Vokietijai, ir duoti tokias jau garantijas, kokias davė Vokietija einant tarptautinių finansų ekspertų planu.

Lenkų valdžios atstovo aiškinimu, Lenkijos pramonininkai tą paskolą, jei ji bus duota, sutinka priimti kaip pirmą morgėčių (hipoteką) visoms savo mantoms, o visas kitas paskolas, kuriomis lenkų pramonė apmorgėčiuota, būtų perkeltos į antrus mėnesius.

Lenkijos atstovas nors nepaminėjo, kaip didelės paskolos lenkai nori gauti, tačiau mena, kad nemažiau kaip 50 milijonų dolerių.

BALKANŲ VALSTYBĖS TEIP JAU NORI GAUT PASKOLOS

Kai kurios Balkanų valstybės, kaip Rumunija ir Jugoslavija, taip jau daro pastangų gauti Jungtinėse Valstijose paskolas. Kaip ir Lenkija, paskolas jos nori gauti sulys tarptautinių finansų ekspertų planu, kad ir kiek modifikuotu.

11,000 angliakasių Pennsylvanijoj sustreikavo

Streiką paskelbė prieš unijos vadą norą, nepatenkinti dėl jų perligo nesutarimo su kompanija.

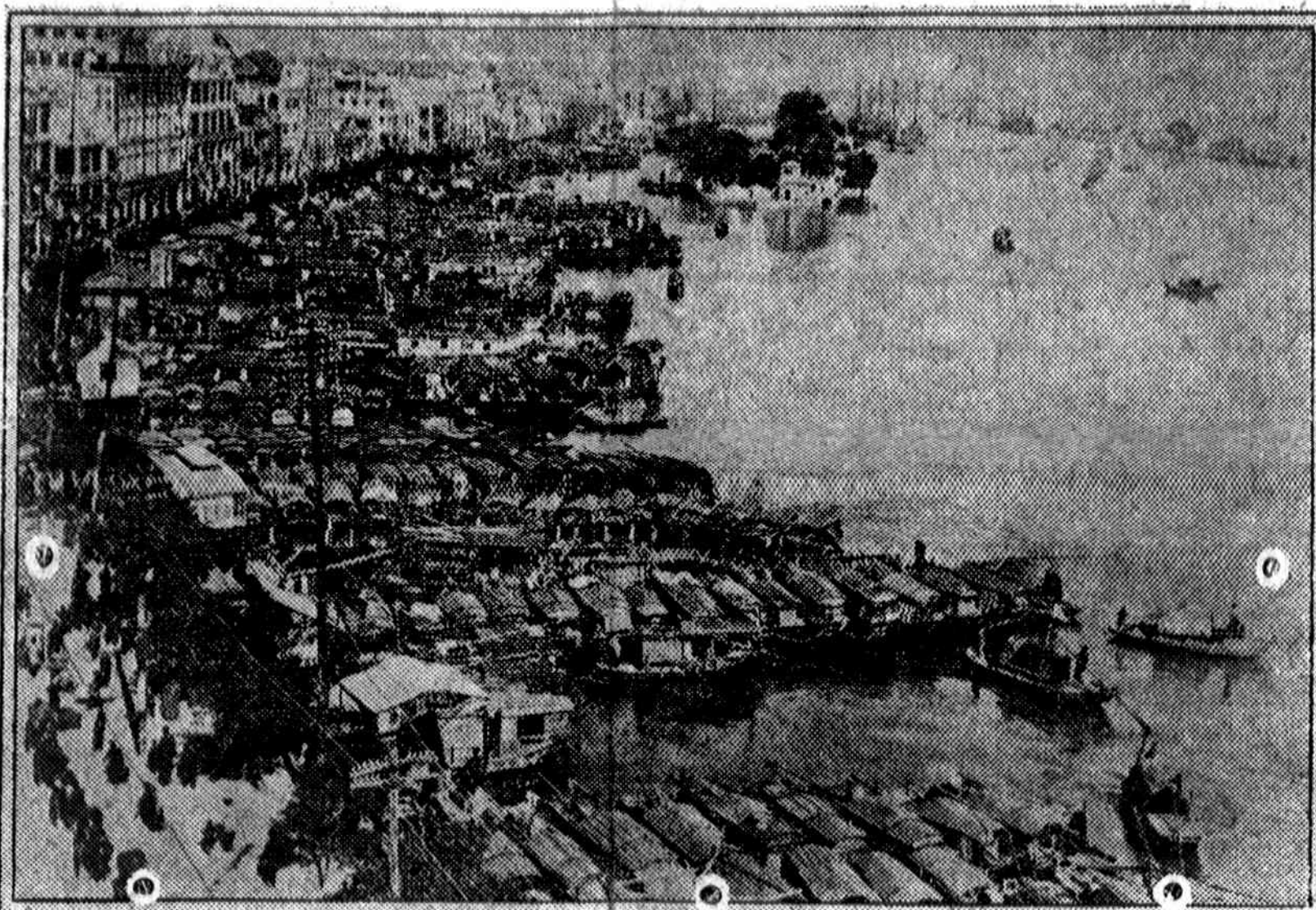
SCRANTON, Pa., spalio 24. — Pennsylvania Coal kompanijos kasyklų darbininkai, Pittstono ir Underwoodo distriktuose, paskelbė streiką ir šiandien metė darbą. Streikuoją vienuolika tukstančių kasyklų darbininkų.

Angliakasiai paskelbė streiką prieš savo unijos lyderių norą, nepasitenkinę tuo, kad unijos vadai perdaug ilgai tęsia derybas su samdytojais, neprieidami prie jokio galo.

SUOMIŲ SU ITALAIS PREKYBOS SUTARTIS PASIRASYTA.

HELSINKI, Suomija, spalio 24. — Šiandien čia pasirašyta Suomijos su Italais prekybos sutartis. Einant sutartim Suomiai tam tikros rūšies vyną importuos tik iš Italijos.

KANTONAS — KINŲ FAŠISTŲ SU RAUDONAISIAIS KOVOS VIETA

Beadras Kantonas, vyriausiojo Kvantungo provincijos miesto, vaizdas išilgai paupio. Andai čia įvyko didelės kautynės tarp kinų fašistinės pirklų savanorių organizacijos ir darbininkų taip vadinamos "raudonosios armijos". Kautynių metu miestas buvo įvairiose vietose padegtas ir dėl gaisrų labai nukentėjo. Neramumams suvadyti valdžia paskelbė Kantoną karo padėty.

Sovietai reikalauja kad Lenkai atsiprašytų

Jei nebusi užglostytas incidentas Rusų legacijoj, sovietų ministeris Lenkijai neatvyks

Ryga, Latvija, spalio 24. — Sovietų Rusijos atstovas Varšuvoj gavo iš savo valdžios instrukcijų įteikti Lenkijos valdžiai notą su reikalavimu, kad lenkai nubaustų asmenis, kurie yra kalti dėl neseniai atsitikusio sovietų legacijos įvykio.

Ivykis buvęs toks. Rusų legacijos buvęs sumuštas vienas rusų emigrantas. Sumuštas po to puolęs mušti legacijos valdininką. Lenkų policija emigrantą areštavusi, bet paskui tuoj paleidusi, ir lenkų vyriausybė jokio daugiau žingsnio prieš jį nedariusi.

Sovietų valdžia tai reikalauja, kad tas emigrantas būtų vėl sumuštas, o valdininkas, kurio įsakymu areštuotas buvo paleistas, kad būtų nubaustas ir kad lenkų valdžia dėl to dalyko atsiprašytų sovietų. Jei lenkų valdžia atsisakysianti tatau padaryti, naujas sovietų ministeris Lenkijai į Varšuvą nebevyks.

Aliantai mažina reparacijų komisijos personalą

Iš darbo bus paleista 20—30% raštininkų ir kitokių tarnautojų

PARYŽIUS, spalio 24. — Aliantų atstovų nutarimu reparacijų komisijos etatas bus per atėinančias kelias dienas sumažintas nuo 20 iki 30 nuošimčių. Iš darbo bus paleista daugelis raštininkų, vertėjų ir šiaip mažesniųjų tarnautojų.

Planuojama per kelėtą sekamųjų mėnesių padaryti didesnių atmainų, taip kad reparacijų komisijos personalas gal bus sumažintas 50%.

SUDEGĖ DIDELI DOKAI; 1½ MILIJONO NUOSTOLIŲ

ESCANABA, Mich., spalio 24. — Gaisras praeitą naktį sunaikino Chicago & Northwestern geležinkelio dokus NN. 3 ir 4. Nuostolių skaitoma apie 1½ milijono dolerių. Ugnį žuvo ir vienas žmogus.

Vokietija susirūpinus duonos klausimu

Dėl menko šiemi geriaus galvės vėl įvesti duonos kortas.

BERLINAS, spalio 24. — Vokietija spaudoj pasireiškia nemažo susirūpinimo duonos klausimu. Tuo atžvilgiu perspektyvos ne tokios optimiškos iki šiol. Vokietijoje labai ludnos. Jau sukurta lap bėda, jokie valdžios čerfese neturi kalbama apie tai, kad reikės vėl sureguliuoti duonos rėmimą ir gal įvesti duonos kortas. Kuojos buvo vartojamos karo metais, juo labiau, kad ir bulbių derlius šiemet buvo daug mažesnis, nei kitais metais.

Šeštadieniui oro pranašas iš federalio bokšto pranašauja:

Chicago ir apilinkė: — Gražu ir šilčiau; vidutinis pietvakarių vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniai siekė 54°7. Vidudienį tarp 12 ir 2 val., termometras buvo pakilęs iki 60°F. Šiandien saulė teka 6:12, leidžiasi 4:55 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 24 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.50
Belgijos, 100 frankų	\$4.80
Danijos, 100 kronų	\$17.26
Italijos, 100 lirų	\$4.34
Francijos, 100 frankų	\$5.25
Norvegijos, 100 kronų	\$14.27
Olandijos, 100 florinų	\$39.29
Suomijos, 100 markų	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.60
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.24

Lietuvos Pinigų Kursas

Siūniant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košą siuntini. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Francija ruošias panaikinti ambasada Vatikane.

Parlamento finansų komisija nutarė nebeskirti pinigų ambasada prie Vatikano laikyti.

PARYŽIUS, sp. 24. — Francijos atstovų rūmų finansų komisija nutarė, kad nebebutų daugiau skiriama pinigų francūzų ambasada prie Vatikano laikyti.

Susirinkus reguliari parlamentinė sesijai bus įnešta sumanymas visai panaikinti Francijos ambasada prie papos, ir parlamentas veikiausia tą sumanymą priims.

Airių respublikonų vadas De Valera areštuotas

NEWRY, County Down, Airija, spalio 24. — Airių respublikonų vadas Eamon de Valera šiandien tapo čia Ulsterio vyriausybės areštuotas.

Areštavo jį todėl, kad jis laikė prakalbą distrikte, kuriame Ulsterio vyriausybės buvo jam uždrausta kalbėti.

21 žmogus žuvo Švedų garlaiviu paskendus

STOCKHOLMAS, Švedija, sp. 24. — Didelės audros metu jūroje ties Oregrundu paskendo švedų Lloyd garlaivis Fylgia. Dvidešimt vienas laivo įgulos žmonių prigirė.

NAUJAS FRANCIJOS AMBASADORIUS AMERIKAI.

PARYŽIUS, spalio 24. — Ministerių kabinetas patvirtino paskyrimą Emiliaus Daeschne'o Francijos ambasaderium Jungtinėms Valstijoms, vietoj dabartinio Jules Jusserand'o. Cruzo valstijoj.

Slaptos lenkų intrigos Latvijoje ir Estijoje

Nežinoma "drauginga" valstybė

RYGA, rugsėjo 25 [F]. — "Jaunakas Zinas" praneša: Pastebėta, kad viena "drauginga" kaimynė didžiulę valstybę prieš kiekvieną Pabaltės valstybių užsienių reikalų ministerių konferenciją paprastai teikia įvairių pasiūlymų, kurių tikslas yra arba konferenciją visiškai sutrukdinti, arba sudaryti aplinkybes, tarp kurių ji neturėtų pagedaujamų vaisių.

Tatai pasikartoja ir dabar: varomos intrigos ir kiekvienai konferencijai valstybių įskyrimu siulcma įvairių "gerumų."

Išsifruojant šią sifruotą "J. S." pranešimą nesunku spėti, kad neįžinoma "drauginga" valstybės vardas. Tik, rodos, perdėtas latvių kuklumas lenkų atžvilgiu neleidžia jiems to vardo atvirai paskelbti.

Pakorė keturis banko plėšikus-žmogžudas

MONTREAL, Que., spalio 24. — Vietos kalėjime šį rytą tapo pakarti keturi kriminalistai: Giuseppe Serafini, Ant. Frank, Frank Gambino ir Louis Morel. Mirties haumei jie buvo pasmerkti už žmogžudybę, papildytą praeto balandžio mėnesį laike jų užpuolimo Hochelaga banko, iš kurio jie tuomet pašlavė 142,000 dolerių.

WASHINGTON, D. C., spalio 24. — Valstybės departamentas gavo žinią, kad Meksikos banditai nužudė vieną Jungtinių Valstijų pilietį Eugene Barnes'ą, iš Waco, Texas. Banditai užpuolė jį netoli La Palma, Vera dabartinio Jules Jusserand'o. Cruzo valstijoj.

Visa Lietuva Susiinteresavus

Naujienų prieteliai iš įvairių dalių Suvietytų Valstijų praneša mums, jog visa Lietuva yra susiinteresavus Naujienų telegrafinėms pinigų perlaidomis.

Lietuvos kaimiečiai ir miestelėnai rašo savo giminėms Amerikoje, kad jiems būtų siunčiami pinigai telegrafu, nes jie gauna greitai ir be jokio klapato iš artimiausio jiems pašto.

Naujienų telegrafinės perlaidos yra greičiausias pinigų pasiuntimo būdas: į 4 iki 10 dienų pinigai išmokami adresantams po išsiuntimo iš Chicago. O pinigai telegrafu yra išsiunčiami iš Naujienų beveik kasdieną. Naujienų telegramos kainuoja tik

50 CENTŲ

Siųsdami iš kitų miestų reikalaukit mūsų Telegrafinių aplikacijų; vietiniai, kam nepatogu pasiekti mūsų ofiso, kreipkitės į sekamus mūsų skyrius:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Žmonės mato šviesą per smiltis. Field Muzejuje Dr. Henry W. Nichols turi padarę šviesą cementinėse moldėse. Ta jo šviesa yra "petrifled". Ta šviesa taip yra padaryta, kad ji pati skęsta smiltyse. Kuomet šviesa darsiekia smiltis, ji taip yra didėję, kad tirpina smiltis. Ta šviesa nuolat maišo smiltis iš to pasidaro labai gražus reginys.

PAIESKO GIMINIŲ

Antanas Mickunas, 48 metų, nevedęs, gimęs Ulšų vienkienėje, Panevėžio parapijoje, dirbantis anglų kasyklose, Indiana valstijoje, turintis kelis šimtus dolerių sutaupintų pinigų, norėtų grįžti Lietuvon, jei turėtų pas ką grįžti. Bet jis nežino ar kur nors randasi koki jo giminės, pas kuriuos sugrįžęs galėtų prisiglausti.

Jis yra nelaimingas žmogus. Jo kairė ranka ties alkūne nuplauta, prie kurios turi prisitaikęs geležinį kablį šūpėlės palikymui ir taip anglis kasa. Del rankos jis da galėtų ilgus metus dirbti, bet dėl proto ilgai dirbti negalės. Jis yra pakvaišęs, suvaikėjęs, nežino ką daro, ir bile

dieną jis pateks beprotnamin gyvenimą baigti. Jis reikalauja globėjū.

Fiziškai jis da yra tvirtas, tik protškai silpnas, bet jo beprotystė kitiems nepavojinga, jis yra ramus, klauso ir daro ką jam paliepi, nespriešina. Taigi jei Lietuvoje rastųsi koki nors jo giminės, kurie norėtų jį priiglausti, tai už jų globą vis dar liktų jiems kiek iš jo sutaupintų pinigų ir dar jis galėtų jiems bent gyvulius paganyti ar kitą koki darbą dirbti, ir tenai visgi būtų jam lengviau gyvenimą baigti, negu Amerikos beprotnamyje.

Jei kur randasi koki nors jo giminės, kurie norėtų pilnesnės informacijos, atsiųskite pas A. Olszewski, 3301 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NORTH SIDE

Puikus Vakarelis. Rengia A. Z. V. Draugijėlė SUBATOJ, 25 D. SPALIO-OCTOBER, LIUOSYBES SVETAINEJE, 1822 WABANSIA AVE.

Prasidės 7:30 val. vakare. Programa išpildys Draugijėlės nariai po vadovystės Bigeliutės. Dainuos choras, piano solo, deklamacijų ir bus įvairių šokių, kuriuos gražiai sumokino panelė Bigeliutė. Taipgi grieš North Sides Jaunuolių orkestra po vadovystės p. J. Žurono. Todėl, gerbiama publika nepraleiskite šios progos, o busite visi užgančinti. Kviečia A. Z. V. D. CHORAS.

Puikus Balius

Rengia. DRAUGYSTĖ ATGIMTIES LIETUVIŲ TAUTOS VYRŲ IR MOTERŲ

Subatoj, Spalio-Oct. 25 d., 1924 m.

MILDOS SVETAINEJ, 3141 So. Halsted St.

Pradžia 7 val. vakare. Išanga 35 centai. Kviečiam visus Lietuvius ir Lietuvaites i šį linksma Balių, bus gardžių gerimų ir saldinių. Grieš gera muzika. KOMITETAS.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kalko Lietuviai, Lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. Yuška,
3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Plumbing ir Apšildymo Įrengimai
Olelio kamomis visoms
Pigiai dabar radiatoriai ir boilerai. Jie bus brangesni po mėnesio gegulio. Sutaupytis pinigų tiesiai pirkdami nuo mūsų.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and 461 N. Halsted St.
Haymarket 1018. Haymarket 4251

NORĖDAMI
PIRKTI. PARDOUTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Bo levard 9611 ir 9774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekviena vakara, išskyrus ketvėrga. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Room 1117-1122
127 N. Dearborn St.
Telef. State 7521
Vakara ir nedėlios rytą: ofise "Naujienu" name: 1739 So. Halsted St. Telef. Roosevelt 8500
Panedėlio vakare: 4601 So. Marshfield Ave.

J. P. WAITCHES
Advokatas
MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street, Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas diena, išskyrus Subatas ir šventes, nuo 9 iki pietų.
ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue, Telefonas Pullman 6877.
VALANDOS: Kas diena nuo 2 iki 9; Subatomis visą dieną; šventėmis iki pietų.
SPECIALISTAS: ant egzaminuotų, apskaitų ir padarymų kontraktų dokumentu ir visokių popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Olis
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakara
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare, Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgėčiaus
lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teisimuose. Egza-
minuoja Abstraktus, Padirba pirkimo ir
pardavimo Dokumentus ir realijoms
7 South Dearborn Street
Telefona Randolph 2361
Vakara: 2151 West 22 Street
Telefona Canal 1467.

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namy Tel.: Hyde Park 8395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Val. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yorda 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St., Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utaminko vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Ant Bridgeporto Seredoj nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6797

Didelis Teatras ir Balius

Rengia L. E. L. Pašelpo Draugystė
Scenoj statoma Drama-Komedija

PININGELIAI

Subatoj, spalio 25, 1924

M. Meldažio Svetainėje,
2244 W. 23 Pl.

Loš Keistučio Kliubo Dra-
mos Skyriaus Artistai.

Durys atsidarys 6 val. vak.
Pradžia 7:30 valanda vak.

Ižanga 50c. ir 75c.
Muzika J. L. Grušo

Sirdingai kviečia lietuvių visuomenę.

L. E. L. Paš. Dr-stės
Komitetas.

Eglė Žalčių Karalienė

Drama penkių apsiereikimų su dainomis ir šokiais

iš senovės lietuvių padavimų
PIRMYN MISRUS CHORAS

Nedėlioj, Spalio-October 26, 1924

LIUOSYBES SVETAINEJE

14th Street & 49th Ct., Cicero, Ill.

Lošimas prasidės lygiai 7 valandą vakare; durys atsidarys 5:30 valandą vakare.
Sis perstatymas yra vienas iš gražiausių, kokių tik galima surasti lietuvių literaturoj. Čia pamatysite gražias lietuaites audėjas ir verpėjas ir daugybę kitokių dalyvių bedainuojant maloniai skambančias dainas; čia jausitės tartum begyvenas senovės lietuvių gyvenimu ir busite užgančinti. Todėl Choras drąsiai kviečia ir prašo visus čia dalyvauti.
Po programo bus šokiai prie puikius P. Sarpalio muzikos. Kviečia PIRMYN MISRUS CHORAS.

APVAIKSCIOJIMAS IR BALIUS
25 metų sukaktuvių

DR-STES SALDZIAUSIOS ŠIRDIES
VIESPATIES JEZAUS

Nedėlioj, Spalio-October 26, 1924

MILDOS SVETAINEJ

3142 So. Halsted St.

Ižanga 35c ypatai.

Atsilankusieji ant vakaro ir norintieji įstoti i Draugystę bus
priimami veltui.

ISKILMINGAS ŠOKIŲ

VAKARAS

SU DIDELIU SUPRIZU

Rengiamas

S. L. A. 134-tos MOTERŲ KUOPOS

Trečiadienį, Spalio (October) 29 d., 1924 m.

Auburn Park Masonic Temple Svet.

7832 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Pradžia 8-tą val. vak.

Maloniai kviečiamie gerbiama visuomenę atsilankyti ir pamatyti
tą didelį suprizą, kuris bus pateiktas 10-tą val. šiame vakare. Mi-
nimo vakaro pusė pošo skiriama S. L. A. našlių ir našlaičių fondui.

Orkestra p. J. Bijansko

S. L. A. 134 KP. VAKARO RENGIMO KOMISIJA

Nuo kosulio, persišaldymo, galvos
skaudėjimo, neuralgijos, reumatiz-
mo ir nuo visu skausmų.
Pas visus aptiekorius
35c and 65c, jara and tubes
Hospital size, \$3.00

VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS

Triačiadienį, Lapkričio-Nov. 5 d., 1924

EIGHTH STREET TEATRE

Wabash Ave. ir 8th Street

Pradžia lygiai 8 val. vak.

Statoma trys trumpi veikalai:

KOMEDIJA "SUSIMILDAMAS"

DRAMA "PIETRO CARUSO"

KOMEDIJA "ŽVAKUTE UŽGESO"

Juokingi, gražūs ir įspudingi veikalai, ypač ka-
da yra vaidinami p. Vaičkaus trupės.

Vaidinime dalyvaus pats p. Vaičkus, lietuvių
Dramos tėvas.

Tikietus reikia gauti iš anksto, nes gali pritruk-
ti. Šarašo stočių, kur gaunami tikietai žiūrėk vie-
tos žiniuose.

Šitas pirmas Lietuvos Artistų pasirodymas Chi-
cagos lietuvių scenoje bus didžiausia vietos Lietu-
vių Meno Šventė ir todėl kiekvienas kam tas menas
brangus, privalo ateiti.

Vaičkus komikas

KORESPONDENCIJOS

Binghamton, N. Y.

"Progresystēm" nesiseka; slepiasi po kitų vardais, bet ir tai nevyksta.

"Progresystės" moterys, turėdamos savo vietinę kuopą, pradėjo savo vardo bijoti ir jei koks rengia, tai lenda po kitų vardu. Jau pereitą vasarą "Keleivis" buvo rašyta, kaip tos komunistės norėjo pasinaudoti nelaimingos sergancios Ramulienės vardu, surengdamos jos vardu pikniką. Bet praėjus piknikui jos visai nepanorėjo sergancijai atiduoti ir tik prigrūnojus teismu jos buvo priverstos pelną atiduoti.

Spalio 16 d. jos vėl buvo surengusios maskaradinį balių. Bet ir čia komunistės palindo po svetimu andaroku, skelbdamos, kad balius yra rengiamas M. U. M. Lithuanian Merginų Klubo. Komunistės gerai žinojo, kad jei jos savo vardu rengs, niekas neateis, nes binghamtoniečiai gerai jas pažįsta ir jų parengimus nesilanko. Bet Binghamtone yra ir lietuvių merginų klubas, kuris dar jaunas yra ir nieko iki šiol neveikė. Tad "progresystės" ir sumanė jų vardu pasinaudoti, nes jos žinojo, kad klubas yra jaunuomenė žinomas ir manė tuo gerai pasipelniti. Tik prie vardo dar pridėjo tris raides M. U. M., kurios nežinia ką reiškia.

Tečiau progresystės tas triksas nepasisekė, kadangi jaunimas tai sužinojo ir jų balių nėjo, bet ir nuėjė keikia, kad tapo apgauti. Prie viso to ir Lietuvių Merginų Klubas ketina kabintis prie "progresystės" už naudojimą Klubą vardo. Matyt mūsų progresystės vėl pakliūs bėdon ir gal vėl prieis joms skirtis su pelnu. Bloga komunistėms, kad joms ir savo vardo prisieina bijoti. —Gudelielis.

PAIESKOJIMAS

Antanas Čiapas atvyko Ameriką 1903 m. iš Viekšnių Valsčiaus, Šiaulių Apskričio, Kauno Rėdybos. Iki 1914 metų gyveno Silver Creek, Pa. Prašome atsiskauti arba kas turi apie jį informaciją prašome pranešti Lietuvių Biurui, Foreign Language Information Service, 119 West 41st Street, New York City.

"SENIAUSIAS BANKAS ROSELANDE"

The Wiersema State Bank

11106-08 Michigan Ave.

Raportas banko stovio peržiūrint biznį Spalio 10, 1924, kaip yra padarytas Auditoriaus Publikų Apskaitinavimų Illinois Valstijos.

RESURSAI

Paskela ir discountai	\$2,690,308.54
Overdraftai	325.09
J. V. Valdžios Investmentai	159,331.92
Municipaliai ir Korporacijų Bonai	995,359.84
Bankos namas, rakandai ir įrengimai	181,071.18
Finigai ant rankų ir reikia gauti iš bankų	746,489.60
Kiti turto šaltiniai	5,292.25

Viso turto \$4,778,178.42

ATSAKOMYBĖ

Capital stakos	\$200,000.00
Surplus	150,000.00
Neišdalintas pelnas	\$2,774.23
Rezervo accountai	45,796.49
Neišmokėti dividendai	394.50
Depozitų	4,299,213.29

Viso atsakomybių \$4,778,178.42

A STATE SAVINGS BANK
Isteigta 1891 Inkorporuota 1918

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Balgusi akuserijos kolegių; ligai praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sėdint gal pataraujau, visokių ligose prieš gydymą, laike gydymo ir po gydymo.

Už dyka patarimas, da ir kitokiuose reiktuose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Tel. Blvd. 8188
M. Woitkewicz
BANIS
AKUSERKA
Turin patyrimą, askeingai parnaui moteims prie gimdy-no kiekvienam tistikime. Teda ypatinga prišurėjim. Duodu atarimus moteims ir merginoms dykal.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN —IS RUSIJOS—

Gerali Lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Carol 3110. Naktį Drexel 0950
Boulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.
Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumu, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiuvos Moterisų, Vyrų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po pietų.
Telefonas Midway 2889

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterisų, Vyrų ir Vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4849 So. Ashland Ave. Kampas 47-toe ant 2 lubų
1801 Blue Island Ave. Phone Roosevelt 2025

Francužiškas Daktaras

Specialistas kranjo, odo, chroniškių ir slaptų ligų
Gydo su pagalba naujausių metodų X-Ray Spinduliais
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų.
Biuras 4204 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716
Dr. J. W. Beaudette

Laiku Perspėjimas

Klastingi brokeriai ir agentai klastingų kompanijų pradėjo vėl veikti jūsų apeliuokėje, bandydami parduoti žmonėms be vertės aliejaus ir kasyklų šėrus.

Saugokitės jų. Kol atsiskirsite su savo pinigais, klauskite savo bankos patarimo. Mes nieko nerokiuojame už šitą patarnavimą.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.

CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

BARGENAI BARGENAI

Mažiname Savo Staka

Štai yra proga kiekvienam namų savininkui pasinauduoti šituo išpardavimu

Jūs galite padidinti vertę savo namų įdėdamas naujos mados plumbingą ir apšildymo reikmenis, nužemintomis kainomis, kur jūs galite sutauptyti 50c ant kiekvieno dolerio.

Labai žema kaina vitrius klozeto autfitas, pilnai užbaigtas su mahogany arba gold oak sėdyne, kainavo \$25. Dabar specialė kaina

\$17.50

5 pėdų balto enamel maudynės lovy, pilnai užbaigtas su kranu ir labai storos kombinacijos išbėgimui vandenio pagal grindis. Specialė kaina

\$26.50

Mes taipgi turime pilną pasirinkimą naujo ir vartoto plumbingo ir apšildymo reikmenų. Ateikite ir leiskite jums parodyti mūsų tavorą. Mūsų krautuvė yra atdara nuo 7 ryto iki 7 vakare, visą dieną subatoje ir nedėliojė iki 12 diena. Dykai dastatymas. Mes parduodame visiems.

SQUARE DEAL PLUMBING SUPPLY HOUSE
1723-25-27-29-31 So. State St.
Kampas 18-tos gatvės
Tel. Calumet 3230-0998

Rudenine Iškilme

Iš priežasies rudeninių iškilmių Halsted ir Roosevelt Distrikte. Didžiausiame biznio centre, Turner Brothers, West Sides Didžiausiame rubų centre.

OVERKAUTU SPECIALAI

Pasiuti iš importuoto materijolo iš Vokietijos ir Austrijos.

LABAI DIDELIU NUPIGINIMU

\$65 vertes overkautai, labai gražiai pasiuti ir labai gerai nešiojasi, specialė kaina rudenio iškilme

\$47.50

\$75 vertes overkautai, pasiuti specialistų, atsargiai pasiuti iš geriausio materijolo ir gerų trimųų. Rudeninių iškilmių išpardavimo kaina

\$57.50

Jūs sutauptysite \$17.50 ant kiekvieno overkauto

Tai yra didžiausias bargenas sezoninių overkautų. Materiolas yra importuotas iš Vokietijos ir Austrijos. Geriausias materiolas del overkautų, pamušas yra duodamas geriausias, stiliai yra naujausi, pasiuti geriausiose rubų dirbtuvėse Chicagoj.

Tas pasiulymas yra tiktai del 10 dienų.

Kiti visi siutai ir overkautai vėliausiu stilių ir sukirpimų

\$30, \$40, \$50, \$60 ir augščiau

Užganėdinimas garantuotas arba jūsų pinigai bus sugrąžinti

Mes duodame čionai rudeninių iškilmių išlaimėjimo kuponus prašykite jų

Turner Broliai randasi visuomet krautuvėje ir maloniai patys asmeniškai suteiks patarnavimą savo kostumeriams.

Mūsų motto del kiekvieno kostumerio yra: "Geriausias užganėdinimas arba pinigai grąžinami".

TURNER BROS. CLOTHING CO.

S. W. Corner Roosevelt and Halsted St.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1789 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75
Chicagoje per neštotojus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesis 75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioje (Atspėjimai)

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pilnais reikia siųsti pako Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Pramonėgriausiamie Lie-
tuvos mieste, Siauliuose,
rinkimus į savivaldybę lai-
mėjo socialdemokratai, pra-
vedusieji 18 atstovų (iš 40).
Bet kažin dėl kokios prieža-
sties dabar pranešama, kad
rinkimai Siauliuose panai-
kinti ir bus naujas balsavi-
mas.

Seredžiuje (Kauno ap.)
socialdemokratai gavo 7 vie-
tas iš 14. Pikeliuose (Ma-
žeikių apskr.) socialdemo-
kratai gavo absoliučią dau-
gumą balsų. Daugelyje ki-
tų Lietuvos miestų ir mie-
stelių socialdemokratai pa-
sirodė stipriausia partija.
Kai kur net ir valsčių tary-
bėse socialdemokratai už-
ėmė pirmas vietas.

Aišku, kad, jeigu bolševiz-
mas nebūtų suardęs Lietu-
vos socialdemokratų parti-
ją, tai kadėmai šandie Lie-
tuvėje nešėimyninkautų.

Amerikos valdžios išdo-
viršininkai, pasiremdami
įstatymu, išleistu birželio
mėnesyje, pradėjo skelbti,
kiek kuris žmogus šiais me-
tais užsimokėjo, arba tur
užsimokėti, mokesnių.

Stambiausias taksų mōkė-
tojas New Yorko distrikto
yra jaunesnysis John D.
Rockefeller. Jam tenka
šiais metais mokėti valdžios
izdui \$7,435,169. Tai yra
mokesnis nuo asmeninių pa-
jamų. Tas žmogus, vadina-
si, turi tiek asmeninių pa-
jamų (neskaitant įplaukų,
kurias turi įvairios Rocke-
fellerio kontroliuojamos
kompanijos), kad jam ten-
ka mokėti daugiausia kaip
septynis milijonus dolerių
mokesnių!

Na, ar vienam žmogui rei-
kia tokių milžiniškų turty?

Tarpe stambiųjų taksų
mōkėtojų paskelbta ilga li-
tanija lobininkų, kuriems
tenka mokėti po keletą de-
šimčių tukstančių dolerių,
po šimtą tukstančių ir po ke-
letą šimtų tukstančių mo-
kesnių. Kiekvienas jų, rei-

kia, ne tik vartoja milio-
ninius turtus, bet ir turi po
milijoną ir daugiau metinių
asmeninių įplaukų. Tiek
įplaukų suvartot savo asme-
niškiems reikalams joks
žmogus negali.

Ar ne absurdiška yra to-
kia visuomenės tvarka, ku-
rioje saujalė žmonių valdo
nesuskaitomus turtus, o di-
delės žmonių minios vos
šiaip-taip išminta?

Tokiam nelygiam turty
padalinimui priešinasi žmo-
gaus teisingumo jausmas.
Jeigu biedni būtų nedorėliai
ir tinginiai, tai sakytum, jie
kenčia dėl savo nedorybės.
Bet tarpe beturčių randsi
juk milijonai žmonių, kurie
yra darbštūs ir niekam savo
gyvenime nėra padarę
skriaudos.

Jie nėra kalti, kad jie ne-
turtingi. O koks yra nuo-
stolis žmonijai, kad dėl skur-
do, dėl stokos mokslo ir kitų
progrų pražusta daugybė di-
delių gabumų ir talentų, ku-
riais gamta yra apdovano-
jusi tuos beturčius! Moks-
las, menas, technika šuolių
dity pirmyn, jeigu tie milio-
nai žmonių būtų turėję ga-
limybę išplėtoti savo pri-
gimtas jėgas ir pavestį jas
visuomenės tarnavimui.

Teisingumo jausmas te-
čiaus dar nepasako, kas rei-
kia daryti, kad toki netikusį
turty paskirstymo būdą,
koks yra visuomenėje, pa-
keitus geresniu.

Kas nedaug protauja, tam
atrodo, jogei reikia lobininkų
turtus sukonsoliduoti ir
pavesti beturčiams — ir at-
liktas kriukis. Taip kitąsyk
skelbė pirmieji krikščionys.
Taip vėliaus skelbė įvairios
kitos komunistinės sektos.
Taip mūsų dienose skelbė
(ir mėgino daryti) Rusijos
komunistai. Obalsis, kuriuo
bolševikų vadas Leninas pa-
lenkė savo pusėn Rusijos be-
turčius, skambėjo: „Grab
nagrabennoje!“ — plėšk plė-
šikų grobį.

Bet tai nėra tinkamas ke-
lias pašalinti pamatą, ant
kurio yra išdygę aukščiaus
nurodytieji neteisingumai.
Reikia juk žiūrėti ne tik tai
to, kad turtai būtų teisingai
paskirstomi, bet kad jie ne-
išnyktų. Reikia žiūrėti, kad
jie net eitų didyn, nes žmo-
nių skaičius nuolat dauginasi.

Taigi klausimas susiveda
prie to, kaip suorganizuoti
turty gaminimą, kad jisai
butų našus ir tuo pačiu lai-
kus, kad jo vaisiais galėtų
teisingai naudotis visi žmo-
nės. Į šitą klausimą duoda
tinkamą atsakymą tik tai so-
cializmo mokslas.

Apžvalga

BENE TEN PARTIJU
ATSTOVAI?

So. Bostono „Darbininkas“
sako, kad, jeigu padorų žmo-
nės Lietuvoje negal darbuotis
išvien su krikščionių demokratų
partije, tai kaip gi gali prof.
Čepinskis, kuris yra socialdemo-
kratas, kooperuoti universitete
su prof. kunigu Bučiu?

Jukdarys tas So. Bostono
laikraštis. Argi jisai nesupranta,
kad universitetas tai nėra poli-
tikos įstaiga ir kad profesoriai

nėra politinių partijų atstovai?
Už universiteto sienų Čepin-
kas ir Bučys, žinoma, gali veik-
ti kaip tam tikrų partijų žmo-
nės ir, veikiausia, jie taip ir da-
ro. Bet universitete jie yra ir
privalo būti tik mokytojai ir
daugiau niekas.

LIBERALIZMAS IR SOCIA-
LIZMAS

Neva garbinanti liberalizmą,
bet praktiškai skelbianti atža-
gareivišką nacionalizmą Brook-
lyno „Vienybė“ nepatenkinta
Anglijos liberalais, kam jie su-
darė bloką su konservatoriais
prieš Darbo Partiją. Ji sako:

„Anglijos liberalai todėl de-
dasi su atžagareiviais, kad
sako, nori kovoti prieš „socia-
lizmą“. Bet, ant kiek matėsi,
MacDonaldas socializmas la-
biau panėsėjo į pažangų libe-
ralizmą, negu socializmą. Prie
MacDonaldo Europoje įsivie-
patavo kitokia dvasia: dvasia
taikaus sugyvenimo ir darbo.
Ir labai gaila, kad liberalai,
vietoje padėti darbininkams,
susideda su atžagareiviais,
idant juos nugalėti. Tuomi jie
parodo, kad jie nėra tikri libe-
ralai“.

Sakydama, kad MacDonaldo
socializmas esąs daugiausia pana-
šus į „pažangų liberalizmą, ne-
gu į socializmą“, „Vienybė“ pa-
rodo, kad ji nežino, nė kas yra
liberalizmas, nė kas yra socia-
lizmas.

Vyriausia liberalizmo ideja
yra asmens laisvė. Ta ideja ki-
lo, kaip protestas prieš vidur-
amžių feudalizmo tvarką, kurio-
je kiekvienas žmogus buvo pri-
klausomas nuo ko nors: bau-
džiauninkas nuo savo pono, tas
ponas nuo dar aukštesnio pono,
pastarasis nuo hercogo arba
kunigaikščio, kunigaikštis nuo
karaliaus, karalius nuo impera-
toriaus. Kiekvienas žmogus,
užgimdamas, patekdavo į jėgų
iš anksto nuskirtą vietą tose
visuomenės priklausomybės „ko-
pečiose“. Sunus baudžiauninko
tapdavo baudžiauninku ir turė-
davo visą savo gyvenimą eiti
baudživas ponui; sunus pono
tapdavo ponu ir naudodavosi ne-
mokamu baudžiauninkų darbu,
bet jisai pats turėdavo duoti
duoklę arba eiti tarnybą savo
aukštesniajam ponui. Visuomenė
buvo padalinta į luomus, kurių
kiekvienas turėjo skirtingas tei-
ses ir pareigas.

Prieš šitą tat žmonių nelygy-
bės ir priklausomybės tvarką ir
kilo maištas 17 ir 18 šimtu-
čiuose. Jos priešai ėmė skelbti,
kad visi žmonės iš prigimties
yra lygūs ir kad jie privalo but
paliuosuoti nuo visokių varžan-
čių juos pančių. Žmogui turi
but duota laisvė gyventi taip,
kaip jam patinka, ir užsiimti
tuo, prie ko jisai turi paiki-
mą.

Tai buvo liberalizmo pradžia.
Ar šitam liberalizmui socializ-
mas yra priešingas? Anaipol.
Galutinas socializmo tikslas yra
niekas kita, kaip asmens paliuo-
savimas.

Bet ve kame dalykas. Kova už
asmens laisvę eina tose sąlygo-
se, kuriose asmuo gyvena. Kol
gyvavo feudalizmo tvarka, ta
kova turėjo but atkreipta prieš
baudživą, prieš luomų skirtu-
mus, prieš karaliaus galią ir t.t.
Tuomet galėjo išrodyti, kad
pasalinus šituos pančius, visi
žmonės pasidarys lygūs ir lais-
vi. Vienok išėjo kitaip. Po to,
kai tapo panaikinti teisiniai ir
socialiniai žmonių suvaržymai,
pasiliko dar ekonominė žmogaus
nuo žmogaus priklausomybė.
Viduramžių bajorų vietą užėmė
kapitalo savininkai, kuriems be-
turčiai šandie turi panašiai tar-
nauti, kaip kitąsyk baudžiaunin-
kai tarnavo savo ponams.

Dabar, vadinasi, reikia kovo-
ti už ekonominį žmonių paliuo-
savimą. Kokia gi pozicija šito-
je kovoje užima liberalai?

Liberalai šitoje kovoje stovi
ne laisvės šalininkų, bet paver-
gėjų pusėje. Jie stoja už kapita-
lizmo sistemos palaikymą, ka-
dangi jie patys yra kapitalis-

tal, kapitalistų draugai arba
kandidatai į kapitalistus. Vieto-
je asmens laisvės, jie reikalau-
ja tik tiktai biznio laisvės — lais-
vos prekybos, laisvos konkuren-
cijos, valdžios nesikišimo į pra-
monės reikalus ir t.t.

Kadangi tečiaus neapribota
biznio laisvė reiskia laisvę iš-
naudoti ekonominiai silpnesniji
žmogų, tai darbininkai negali
but patenkinti tokia „laisvės“
ideja. Juo daugiau todėl dar-
bininkai apsišviečia ir pradeda
suprasti savo ekonominę padėti,
tuo greičiau jie ima nusistatyti
prieš liberalizmą. Ir štai mes
matome, kad visose Europos ša-
lyse, kurios turi skaitlingą dar-
bininkų klasę, per paskutinius
keletą dešimtmečių susitvėrė di-
delės darbininkų partijos, ku-
rios paėmė sau už vadovus so-
cialistus. Tos partijos kovoja
prieš liberalus, ir liberalai, gin-
dami kapitalizmo sistemą, vis la-
biaus ir labiaus susiartina su at-

žagareiviais, kurie pirma sten-
gėsi apginti viduramžių feuda-
lizmo tvarką, o dabar nori iš-
gelbėti bent kapitalizmą nuo
organizuotų darbininkų atstovų.

Ve delko seniausioje kapitaliz-
mo sąlyje šandie liberalai daro
blokų su konservatoriais prieš
socialistinę Darbo Partiją. An-
glijos liberalai buvo iki šiol pa-
vyzdys viso pasaulio liberali-
zmui, todėl yra visai juokingas
„Vienybės“ pasakymas, kad jie
esą „ne tikri liberalai“. Tas
faktas, kad Anglijos liberalai
susidėjo su atžagareiviais, rodo
ne jų „netikrumą“, bet tą, kad
liberalizmas baigia savo amžių.
Tuo keliu, kuriuo eina Anglijos
liberalai, nuies viso pasaulio li-
beralizmas.

Gindami kapitalistinį išna-
udojimą, liberalai vis labiaus ir
labiaus liovėsi buvę laisvės kovo-
tojai. Kovą už žmogaus laisvę
tėsti toliaus dabar tenka socia-
listams.

Tą dabar kaip tik ir daro Mac-
Donaldas vadovaujamoji Angli-
jos Darbo Partija. Trumpare-
giams — tokiems, kaip mūsų
tautininkai iš „Vienybės“ arba
komunistai iš „Laisvės“ — išro-
do, kad MacDonaldas, budamas,
valdžioje, tikrai pamėgdžiojo li-
beralus. Jie nesupranta, kad ji-
sai vykino tą, kas yra gero libe-
ralų progrome, delto, kad patys
liberalai ėmė bankrutuoti, ne-
pabaigę savo darbo. Tikras (t.
y. buržuazinis) liberalizmas
kaip tik ir yra tas liberalizmas,
kuris atsižada sąvės.

Tas gi liberalizmas, kurį vy-
kina MacDonaldas, yra įzanga į
socializmą. MacDonaldas sten-
giasi sustiprinti tą laisvę, kurią
žmonės įgijo, pasiluosuodami
nuo feudalizmo pančių, idant jie
galėtų padaryti „sekantį po to
žingsnį link laisvės — paliuo-
suot, ir nuo ekonominio pavergi-
mo“.

Redakcijos Atsakymai

Pirmas žaibas. — Apie tą va-
kara jau buvo rašyta, todėl ju-
sų žinutės sunaudoti negalėsi-
me.

Pranešimas

C. B. Czepukas šiuomi pra-
nešu, kad permainiau savo gy-
venimo vietą. Gerbiamieji: bu-
davoje mano ir kitais reika-
lais kreipkitės po nauju mano
antroju, tai yra: 4201 N. Mar-
mora Ave. Tel. Palisade 4819,
Senas mano atrašas buvo 1648
W. Division St. Tel. Armitage
1433.

C. B. Czepukas

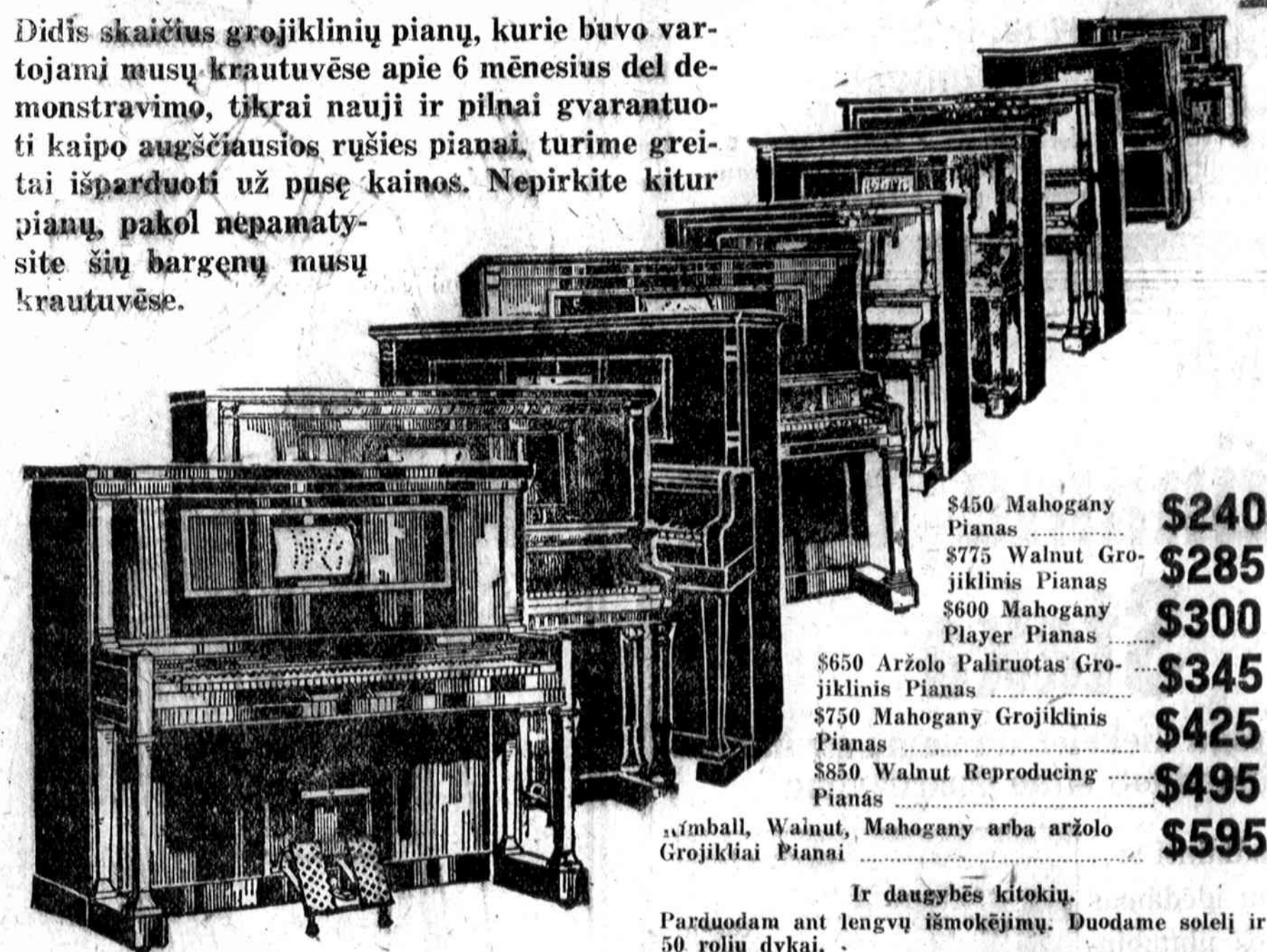
Nužemintos Kainos nuo 25% iki 50%

A N T

Pijanu ir Pečiu

GERIAUSIA PROGA, KURIA TUOJ TURITE PASINAUDOTI NELAUKIANT ILGIAU!

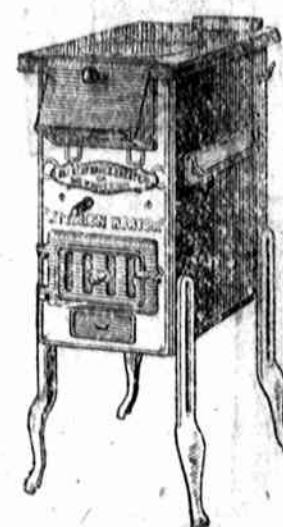
Didis skaičius grojiklinių pianų, kurie buvo var-
tojami mūsų krautuose apie 6 mėnesius dėl de-
monstravimo, tikrai nauji ir pilnai gvarantuoti
kaip augščiausios rūšies pianai, turime grei-
tai išparduoti už pusę kainos. Nepirkite kitur
pianų, pakol nepamaty-
site šių bargenų mūsų
krautuose.

\$450 Mahogany Pianos	\$240
\$775 Walnut Gro- jiklinis Pianos	\$285
\$600 Mahogany Player Pianos	\$300
\$650 Arzolo Paliuotas Gro- jiklinis Pianos	\$345
\$750 Mahogany Grojiklinis Pianos	\$425
\$850 Walnut Reproducing Pianos	\$495
Amhall, Walnut, Mahogany arba arzolo Grojikliniai Pianai	\$595

Ir daugybė kitokių.
Parduodam ant lengvų išmokėjimų. Duodame solej ir
50 rolių dykai.

Chicagos didžiausias sandėlis. Visokių pečių parduodame už kainą, kurią Tamstos nori-
te mokėti. Ateikite į mūsų didžiausias krautuves ir pamatykite juos.

ŠILDOMI PEČIAI

\$25.00 Alcazar kuklinis šil- domas pečius (kitchen heater)	\$14.75	\$22.00 Economy (Hot Blast) rui kurenamas pečius	\$24.75	\$70.00 Crown kietėms anglims kurenami pečius	\$52.00
\$17.50 Alcazar medžiatis ir minkštai ang- liais kurenamas pečius	\$12.50	\$65.00 Moore's šildomas pečius, No. 141	\$49.50	\$95.00 Moore's No. 141 šildomi pečiai, bal- tais malkynai, eudai ir žaliai paliuotai	\$69.50

IR DAUGYBE KITOKIŲ BARGENŲ

Krautuves atdaros vakarais iki 9 valandos

TWO LARGE STORES
The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RUGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE
FURNITURE FOR BETTER HOME

4177-79-81-83 Archer Avenue
BRIGHTON PARKE

1922-24-26-28-30-32 So. Halsted Street
18-TOS APIELINKĖJE

Atidarymas

Šeštadienį, Spalio 25 d., 1924 m., atsidarys Lietuviška Keptuvė-bekernė. Bus kepama grynai Lietuviška JUODA Duona iš ČYSTŲ RUGIŲ, taipgi balta ir graham duona.

Malame grūdus ant vietos, turime savo mėlynę-malūną. Miltai ir duona visados šviežia. Taipogi parduodame "Pure Health Foods" ir groceries.

Su pagarba,

Margareta Evaldienė

Savininkė

841 W. 33rd St.

OVERKAUTAI IR SIUTAI

ATEIKITE PAS MUS IR SUTAUPYKITE PINIGŲ

Vėliausi stiliai naujausio išdirbimo geriausių materiolių. Mes siuvame mūsų pačių rubus mūsų pačių nauja-me name.

FELDMAN BROS.

Geri Drabužiai

816 W. Roosevelt Road

1/2 bloko į vakarus nuo Halsted St.

KIENO TA BANKA?

Kalbant apie bankas, pasitaiko girdėti tvirtinimas, kad ta banka yra X-o, arba Y-o, ir panašiai. Tas patina iš to, kad bankos vedėjas paprastai yra skaitomas banko savininku. Žiūrint į dalykus giliau rasime, kad bankos viršininkai dirba už algas — yra tada darbininkais. Jie yra kontroliuojami valdžios ir Clearing House Association, — yra, tada, priklausomingi nuo kitų. Be to, visi bankos viršininkai teikia savo klientams patarnavimą — yra tada visuomenės tarnais. Pinigai, kuriais banka verčia, si yra sudėti visuomenės. — Visuomenė yra tada tikra banko savininku.

Banka tada yra suorganizuota visuomenės finansinė įstaiga — yra visuomenės įstaiga. Imant banką tautiškų žvilgsniu, rasime kad kurios tautos žmonės deda savo pinigus, tokiu tautai priklauso banka.

Lietuviai, kaip ir visos kitos tautos, turi savo banką. Tikrai puiki ir tvirta Lietuvių banka yra

Universal State Bank
3252 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. A. B.

"Hemstitching" Krautuė
3448 S. Halsted St.

Įvairių apatinių aprėdų (lingerie), pančakų, mezginių, siūlių ir visokių reikmenų moterims.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIŠKŲ AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių apimimo, nervotumo, skaudamų akių karšių, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trūpę regėjimo ir toli-regystę. Prieš kiekvieną akių tyrimą daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialie atyda atkreipiami į mokyklos vaikų. Akiniai nuo \$4.00 ir aukščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

ALPA

Bohemian Importuoti Apyniai su Salyklu, setas \$1.00.

Galima padaryti turtinę ir gerą gerimą. Mes turime visus kitus apynius ir salyklą ir skystimų išsunkimus. Klausite jus groserininko.

Alpa Malt Extract Co.
2428 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

REUMATIZMAS

Jūs galite išgydyti savo reumatizmą nauju būdu pas Natural Therapy Institute.

KRYNICA

Nuo kokio reumatizmo jūs kenčiate? (7 rūšių reumatizmo)

Vienoje vietoje uždegimas sąnarių. Chroniškas uždegimas sąnarių. Rūšmenų reumatizmas.

Gout.

Uždegimas iškreipiantis sąnarius. Skausmai strėnos (Sciatica, Lumbago).

Reumatizmas iš lytiškų ligų.

Kiekviena tų ligų reikalauja pažinimo ir specialio gydymo.

Mūsų Institutas yra priręgtas su brangiais aparatais dėl gydymo reumatizmo.

Mes garantuojame pasekmes.

1025 Milwaukee Ave.
Ofiso valandos: nuo 3 iki 9.

Maximum Knygų Išpardavimas -- Minimum Kainos

Naujos Knygos iš Lietuvos. Aukštinė proga knygų pirkejams. Nuolaida 25% iki 35%

Aušros Knygynas tik-ką aplaikė iš Lietuvos daug naujų ir reikalingų knygų Amerikos Lietuviams, kaip tai: vadovėlių lietuvių kalbos mokslui, aritmetikų, žodynų, teatralių veikalų, žemlapių ir t. t. Šitos visos knygos buvo laukiamu svečių Amerikos lietuviams. Nudien, didelė spraga lietuvių visuomenėje bus užverta. Butų geistina, kad visi tie kurie mano imti šitų knygų, užsisakyti tuoj, nes vėliau užsisakiusiems gal kartais netekti. Nuo čia garsinamų knygų Aušros Knygynas duoda sekamą nuolaidą: 25% iki \$5.00 ir 35% virš \$5.00. Geriau pasakius: jei imsi knygų už \$5.00 prisiųskite tikrai — \$3.75, o jei imsite už \$10.00 Aušros Knygynui prisiųskite tikrai — \$6.50. Šita proga knygų pirkejams tęsis tikrai iki Gruodžio-Dec. 31 dienai, pasiskubinkite su užsakymu.

VADOVELIAI — ŽODYNAI

Nei viena lietuvių mokykla Amerikoje negali apseiti be šitų vadovėlių lietuvių kalbos mokslui. Taipgi, čia aritmetikos ir žodynai yra tinkamiausi, būtina išgykite.

Ant šitų visų knygų perkantiems nuleidžiam 25 centus nuo kiekvieno dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 1 d., pusl. 151	1.25
Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 2 d., pusl. 291	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 1 d. Pirmajam mok. sky. p. 180	1.50
Murkos Vaikų Darbymečiui. 2 d. Antram mok. sky. p. 320	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 3 d. Trečiam ir ket. sky. p. 407	2.00
Klimo Skaitymai. Lietuvių Kalbos Pamokos. Pusl. 294	1.50
Jablanskio Vargų Mokykla. 1 d. Kalbos Mok. Reik. p. 206	1.25
Jablanskio Vargų Mokykla. 2 d. Kalbos Mok. Reik. p. 336	2.00
Rygiškių Jono Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 280	1.25
Damijonaičio Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 128	.75
Damijonaičio ABC Pradžiamokslis. Pusl. 64	.35
Klimo Lietuvių Kalbos Sintaksė. Pusl. 52	.35
Seinigo Mastomajai Paisyba. Pusl. 57	1.25
Mašioti Aritmetikos Uždavinynas. 1 ir 2 dalis, pusl. 198	1.00
Mašioti Algebrės Uždavinynas. 1 ir 2 dalis, pusl. 164	1.25
Busilo Aritmetika. 1, 2, 3, 4, 5 dalis. Viso 5 dalys, pusl. 514	3.00
Smetono Aritmetikos Teorija. Pusl. 139	1.00
Mašioti Plokštumos Trigonometrija. Pusl. 132	1.75
Ilguno Komercijos Aritmetika. Pusl. 311	2.50
Sikšnio Geometrija. Pusl. 127	.90
Ambradžaus Lenkiškai-Lietuviškai-Rusiškas Žodynas. Pusl. 552, apdarytas	5.00
Sepietienės Vokiečių-Lietuvių-Rusų Žodynas. Pusl. 303, apd.	3.00
Lalio Lenkų-Lietuvių Kalbos Žodynas. Pusl. 331, apdarytas	4.50
Veigelės-Strazdo Rusiškai-Lietuviškas Žodynelis. Pusl. 252	1.00
Jokanto-Durio Lotynų Kalbos Vadovėlis. 1 ir 2 dalis ir Lotynų Kalbos Sintaksė. Pusl. 430, apdaryta	4.50
Lalio Pilnas Lietuvių-Anglų-Anglų Lietuvių Žodynas. Apdarytas, pusl. 1274	10.00
Lalio Anglų-Lietuvių Kalbos Žodynas. 11 d., apd., pusl. 835	6.50
Laukio Rankvedis Anglų Kalbos. Apdarytas, pusl. 310	2.50
Laukio Lithuanian Self Instruction. Pusl. 173	.50
Anglų-Lietuvių ir Liet. Anglų Kišeninis Žodynelis. Ap., p. 151	1.25
Bugos Lietuvių Kalbos Žodynas. 1-mas sąsiuvinis nuo 1 iki anč, pusl. 80	3.00

ŽEMLAPIAI IR ŽEMES GLOBAI

P. Matulionio Lietuvos Žemlapis. Žemlapis visai naujas, yra visi Lietuvos miestai ir miesteliai, bažnytkiemiai ir kaimai, taipgi kalnai, upės, ežerai, geležinkeliai, vieškeliai, plantai, polkės, tikroji valstybės siena, Kurzonio linija ir t. t. Spalvoto žemlapio kaina \$2.00, o nespaužto tik \$1.50.

A. Vireliūno Žemės Globas. Globas su ilga koja ant kurios apskamas aplink. Kaina \$10.00, to paties globo, bet biskį įlenkto kaina tikrai \$6.00.

Ant visų šitų žemlapių ir globų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

ĮVAIRIOS KNYGOS

Gamtos Mokslai, Geografija, Literatura ir kitos geros knygos Čia knygos naujos ir visos naujai gautos iš Lietuvos, knygos gana žingeidžios iki šiam laikui Amerikos Lietuviai neturėjo progos kur jų gauti. Nunai, patartina visiems šita sąrašą peržiūrėti ir rade sau tinkamų knygų išgyti. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Rubakino Iš Tamsios Praeities I Šviesia Ateiti. Su 300 paveikslų. Lietuvoje draudžiama skaityti. Pusl. 220	2.00
Sakenio-Fizika. Visos 3 dalys, pusl. 472	3.50
Salčiuvienės Afrika. Su paveikslais, pusl. 186	1.50
Striupo Žmogus Žmogui. Pusl. 177	1.50
Dineiko Moters Kuno Kultura. Su paveikslais, pusl. 149	1.50
Dr. Efingerio Lietuvos Pramonė. Su paveikslais, pusl. 247	\$3.50
Jakšto Naujoji Literatura. 1 ir 2 tomas, pusl. 1168	6.50
Benedictseno Lithuania. A study of the past and present of the Lithuanian People. Su daug paveiks., pusl. 247	5.00
Miulerio Išymiausių Žmonių Jaunystė. Paveiks. pusl. 168	1.50
Touhy'o Špionažo Paslaptys. Pusl. 159	1.25
Zarankos Mano Atsiminimai iš Lietuvos karų. Pusl. 173	1.25
Klimo Musų Kovos Del Vilniaus. Pusl. 103	1.00
Ruokio Organinė Chemija. Su paveikslais. Pusl. 384	3.50
Janušonio Pažinkite Mus. Augalų Chrestomatija, p. 270, apd.	2.00
Stankevičiaus Augalų Fiziologija. Pusl. 134, apd.	1.50
Binkio-Šimonio Žmonių Poezijos Antologija. Dainų rinkinys, paveiks., pusl. 196	3.50
Čelpanovo Psichologijos Vadovėlis. Pusl. 242, apd.	2.00
Kalevala — Suomių Tautos Epas. Pusl. 424, apd.	3.50
Šilečio Vokiečių Okupacija Lietuvoje. Su paveiks. pusl. 190	5.00
Prof. Heinemano Vokiečių Literatūros Kuryba. Apd., p. 550	3.50
Klaipėdiškio Mažosios Lietuvos Politikos Veikradis. P. 190	1.50
Zakševskio Naujųjų Amžių Istorija. Dvi dalis, pusl. 330	1.50
Aviziaus Raktas Pažinti Augalus. Paveiks. p. 250, apd.	1.75
Varno Ant Politikos Lakų. Karikatūros. Pusl. 31	2.50
Dr. Fersterio Jaunuomenės Auklėjimas. Pusl. 543	3.00
Lietuvos Kariuomenė. Su daug paveiks.	3.00

Pinigus malonėkite siusti "money orderiais", "čekiais" arba "cash", bet registruotame laiske. Jei dar neturite muzikalių dainų katalogą, prisiųsime. Laiskus su pinigais siųskite tikrai šituo adresu:

Aušros Knygynas, 3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stankevičiaus Bitės. Kaip Bites užlaikyti ir t. t., pusl. 68	.75
Stankevičiaus Zoologija. Paveiksluota, pusl. 219	1.75
Biržiškos Dainų Literatūros Vadovėlis. Pusl. 101	.75
Kultūra. Mėnesinis žurnalas. Vienas numeris	.50
Stonio Asarelės. Eilėraščiai. Pusl. 118	1.00
Merkio-Kriščiūno Lietuvos Istatymai. Apd., pusl. 1031	4.00
Vilniaus Albumas	8.00
Stankevičiaus Botanika. Bendroji dalis. Pusl. 100	.75
Įvairūs Raštai: Basanavičiaus, Baranaukos, Bugos, Biržiškos, Grinians, Ivinsko ir kitų. "Lietuvių Tautos" Leidinys. Apdaryti į vieną knygą	5.00

BELETRISTIKA-APYSAKOS

Čia yra apysakos, vaizdeliai, legandos geriausių lietuvių ir kitų tautų autorių. Knygos visai naujos ir tik-ką aplaikytos iš Lietuvos. Ant šitų visų knygų duodam nuolaidą irgi 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems už daugiau negu \$5.00, nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Sinkevičiaus Šventas Petras Ryme. Apdaryta, pusl. 230	1.50
Savicko Šventadienio Sonetai. Pusl. 244	1.00
Beecher-Stove Dėdės Tamo Trobelė. 1 ir 2-ra dalis, pusl. 481	2.00
Tvaino Princas ir Elgėta. Pusl. 195	1.50
Slovackio Anhelis. Paveiksluota, pusl. 51	.90
Mašioti Senio Pasakos. Paveiksluota, pusl. 125	.75
Evaldo Gamtos Pasakos. Paveiksluota, pusl. 126	.75
Andersono Pasakos. Pusl. 409	3.00
Sokolnikovo Grunvaldas. Pusl. 311	2.50
Lazdynų Pelėdos Raštai. 4 tomai, apd. į vieną, pusl. 950	4.50
Walterio Scott'o Ivanhove. Pusl. 450, apdaryta	2.50
Vaižganto Raštai. Apdaryta, pusl. 1142	7.00
Turo Pampejos Galas. Apdaryta, pusl. 200	1.75
Reido Karo Takas. Apdaryta, pusl. 219	1.50
Reido Skalpu Medžiotojai. Apdaryta, pusl. 219	1.50

TEATRO VEIKALAI

Čia yra naujausi, geriausi teatro veikalai. Mes juos k-tik aplaikėme iš Lietuvos. Iš jų tikrai keletas seniau išleisti, o kiti visi tik-ką apleidę spaudą. Aušros Knygynas mes jų turime po keleto šimtų — patartina įvairių provenčių teatro mylėtojams pasiskubinti su užsakymu šitų veikalų, pavėlavę negausite. Imant šitų veikalų nemažiau dolerio nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o imantiems sykiu daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Ibseno Šmeklos. 3 veiksmų drama, pusl. 139	.75
Hauptmano Susitaikymo Šventė. 3 veik. drama, pusl. 124	.75
Hamsuno Vakarų Aušra. 3 veik. drama, pusl. 136	.75
Hamsuno Ties Karalijos Anga. 4 veik. drama, pusl. 203	.75
Cechovo Trys Seserys. 4 veiksmų drama, pusl. 139	.75
Hamsuno Gyvenimo Žaislas. 4 veik. drama, pusl. 139	.75
Komedijėlės Mėgėjų Teatrui. (7 komedijos), pusl. 184	1.25
Brandono Karolio Teta. 3 veik. komedija, pusl. 95	.65
Gaigalo Laisvės Kovotojai. 4 veik. drama, pusl. 45	.50
Ostrovskio Komedijos. Pusl. 160	.90
Čiurlionienės Komedijos. Pusl. 155	.90
Lordo Dunsano Kalnų Dievai. Pusl. 110	.75
Keturakio Amerika Partije. 3 veik. komedija, pusl. 75	.40
Žemkalnio Monologai. Pusl. 16	.30
Maksyčio Byla Del Linų Markos. 2 veik. komed. pusl. 34	.40
Vienas iš Mūsų Turi Apsivesti. 1 veik. komed. pusl. 24	.40
Ibseno Nora. 3 veiksmų drama, pusl. 142	.75
Glaso-Kleino Potasas Perlamutras. 3 veik. komed., pusl. 83	.60
Samanio Ponas Daugnoris. 4 veik. komed. pusl. 44	.40
Cechovo Vyšnių Sodas. 5 veik. komedija, pusl. 67	.60
Hauptmano Vėbrinos. 4 veik. vagių komed., pusl. 99	.60
Dvijų Moterių Parduotoja Laimė. 4 veik. drama, pusl. 48	.40
Agonačio Izraelio Vaikai. 4 veik. drama, pusl. 56	.50
Vladimirovo Šėtono Karalystė. 2 veik. tragedija, pusl. 63	.50
Mačiūlio Erškečių Taku. 5 veik. drama, pusl. 198	1.25
Fieldmano Gyvenimas. 4 veik. drama, pusl. 147	1.25
Strazdo Sugrįžo. 4 veik. drama, pusl. 107	1.00
Flereso-Cailaveto Buridano Asilas. 3 veik. komed. pusl. 104	.65
Ibseno Visuomenės Sulai. 4 veik. drama, pusl. 173	.75
Svecerio Teodolinda. 1 veik. komedija, pusl. 25	.30
Vargovaičio Kova Su Girtoklybe. 3 veik. drama, pusl. 167	1.00
Puidos Gairės. 3 veik. drama, pusl. 110	1.00
Putino Valdovo Sunus. Lyrinė drama 6 vaidų ir kiti raštai, apd., pusl. 480	3.00
Jakavičiaus Flirtas. Žaislas su 60 kortų	1.50
Krevės Šarūnas. Drama, poema, pusl. 287	1.25
Giedriaus Šis-tas Vaikų Teatrui. Pusl. 70	.40

AMERIKOS LAIDOS KNYGOS

Čia yra parinktos geros Amerikos laidos knygos, jų neturintiems verta išgyti arba pasiusti savo draugams bei giminėms į Lietuvą Kalėdų Dovanų. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio, o perkantiems daugiau \$5.00 tiems nuleidžiam 35 centus nuo kiekvieno dolerio.

Laukio Žinybas. Pusl. 392, apdarytas	4.00
Pilnas Orakulas. Pusl. 414, apdaryta	5.00
Serno Geografija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 469	4.00
Dr. Šliupio Lietuvių Profėvija. Apdaryta, pusl. 283	2.00
Serno Ethnologija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 667	4.00
Prof. Vipperio Trumpa Senovės Istorija. Paveik., apd., p. 305	2.50
Dr. Bacevičiaus Istorija Abeln. Paveik., apd., pusl. 498	2.75
Dr. Karaliaus Lyties Mokslas. Paveik., apd., pusl. 400	7.00
Dr. Pietario Iš Mano Atsiminimų. Apdaryta, pusl. 201	2.00
Dr. Loeb Kultura ir Spauda. Pusl. 153	.50
Istorija Amerikos. Apdaryta, pusl. 364	2.25
Istorija Chicago Lietuvos. Apdaryta, pusl. 580	3.00
Basanavičiaus Įvairios Pasakos. 700 pasakų, p. 1,300, apd.	9.00
Olszewskio Sapninykas. Apdarytas, pusl. 205	1.50
Serno Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutverimai. Apd., pusl. 370	2.50

CHICAGOS ŽINIOS

Iš plačiosios lietuviškos Chicago

J. P. Evaldas, sekretorius Liet. Auditorijos Bendrovės, praneša, kad p. Dom. Balis nupirko dvi kėdes del budavojamos Lietuvių Auditorijos. Tai yra pirmą kartą įrašymui kėdžių tame dideliame ir gražiamame Chicago lietuvių name.

Daugelis skaitytojų nusiskundžia, kad prieš kokį nors parengimą, tai rašytojų netruksta: visi rašo, visi giliai busiantį parengimą ir visi kviečia visus eiti į jį. Bet praėjo parengimas, — ir visi rašytojai išnyko: nė vienas neparašys nė kas ten iškryjų buvo, tarsi parengimas visai būtų neįvykęs.

Skundas vietoje. Iškryjų, tie, kurie nori reklamuoti savo vakarus turėtų ir paskui pranešti kas ten buvo ir kaip viskas nusisekė. Jie yra skolingi tai tiems skaitytojams, kurie turėjo skaityti jų reklamą ir pačiai redakcijai.

Redakcijos darbininkai negali gi visur būti ir viską patys sužinoti (ir iškašius dėti, nes paprastai pakvietimų — bilečių neprisiunčiama). Reikia ir jiems pagelbėti, nes kitaip laikraštis, skaitytojų spiriamas, gali uždaryti duris visokiai reklamai.

Town of Lake gyventojai skundžiasi, kad juos apniko plėšikai, kurie žmones ir ant gatvių užpuolė ir net į namus briaunasi.

Stai Lucila Stanish, 1926 S. Wood St. praneša, kad perėjo šeštadienio vakarą, kada ji išėjo sankrovon, trys plėšikai buvo įsilaužę į jos namus. Ji sugrįžo už valandos laiko (apie 9 val.) ir rado duris atkakintas; vienas plėšikų buvo lauke, dabojo kitus, o kiti du trūsėsi viduje. Ji yra našlė ir gyvena viena su dviem mažom dukraitėmis, kurios tuo laiku miegojo. Plėšikai spėjo išnešti laikrodį, sagutę ir žiedą; kitus daiktus susidėjo, bet nespejo pasiimti. Pinigų nerado.

"Tai mano laimė, kad aš greitai parėjau namo," sako p. Stanish. "Plėšikus pasiukau ant porčių. Plėšikai buvo pažystami, iš apilinkės, kurie perėitą savaitę buvo atėję pas mane į namus ir kvietė mane pasivažinėti su jais automobiliu; taipgi prašė išimti pinigų iš kontraktorių grumojimais paskelbti streiką.

Jaunuolių Orkestra, p. J. Grušo vedama, stropiai rengiasi prie savo koncerto, kuris bus gruodžio 6 d., Melsažio svet. Jaunuoliai prie to koncerto rengiasi jau per visą vasarą, kad kuogeriausia jame pasirodžius.

Koncerto gi pelną jie skiria ne sau, bet viešam lietuvių reikalui — Chicago Lietuvių Auditorijai. Jei jau jaunuoliai tuo darbu taip stropiai rūpinasi, tai mes, senieji lietuviai, turėtume dar labiau sukrusti ir tą Auditoriją kuogeriausia baigti budavoti.

Auditorija jau baigiama budavoti, bet dar nėra pabaigta. Pabaigta ji turėjo būti senai ir būtų buvęs pabaigta, jei Chicago lietuviai būtų buvę veiklesni ir būtų sudėję reikalingus pinigus. Bet ypač didelį apsilėidimą parodė Bridgeportio biznierių, kuriems daugiausia bus naudos iš Auditorijos ir kurie privalejo sudėti didesnę dalį pinigų; iškryjų gi jie sudėjo labai mažai. Darbininkai ir jų draugijos savo pareigą atliko ir atliko pavyzdinčiai, bet ne biznierių, kurie visgi dar reikalauja, kad lietuviai juos remtų, kuomet jie neremia lietuvių reikalą.

Dabar reikia rengtis prie Auditorijos pabaigtuvių. Tik dar reikia padirbėti ir tai sunkiai padirbėti, kad sukūlus likusią reikalingą dalį kapitalo. O dirbėti reikia visiems; juk žinote, kad po sunkaus darbo daug smagiau yra švesti pabaigtuves. Tai ir dabar sunkiai padirbėjus pabaigtuves bus tikrai smagios.

A. Yosutėnas rašo:

"Noriu pranešti visiems lietuviams, kad kas norėtų lankyti viešą mokyklą dienomis, nežiurint kiek jis supranta angliškai, geriausia yra lankyti Haven mokyklą, 1451 Wabash Ave. Mokykla yra gerai pritaikinta ir taip sutvarkyta, kad ir visai nieko nemokantis ras sau vietą ir su laiku gerai prasilavinči. Pamokos bina penkias dienas į savaitę nuo 9 v. ryto iki 2:30 v. p. p. Neprašysit šios progos prailginti visi, o ypač vaikinai ir merginos."

Viešintikiškis.

Unijos viršininkai nu-teisti kalėjiman

Apeliacijų teismas vakar patvirtino nuteisimą buvusio Sheet Metal Workers unijos biznio agento Thomas Walsh ir kitų trijų tos unijos biznio agentų vienim metams kalėjiman. Juos nuteista kalėjiman neva už viliojimą pinigų iš kontraktorių grumojimais paskelbti streiką.

INT. HARVESTER CO. DIRBTUVES

International Harvester Co. visus savo darbininkus įiepijo nuo raupų. Darbai buvo visai sumažėję, bet dabar pradeda priėminėti atleistusius darbininkus.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laišukai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegu aueina į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiimti. Reikia klausyti prie langelio kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERĄ, kaip kad šiame sąrašą pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

911 Brazauskis Antny
914 Butavicius A
924 Dadiš F
952 Janacas Mrs P C
954 Jevelauskas A
955 Jonas John Jaugibas
968 Kupris Antanas
978 Matulionas K
979 Matosas Antanas
991 Rlouos Jurgis
996 Savicieni Mrs A
1008 Vimeuskas J

kus. Visi darbai yra nuo štuikių. Darbininkai daugiausia svetimšaliai — švedai, lenkai, rusai ir k. Kompanija turi savo valgyklą, kuri neseniai pakėlė po 5c už pietus; bet darbininkams mokestį už darbą tai sumažino, taip kad darbininkai dabar turi dirbti sunkiai, kad uždirbus pragyvenamąją algą. Darbininkai yra neorganizuoti, todėl su jais nesiskaitoma; nors ir delkelių valandų nebuvimo darbe duoda pasą ir siunčia namo.

— Darbininkas.

Lietuviai laimėjo

Lietuvius C. J. Peterson (Petrolis) atvažiavo iš Steubenville, Ohio į Chicago ir pradėjo įieškoti darbo. Pamatęs skelbimą, kad vienas teatras reikalauja vyro virš 25 m. amžiaus, 5 pėdų 11 colių augščio vyriausio "doorman" vietai, atskrieip į jį. Nuėjęs paskirton vieton rado jau susirinkusių apie 50 gražių augulotų anglių, kurie irgi taikėsi tą vietą gauti. Manažeris ilgai kiekvieną klausinėjo, apžiūrino, išsirinko 15 vyrų, paskui vėl žiūrino ir vis mažino iki beliko tik trys. Tada tuosius aprenė uniforma ir vėl visai žiūrino ir kamantinėjo ir, pagaliaus, išsirinko vieną — tą lietuvį.

Petrolis gyvena Amerikoje 11 metų. Turi Chicagoje dėdę Karolį Petrolį ir kitą pažystamą, bet nežino kur jie gyvena.

— Reporteris.

Dideli biskučiai

Oro paštas

Prie Dearborn ir Harrison gatvių randasi oro pašto dežutė. Laiškai gabenami aeroplanais tarp San Francisco, Chicago ir New Yorko. Laiškai išimami ir vėžami 4, 8:45 ir 10:50 val. vakaro. Ant laišku turi būti speciali oro pašto ženklietė: 8, 16 ir 24 centų. Paprastas laiškus ton dežutėn uždrausta mesti.

Istoriškos staklės

Miesto muzėjui ant 12 gatvės, randasi labai senos staklės. Jos yra gatavai prirengtos su audiniu ir visais reikmenimis.

†

ANTANAS MARTINAITIS

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 22 d., 1924, sereidj turėdamas 43 m. amžiaus.

Paėjo iš Panevėžio ap., Naujamiesčio parapijos, Gustonio kaimo. Nuliudė paliko moteris Alena Amerikoje ir 2 broliai ir 2 seseris Lietuvoje. Laidotuves atsisub panedėlyj. 10 val. ryto iš namų 3957 S. Rockwell St. į Tautiškas Kapines.

Visus gimines, pažįstamus ir draugus meldžiui atiduoti paskutinį patarnavimą A. A. Antanui ir dalyvauti laidotuvėse.

Norinti platesnių žinių meldžiui kreiptis tel. Lafayette 0172 Kviečia nuliudėsi.

Moteris Alena Martinaitienė.

†

Paminėjimas metų sukaktuvių MARCELES SILLIENES Po tėvais Petraitė

Mano mylima moteris persikyrė su šiuo pasauliu spalio 26 d., 1923 m., 36 metų senumo. Paėjo iš Lietuvos Kauno rėd., Tauragės apsk., Milaičių kaimo. Marcelė buvo dora ir Dievą mylinti moteris. Po sunkios ligos nuvarė į amžina atilsį iš kurios daugiaus nebegrįš mano mylima Marcelė. Paliko Amerikoje 2 seseris, A. Jankauskienė ir M. Bartkienė ir 1 brolį Vincą Petraitį ir 1 brolį A. Petraitį. Lietuvoje ir Liepoja Marcelė turėjo daug artimų giminių. Už velionės sielą pamaldos atsisub Dievo Apveizdos Bažnyčioje. Lai buna įteigta tau išėtis šios šalelės žemėlė. Lieka nuliudėsi vyras.

Fransas Sillas
1920 So. Halsted St., Chicago.

mis; net ir pradžia praausta. Nieko nereikia, tik lietuviškos audėjos. Šios staklės buvo varotos 1802 metais. Jei nebutų mašinų, galima būtų su jomis da ir dabar drobes austi.

VAIKAS NUKRITO NUO 2-RO AUKŠTO.

Dievo Apveizdos parapijinės mokyklos mokinyas Vaičiukas, 13 metų, vakar spalio 24 d. p. pietų, beplaudamas mokyklos langus nukrito nuo antro aukšto ir sunkiai susižeidė. Sako, kad užsigavęs į tvorą, sulaužė nugarą. Sužeistasis tuojau tapo nugabentas į ligoninę.

Reikėtų, kad ateity parapijos mokyklų vedėjai, geriau dabotų savo mokinius ir neleistų jiems daryti pavojingus gyvybei darbus.

— Matęs.

Smulkios Žinios

Kilus kivirčiams tarp dviejų kostumerių ir patarnautojo Johnson, valgykloje prie 2103 W. Madison St., ir pradėjus mėtis indais, patarnautojas patsvėrė revolverį ir abu kostumerius pašovė.

Pesėtnės su buriu mušeikų, John H. Morris, gimnastikos mokytojas Sherman parke, vieną tų jaunų mušeikų užmušė, o kitą sunkiai sužeidė. Tie patys mušeikos ankščiau vakarą buvo įsibrovę į salę ir bandė išardyti pamokas, bet tapo išvyti lauk; tada jie laukė mokytojo lauke ir užpuolė jį belaukiant gatvekario. Jis ginėsi mažomis žirkutėmis. Priežasties mušeikų užpuolimo nežinoma.

Tos Churchro, 2349 W. Pl. uždraudė savo pačiai priimti namuose kokius nors svečius, kitaip jis užmušias ją ir jos svečią ar vešnią. Bet Tom keisinosi nusižudyti ir liko paim-

†

JONAS BUDRECKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu 22 spalio, 10 val. vakare, 1924. Paliko nuliudė moterį Anastaziją ir sūnų Joną, dukterį Stefaniją ir brolį Antaną Amerikoje, o Lietuvoje 2 seseris ir vieną brolį.

A. A. Jonas paėjo iš Lietuvos iš Telšių ap.

Laidotuvės atsisub spalio 27 diena, 9 val. iš ryto iš namų, 733 W. 19 gatvės į Apveizdos Dievo Bažnyčią, o iš ten į Sv. Kazimiero Kapines.

Meldžiui visus gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir atiduoti paskutinį patarnavimą A. A. Jonui.

Nuliudė: žmona, vaikai ir brolis.

Mes Ka Tik Nupirkome

75 augštos rūšies 3 šmotų maudynes kambario outfitas — pilnai prirengtas iš Union League Klubo, jie taip yra geri kaip nauji.

Tuos setus mes parduodame po \$50

Mes taipgi turime iš tų namų daug karšto vandens ir garo radiatorių, taip geri, kaip nauji, labai pigiomis kainomis.

Pasimatykite su mumis tuojau, jei norite pasinaudoti proga šio išpardavimo.

LEVY & CO.

2211 South State Street
Tel. Calumet 0645-1692

Atdara vakarais iki 8 val., nedėlioj iki 1 val. dieną.
Mes kalbame lietuviškai.

Užvakar du plėšikai užpuolė Papanek-Kovac State banką, 886 Milwaukee Ave. Kasierius Stephen Kovac jiems pasipriešino ir pradėjo į juos šaudyti. Jis nepataikė, bet plėšikai bešaudydami jį patį sunkiai sužeidė. Betgi plėšikai paskui turėjo bėgti nieko nepelnę.

(Seka ant 7-to pusl.)

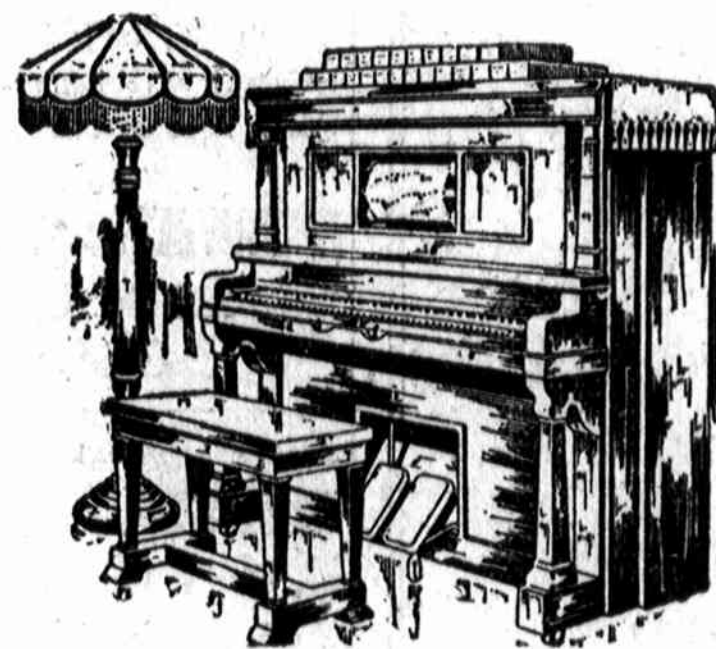
\$2 Į SAVAITĘ

BE PALUKANŲ

DABAR

JUS GALITE GAUTI VIENĄ!

Ir jūs norėsite vieno kuomet pamatysite

Mūsų žinomi KERZHEIM GROJIKLIAI PIANAI pilnai garantuoti, su atsargumu užbaigti iš tikro aržuolo, mahogany arba riešuto medžio, tiktai \$395

\$2 į savaitę, be palukanų

DYKAI — 20 SU VARDAIS ROLELIŲ
DYKAI — BENČIUS
DYKAI — VELOUR UZDANGALAS
DYKAI — ROLELIŲ KABINETAS
ARBA
DYKAI — PASTATOMA LIAMPA

Ateikite ir nusipirkite vieną tų grojiklių pianų, dabar yra laikas. Jūsų kreditas yra geras.

Mūsų pianų krautuvė yra atdara kiekvieną vakarą.

KLEIN BROS.
PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

ELEKTRA

Visas ir patalpas suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbame. Grah arba ant limokšimo. Firmatinis Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

JOS. F. BUDRIK

Krautuvė Geros Muzikos

Radio, Brunswick-Radiola, Gul-bransen Registering Piano.
150 dol. BARGENA!
Bay Reproducing Grand pianas, kainavo \$1100, dabar už \$650
Churchill Player, naujas tiktai \$375
Seaborg Player Pianas tiktai \$125
Upright Pianos gerame stovi \$38
Victor Victrola 150 dol. dabar \$63
Columbia Phonografas 150 dol. už \$60
Brunswick vartotas Phonografas \$85
Grand Phonografas su 25 rekordais \$35
Didelis pasirinkimas Columbia Rekordų po 25 centus.
JOS. F. BUDRIK,
3343 So. Halsted St.

KALEDOMS EKSKURSIJA

LIETUVA

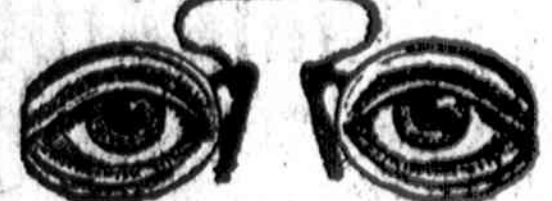
p. A. V. Biscas, Suvienuytų Valstijų Lindjos rengia specialias Kaledoms Ekskursijas Lietuva. Paslažeriai išplauka ant didžiojo "Leviathan" nuo New York'o, Gruodžio 6 d. per Southampton'a. Jūs pasieksite savo tėvyne laiku suet su draugais ir giminėms, del Kaledų švenčių.

Pasiteiraukit šią ekskursiją dabar. Jūs gausite mažiausiomis lėšomis, švarius, pulkuis kambarius, geriausią valgį, didelius ir priimnus publikos kambarius ir mandagų patarnavimą per visą laiką.

UNITED STATES LINES

45 Broadway, New York City
110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.
Managing Operators for United States Shipping Board

Akinių pritaissymo mense 20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREISKIA AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?
Ar jūsų akys ašaroja?
Ar yra uždegtos?
Deginas ar niežti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista galva?
Ar matote kaip ir plunkančius taškus?
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys pulso tvisiai?
Ar jaučiate kaip ir smilgtis akys?
Ar yra baltas dėmės ant vokų?
Ar turite kataraktą?
Ar turite šlaurian akis?

John J. Smetona

AKINIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave.,
Kampus 18 gatvės.
Ant trečio augšto virš Platto ap-tiekos žembariai 14, 16, 18 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėlioj nuo 9 iki 11:30 diena.

Telephone Rockwell 8738

ST. LOUIS GARAGE

Turiu daugelį metų aptyrimo prie visokios išdirbystės automobilii
3439-53 Roosevelt Road
CHICAGO.

Phone Boulevard 9641

A. KAIRIS

Murimimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS
3852 So. Halsted St.,
Namai 3356 Lowe Ave.

UŽSISAKYKIT IR SKAITYKIT LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ "BURTININKAS"

"BURTININKA" telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burimai laimės; Ivaizros paslaptys, ir daugiau. "Burtininko" kaina metui \$1.00. Šiudami prenumeratas adresuokite:
LIET. SVIET. KNYGYNAS,
3106 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Dept. 2.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėmusias, be vaistų ir operacijų, naujaisiais budais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

50 centų už pinigines telegramas be skirtumo sumos ir adreso ilgumo.

Chicagos žinios

(Tasa nuo 6-to pusl.)

Plėšikas užpuolė R. E. Edmiston, pastarojo grosernė, 118 S. 4 Ave., Maywood, pašovė jį ir pastvėręs \$5 pabėgo.

Sportas

"Drapiežnas dzukas" rengiasi pagulditi Poželą

"Bepigi" buvo Poželai smarkiai pereinanti meta, sakė Bancevičius, "kai aš ritaus su juo greko-romanių stiliumi. Bet ant amerikoniškų ristių aš jį pačiupinėjau taip, kad jis visą savo gyvenimą neužmirš dzuko."

O kas pažįsta Bancevičių, tas žino, jog jis "minina" ką sako.

POŽELA LAIMI

Spalio 17 d. K. Požela rito si New Yorke su Ponzolo ir jį paguldė du kartus: pirmą kartą į 29 min., o antrą kartą į 24 min.

Kitas lietuvė, Brazauskas, rito si su Volkovu 30 min. Išėjo lygiomis.

GOLFO KONTESTAS

Spalio 27 d. prasidės lietuvių mėgėjų golfininkų turniras. Lošimas bus Match. Menas turnire nedalyvaus.

Spalio 27 ir 28 dd. įvyks kvalifikacijos lošimas Laramie klube, tarp 63 ir 52 gatvių. Privažiuoti galima 63 gatvės karais.

Spalio 29 d. prasidės lošimas — kontestas Jackson parke. Neužsiregistravę negalės turnire dalyvauti. Užsiregistruoti galima Golfo klube, 3204 S. Halsted St. Tel. Boulevard 6618.

Lietuvių Rateliuose.

Svetys Chicagoje

Šiomis dienomis lankėsi Chicagoje Dr. Matulaitis iš Detroit, Mich. Jis čia dalyvavo daktarų suvažiavime.

Dr. Matulaitis užėjo ketvergo vakare į Naujienas. Senai buvau matęs daktarą Matulaitį, todėl iš sykio vos tik pažinau. Mat, užsirašęs gražia barzdele, tai ir pažinti iš sykio negalėjau.

Labai malonu buvo su juo pasikalbėti, nes tai mano geras draugas jau nuo senai, senai. Kalbėjome apie viską. Daktaras žingeidauja apie politiką; klausinėjo manęs ir apie Lietuvos politiką. Jis pats, matoma, išgilinęs į savo profesiją, Lietuvos politikos neturi laiko sekti. Daktaras Matulaitis žiuri į gyvenimo nuotikius saltai-filosofiskai.

Kaip malonu, kuomet susitinki seną gerą draugą. Kalbi apie visokius dalykus; prisimini praeitį; darosi malonu ir smagu. Gal nebereikalo yra rusų priežodis: "staryj drug, lučse novych dvuch" (senas draugas, verčiau dviejų naujų).

Gaila, kad daktaras Matulaitis taip greitai apleidžia Chicago; aš dar norėčiau su juo pasikalbėti, nes su juo kalbėti, man tikras malonumas.

— A. Z.

Cicero

Draugystė Lietuvos Kareivių laukė mėnesinį susirinkimą peritą sekmdienį. Keli draugijos nariai serga jau kelis mėnesius. Vienas sergantis narys yra New Yorko valstijoje.

Išrinkta komisija iš trijų narių surengti maskaradinį balių. Prie to balius rengimo turėtų prisidėti kiekvienas narys, tada jis tikrai pasiseks, o kad pasisektų — yra mūsų visų reikalas.

— Sekr. K. P. D.

Katalikai pažangiuoja

Šv. Petras tris kartus Jėzaus užsigynė, — gi Stasys Zylius tik vieną kartą savos kalbos į Dr. Rutkausko teuzsiginą. Galia pareikšti, kad jo žodžiai nepraslyti prie jo sesers Junokienės ir kitos moteries Dr. Rutkauskiui pasakyti buvo.

Šiais laikais, katalikų žodžiais, regimai, nepridera tikėti. Mat, "Draugo" vyriausiojo redaktoriaus apgyvine vargšas St. Z. pasiaukiojo. Šventas darbas — savo "vadovų" garbę gindamas, pats į pragarą žengia. Tikras karžygis!

Lauksime, kaip moterėlės "Draugo" vyriausiojo redaktoriaus garbę gins!... Žingeidus laikai! "Draugas" taps sensacija skelbėjas, tai ir aš jį skaitysiu.

Ponas Stasys Zylius, "Draugo" 251 numeryje spalio 23 dieną, savo straipsnelio apačioje rašo: "Kam čia netiesą skelsti per laikraščius". Tai katalikai išpažintys, kad jįsi Dr. A. K. Rutkauskui netiesą aną kartą — kalbėjo.

— A. K. Rutkauskas.

ROSELANDO LIETUVIS NUSAUTAS.

Dr. St. Naikelis buvo supykęs, kad Ramutis pats jį neatsilankė paimti žinių Naujienoms. Jis net grąsino, anot jo paties žodžių, "nežinau ką padarysiu". Dr. St. Naikelis yra geras Naujienų draugas, bet jis yra labai užimtas darbu, ir negali pats pranešti, reikalinga vis pas jį užtekti, o žinių jis niekam kitam nenori duoti, vien Naujienoms.

Juot lėskis pasikalbėjimo su juo: "Ateik kiekvieną dieną, nes aš vis turiu naujų dalykų, mūsų žmonėms jie yra begulio žingeidus. Stai aną dieną liko persautas Juozas Goronaitis, 35 metų senumo, gyvenantis 10635 Edbrook Ave. Jį persovė Paul Stein, specialis sargas prie Erie gelžkelio už landžiojimą apie vagonus. Jis ilgai negyvens, mirs ir man prisieis jį piauštyti, ravidavoti. Ateik viską pasakyti."

Taip mes pasikalbėjome ant radienio vakare. O trečiadienio rytą pasiėmęs Tribune, žiuriu, kad Goronaitis jau pasimirė.

PRIZIURĖJIMAS YRA APKAINUOJAMAS

Priziurėjimas tai dalykas, kuris yra apkainuojamas. Geriausias materialas yra be vertės, jei nėra gerai priziurimas. Trier, senovės Vokietijos mieste, kuriame yra daug svarbių Romėnų palikų, negu kuriame nors Šiaurinės Europos mieste, yra amfiteatras kur imperatoriaus Konstantinas Didysis, jis tukstančiais francuzų nelaisvių mezdavo žvėrimis sudraskyti, kambarys 306 ir dabar yra dar gerai užlaikomas, todėl, kad buvo pastatytas labai atsargiai. The Joseph Triner Company suveda išdirbinėjime Trinerio Karčiojo Vyno visą galima priziurėjimą koki tiktai galima suteikti ir todėl, kiekvienas ir yra užganėdintas su Trinerio Karčiojo vynu atsitikimuose prasto apetito, užkietėjimo vidurių, gasų viduriuose, nemigės ir panašius skilvio nesmagumų. "Trinerio Kartusis Vynas yra gera gyduolė", taip rašo Mr. Andy Simenec, Oct. 9, 1924 iš Woodhull, Ill. Ir Trinerio Linimentas nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago ir sutinimų, ir Trinerio Cough Sedative nuo slogų, yra geros gyduolės taipgi. Paban-dykite jas, jusų aptiekorius arba pardavinėtojas gyduolių suteiks jas. Jei jie neturėtų, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Illinois.

(Apskelbimas)

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jūs galite prisirašyti prie **NAUJIENŲ SPULKOS** ir turėtumet prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po dolerį, nei nepatėmysit, kaip susidėit užteiktinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIENŲ SPULKA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

RINKIMŲ KAMPANJA

Draugai, kurie norėtumėte platinti La Follette rinkimų Agitacijos Literaturą, tai galite gauti

AUSROS KNYGYNĖ,
3210 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

CICERO. — Svarbias prakalbas rengia LSS. VIII Rajonas ketvergo spalio 30 d. Liuosybės svet., 14 St. ir 49 Cl. Cicero, Ill. Pradžią 7:30 val. vakare.

Šios prakalbos yra rengiamos, kad paminėjus 60 metų sukaktuves nuo Firmo Darbininkų Internacinalo įsikūrimo ir sustiprėjimo abelo darbininkų judėjimo visose šalyse.

Kalbes geriausi kalbėtojai — Naujienų Redaktorius D. P. Grigaitis ir Dr. A. Montvilas.

Todėlgi eicerčiai nepraleiskit šių prakalbų, atsilankykite ir savo draugus atveskite, daug ko naujo išgirsit šiose prakalbose. — Komitetas.

Pirmas Maskaradų Balias. Rengia Draugija Lietuvos Dukterų su išlaikymais. Pirmas prabas 820 pinigais ir kitiškis virš 200 dovanių del išdalinimo. Įvyks lapkričio 1 d. Mildos svetainė, 3144 So. Halsted St. Pradžią 7 val. vakare.

Kviečia visus kuoskatlingiausius atsilankyti į mūsų vakarą. — Komitetas.

DETROIT, MICH. — LSS. 116 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, lapkričio 26 d. 2 val. p. m. Lietuvių svetainėje.

Kiekvienas narys privalo atsilankyti, nes yra svarbių reikalų. Taipgi atveskite naujų narių, kurie norėtų prisirašyti.

— 116 kp. Valdyba.

SLA. 134 moterų kuopa rengia iškilmingą sekų vakarą su dideliu supriau, trečiadienį spalio 29 d. Auburn Park Masonic Temple svet., 732 S. Union Ave. Pradžią 8 val. vak.

Kadangi minimo vakaro pusė pelno skiriama SLA. našiui ir našiui fondui, tad maloniai kviečiame visuomenę savo atsilankymu paremti šitą patį praklinų tikslą. Orkestra J. Bijansko. — Vak. reng. Komisija.

Liet. Evang. Liut. Pašalpos Draugystė rengia puikų teatrą, scenoje stato komediją trijų aktų "Pinigėliai" subatų, spalio 25 d. M. Meldžio svetainėje, 2244 W. 23 Pl.

Vaidylos Keistūčio Klubo Dramos skyriaus nariai režisierius M. Dundulienė, lošimas prasidės 7:30 val. vakare. Visus kviečia atsilankyti. — Rengimo Komitetas.

"Zemaitijos" L. V. Komiteto susirinkimas įvyks nedėlioje, spalio 26 dieną, po pietų 3:00 South Halsted St. Pradžią 1:30 val. po pietų. Visi komiteto nariai malonėkite susirinkti laiku. — Raštininkas.

Cicero. — Draugystė Lietuvos Teisybės laikys, mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 1 val. po pietų, Liuosybės svetainėje, 15 ir 49 Ave. Nariai būkite visi laiku. Susirinkimas bus svarbus. Turim galutinai aptarti busintį balių 26 lapkričio. — Sekretorius.

G. D. L. K. Vytauto mėnesinis susirinkimas įvyks 26 d. spalio, paprastose svet. Visi nariai susirinkite, nes bus daug dalykų svarstymui. — Aut. Rašt.

Lietuvių Nepriugulmingas Klubas lauks savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 26 d. spalio, 3436 Auburn Ave. K. Ukelio svetainėje, 1 val. po pietų. Visi draugai malonėkite prisidėti paskirti laiku ir nepamirškite naujų narių atvesti, kurie galėtų prisirašyti prie klubo.

P. J. Puntaska, aut. rast.

Bridgeportas. — Susirinkimui Lietuvių Draugijų ant Bridgeport mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 28 d., 8 val. vakare, Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St. Visi delegatai malonėkite dalyvauti susirinkime, nes randasi daug svarbių reikalų aptarti, kas link užbūgins budavimui Lietuvių Auditorijos. — A. J. Lazauskas, rast.

Eglė Zalčiū Karalienė, penkių apsiėmimų duonatas su dainomis, praneškite tuoj į Ausros Knygyną, 3210 So. Halsted St. Nuo ko-vo 1 dienos Ausros Knygynas pveda šitą darbą, išnekojimą laikraščio pūtyriam ir pilnai tą darbą finansuam žmogul. Taipgi norinti gauti kas savaitę "Kelvių" arba kas mėnesis "Gyvenimą", "Gydytoja", taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Ausros Knygynui virš pažymėtu antrašu arba pridukite reikalavimą telefonu: Boulevard 9662.

PRANEŠIMAI

Draugystė atgimties Lietuvių Tautos Vyrų ir Moterų rengia teatrą ir Čigonų vakariene, lapkričio 2 d. Meldžio svet. Pradžią 7 val. vakare. Kviečia visą sus

— Komitetas.

Lietuvių Moksleivių Susirinkimui nuo Centro valdybos susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 26 dieną, kai 12 val. dieną, Semuškos bute. Visi valdybos nariai ir moksleiviai prašomi laiku susirinkti. — Raštininkas.

ASMENU JIESKOJIMAI

PAJIESKAU J. Daugelo, kuris atvažiuos iš Zanisville, O. į Chicago, Ill. išėjo darbo jėskoti ir dingo be žinios. Jis pats ar kas apie jį žinot prašom pranešti 150 kuopos pirmūnui S. L. A. B. Getvainis, Sta. 4 Box 82, Zanesville, Ohio, arba K. Kazanaukas, 4815 Broadway, Chicago, Ill.

PAIEŠKAU savo sesers Monikos Jankauskienės, po tėvų Urvakaitis iš Lietuvos paeina Kauno rėd. Tel. šiu apskr. Lukės parap. Rudupių sodas. Turime žiną kad Juozapas Jankauskas mirė Lietuvoje, todėl prašau atsišaukti sekamu adresu:

JIEVA GEČIENĖ
3429 So. Leavitt St., Chicago.

JIESKAU Jono Švelnio, paeina Vilniaus kaimo, Kupiškų vals., Panevėžio apskr. Gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur yra. Meldžiu atsišaukti, nes yra svarbus reikalas.

Atsišaukite į **NAUJIENŲ SKYRIŲ** 3210 So. Halsted St.

JIESKAU Stepono ir Jozapo Radling, kurie paeina iš Karbužo sodžiaus. Pumpėnų parap. Meldžiu jį pačiu arba kas apie juos žino pranešti. Yra atvažiuo iš Lietuvos pažįstami.

NAUJENOS
1739 S. Halsted St., Box 584

JIESKAU savo dėdės Dominiko Trumjaus, Kaimo rėd. Basčių apskr. Viduklės parap. Vėliukų kaimo. Gyveno Chicagoje apie Bridgeportą. Kas žinote apie jį arba pats lai praneša Monikai Bagdonytei, sesers dukteriai, kuri tik atvažiuo iš Lietuvos. Tel. Pluhinas 6995. 10822 S. Michigan Ave. Roseland.

RASTA-PAMESTA

Kas Paėmė iš automobilio prie Reimond Chapel, antradienio vakare, lempis su Neigiamais statmentais, skelbim kopijomis, ordieriais ir kitokiais dalykais, kurie niekam kitam nėra naudingi, malonėkite prisistati ar priduoti Naujienoms ar į jų skyrių, už ką busiu labai dėkingas. Arba jei kas žinotumet kur tie dalykai randasi prašome pranešti. J. Auryla.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ
Jūsų stogą prakurizimas užtašomas ir garantuojamas už \$4. Automobilio trokų patarnavimas Chicagoje ir aplink. Istaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo istaiga Chicagoje. Tik patyrę anjos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Užlaikom maleva, popieja, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANČIONIS, Prez.

ATYDA NAMŲ SAVININKAMS
Katrie neturite elektros šviesos namie, pasiskubinkite paduoti ordierus, nes nuo November 1 bus brangiau 25%.
A. L. GOSCICWICZ,
(Licensed Contractor)
5109 W. 30 St., Cicero, Illinois.
Phone Cicero 3542

Automobilių Malevotojas
Atlieku aukštos ryšies darbą gerai, greitai ir už nebrangią kainą. Kam reikia automobilius malevoti — kreipkitės.

AUTOMOBILE PAINTING SHOP
Prop. Joseph W. Azukas
751-753 W. 54th Place
Tel. Boulevard 0312

ISRENDAVOJIMUI

RENDAI vieta del siuvėjo, su elektros siuvama mašina, elektros prosas ir stalas.
P. P. Slaziš,
3310 So. Halsted St.

ANT RENDOS štoras ir 5 kambariai randasi ant Bridgeport. Tinka bile kokiam bi-
ziniui. Renda pigi. Atsišaukite:
5252 So. Artesian Ave.

RENDAI 3-jų rūmų Cottage, garadžius 2 mašinoms ir 4 rūmų flatas.
Kreipkitės:
3826 Emerald Ave.

ISRENDAVOJIMUI

STORAS ant rendos ant 81 ir Halsted St. tinkamas ant anikokio biznio, labai didelis ir 6 rūmai pragyvenimui, gera vieta. Atsišaukite: 804 W. 31st St., Chicago, Ill.

RENDAI 5 šviesus kambariai, gasas, elektra, maudynė. Renda 25 dol. į mėnesį. Savininkas:
J. A. MISCIKAITIS
3119 So. Morgan St.

RENDAI 7 rūmų flatas, pečiu apšildomas, elektra, maudynė. Patogi vieta gyvenimui.
Kreipkitės:
332 W. 58th St.
Tel. Wentworth 2835

BIZNIAVAS flatas rendai su visais moderniais įrengimais. Geras daktarui, advokatui, ar Real Estate; gerai biznio vietoje — 3235 So. Halsted St. Kreipkitės.
Wilson Shoe Store
3235 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4062

SIULYMAI KAMBARIŲ

PASIRENDAVOJA kambarys vienam ar dviem vaiknam. Kambarys šviesus ir patogus, elektra, telefonas ir maudynė.
Atsišaukite
3945 So. California Ave.
2 fl.
Tel. Lafayette 9101

RENDAI KAMBARIŲ, vienam arba dviem draugam. Kambarys garu šildomas, elektros šviesa ir maudynė. Klausku nuo 5 iki 8 vakare iš fronto ant 4 augsto.
A. KEMEZA,
25 E. 23 St.
Tel. Victory 9093

ANT RENDOS frontais kambarys del inteligentiškos mergthos arba vaiknio. Yra telefonas, maudynė ir elektra. Vienas blokas nuo elevatorio. Gera transportacija.
4942 W. Fulton St.
Mansfield 2217

RENDAI rūpnas vienam vaikniui, švariai vieta užlaikoma, yra gera gyvenimui. Atsišaukite telefonu Humboldt 2477
Petras Demskis
1825 N. Francisco Ave.,
CHICAGO, ILL.

RENDAI rūpnas vienam arba dviem vyram. Rūpnas garu apšildomas; patogi vieta gyvenimui.
Kreipkitės
5542 S. Hermitage Ave.
Antras lubos
Tel. Republic 3358

LIETUVISKAS HOTELIS naujai įtaisytas, su elektros šviesomis, geriausia vieta del darbininkų apsigyventi, vyrams arba moterims; su valgiu arba be valgio, \$3 ir \$4, \$8 ir savaitę su valgiu.
PETER GADEIKO,
1606 So. Halsted St.

RENDON kambarys jaunai porai su virtuvės privilegijomis, arba 1 arba 2 vyram, bungalow; Portage Park aplinkė. Plačiau sužinotiui šaukite
Tel. Armitage 6411

RUMAS rendai vienam vyriui su valgiu ar be valgio. Vieta gera gyvenimui prie mažos šeimos. Brighton park. Kreipkitės:
3990 Archer Ave.

PARENDAVOJIMUI kambarys su visais naujais įrengimais. Didelis, šviesus, prie mažos šeimos, gera transportacija. Brighton Park.
— 2522 W. 39th Pl.

ANT rendos rūpnas, su visais parankumais, iš fronto rūpnas, garu apšildomas, vienam arba dviem vyram ar merginom prie mažos šeimos. Atsišaukite:
6340 So. Albany Ave. 1 lubos
Kreipkitės.

ANT rendos kambariai 2 floor iš fronto. Gasas ir elektra. Geistina, kad butu del žmonių. Atsišaukite:
988 W. 81st Place.

ŠVIESUS ir švarus kambarys su visais parankumais, su valgiu ar be valgio.
Kreipkitės pas:
J. Kuntz,
921 W. 33 Pl. užpakalinis namas

RENDAI kambarys vaikiniui arba vedusiai porai prie mažos šeimos. Moderniškas namas. karštu vandeniu šildomas. 6527 So. Talman Ave., 2 lubos.

KAMBARIAI už dyką gyventi apsiėmus žmonėms už priziurėjimą stubos. Nėra vaikų; geistina kad ir norinti kambarys buty be šeimos.
Kreipkitės:
3031 S. Union Ave.
Tel. Yards 7034

SIULYMAI KAMBARIŲ

RUMAS rendai vienam vyriui. Gera transportacija ir patogi vieta gyvenimui. Su valgiu ir be valgio. Kreipkitės:
4552 So. Francisco Ave.
1 lubos

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo kaip automobilių mechanikas arba šioferis. Turiu didelį patyrimą kalvystėje ir prie abelo taisymo darbo, šaukite telefonu Republic 7112, po 5 val. vakare.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU ir MOTERŲ
REIKIA vedusių žmonių arba senos moteries priziurėjimui 2 suaugusių vaikų. Duosiu kambary, su mokesčiu susitaikinsim.
J. J. OSHELL
4329 So. Washtenaw Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU
REIKIA pardavėjų Real Estate ofisą patyrimas nereikalingas. Turu darbo del 5 vyrų visados arba vakarais, o yra progą daug pinigų padaryti ant komišino. Dar reikalingas vienas menedžaris ir Real Estate biznį geistina kad turėtų patyrimą kaip pardavėjas, geras išlygas duosiu teisingam žmogui.
Matykite
J. J. NAMON,
2418 W. Marquette Rd.

REIKALINGAS vyras dirbti ant troko expressing ir ledų išvažiavimo. Trokų važiuoti mes išmokinsime. Yra geras nuolatinis darbas iš gera mokesčio.
Atsišaukite
817 W. 34 St.

REIKIA salesmantų. Mes turime gerų vietų del energingų ir ambicingų vyrų; pagidaujama, tokiu kurie turėjo pardavinėjime patyrimą, bet nebūtinai reikalinga. Pastmatykite su Mr. Bailey, West Side Skyrius, New York Life Insurance Company, 2nd floor, West Side Trust & Savings Bank Bldg., Roosevelt Road and Halsted Street.

ANGLIŲ SELESMENAI
Mes galime vartuoti gerus vyrus angliu pardavinėjimui ant komišino pagrindu. Tai yra geras darbas ateičiai del gerų vyrų.
Kreipkitės
St. Clair Coal & Material Co.
2437 So. Loomis St.

REIKALINGAS pirmarankis duonkepys.
2424 W. 69 St.
Prospect 5705

REIKIA patyrusio bučerio tojaus, turi kalbėti angliškai.
Liberty Market,
1018 So. May St.,
Tel. Main 71.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI arba mainymui Steary Knight automobilis, uždaras, žieminis; mainysiu ant lo to ar vasarinio automobilio, ar ant kito kokio vertingo daikto. Priežastis — turiu 2 mašinas. Atsišaukite subatų 4 v. po pietų, o nedėlioje lygiai 5 v. vakarą.
1523 N. Ashland Ave.

KAR TURIT parduot Automobilių Sedar, nesenusį ka, 1923-24. Turintieji tokį karą kreipkitės laišku.
Naujienų Skyrius,
3210 So. Halsted St. No. 170

RAKANDAI

PARSIDUODA 6 kambaryų namu rakandai, visus arba po vieną. Galite ir rūmus paimti sykiu. Priežastis padirbti ant vietos. Galima matyti visad ant 2 lubos.
Bette Palasky
3242 So. Emerald Ave.

PARDAVIMUI 5

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė ir delikatesen. geroje vietoje. Pardavimo priežastis — nesutikimas šeimynoje. Salygos: pinigais arba kreditais.

919 W. 63rd St.
Tel. Normal 8267

GROCERNĖ ir delikatesen. pardavimui, lietuvių ir lenkų apilinkėj. Gera vieta žmogui kuris kalba tas abidvi kalbas. 1807 No. Hoyne Ave.
Tel. Humboldt 1595.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, tvirtai apgyventoj lietuvių kolonijoj. Yra daromas geras biznis. Parduosiu pigiai. Turiu parduoti greitai.
Lafayette 8585.

PARDAVIMUI Northern Seal Coat, mieros 40, gerame padėjime, bargenas, kaina \$85.
Tailor Shop
4501 S. Wood St.
Phone Blvd. 1932

PARDAVIMUI kėdžių, cigaru, ice cream ir visokių mažųjų krautuvių. Ilgas lysas. Penki rūmai gyvenimui: yra elektrai ir vana, turin parduoti greitai, nes eina į didesnį biznį.
Atsiuokite
5613 S. Racine Ave.

PARDAVIMUI kriaučių šapa lietuvių ir kitų tautų apgyventoj kolonijoj. Parduosiu pigiai, nes turiu kitą biznį.
3961 So. Campbell Ave.

PARDAVIMUI grosernė, fruktų ir visokių mažųjų krautuvių, sena išdirpta vieta, biznis gerai visados daromas. Nupirksit pigiai.
Kreipkitės:
Naujienu Skyry
3210 So. Halsted St.
Box 167

PARDAVIMUI koncertina, pilna trijo 102 keys. Vėliausios išdirbtos, tik 6 mėnesiai vartota, 2 balsai. Nupirksit už pusę prekės. Kreipkitės: A. LIPSKI, 4552 So. Francisco Ave., 2 lubos.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Senas išdirbtas biznis. Geri visi rakandai. Nupirksit pigiai.
Kreipkitės:
7301 So. Western Ave.

ANT ATLENTIKO

Parsiduoda bučernė ir grosernė, biznis gerai išdirbtas. Lietuvių ir sveikintaučių apgyventa vieta, pigi randa, gyvena ant 2 metų, 4 kambariai del lysimo. Apsukimui žmogui gera vieta padaryti geras pinigus. Taipgi galiu mainyti ir ant namo. Tikras bargenas, 4549 So. Wells St.

PASAUKITE

PARSIDUODA groseris, kėdžių, cigaru ir visokių smulkiųjų krautuvių. Lietuvių apgyventoj vietoje. Ilgas lysas, randa pigi, 3 rūmai gyvenimui, maudynė ir elektrai. Parduosiu pigiai. Priežastis: parduosiu patirsite ant vietos. Atsiuokite: 4345 So. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 9079.

PARDAVIMUI grosernė ir visokių smulkiųjų krautuvių, atskirai arba su namu. Mainysiu ant namo. Vieta išdirbta ir biznis galima gerai daryti. Nupirksit pigiai.
Kreipkitės:
3321 So. Morgan St.

PARDAVIMUI Už \$150 nupirksite mano \$700 vertės grojikių piangą, 110 rolių ir kabinet benčius. Pusė pinigais, pusė išmokėjimais. Atsiuokite šiandien iki 9 val. vakare, arba rytoj, nedėlioj, iki 4 val. po pietų.
A—H—C STORAGE HOUSE
1646 W. Madison St.

PARDAVIMUI saldinių krautuvių rakandai ir stako vertės \$30.00. Viskas už \$50.00 parsiduoda.

3009 So. Union Ave.
2 lubos frontas.

PARDAVIMUI pečius su gaisu ir angliais kurenamas, šviečiai pilkas, vieną žiemą vartotas. Parduosiu pigiai, nes man nereikalingas. Atsiuokite:
6340 So. Albany Ave. 1 lubos

PARDUOSIU arba mainysiu restoraną ant loto arba automobilio. Savininkas randasi:
3349 S. Wallace St.
148 W. 69 St.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė su namu arba be namo, geras lysas, 6 kambariai, naujos mados, iš užpakalio, Brighton Park. Biznis gerai išdirbtas: priežastis: parduosiu — savininkas turi du biznius. Atsiuokite greitai.
2614 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 3713

PARDAVIMUI

PASKUTINIS PAREISKIMAS

Pirmas susirinkimas Van Bosch Air Motor išradėjo įvyko ant radijo vakare. Dalyvavo keletas lietuvių biznierių; visi buvo užgandinti ir mano, kad bus didelis atelitis del veikėjų. Butų linksmas, kad būtų daugiau susirinkusių lietuvių. Svarbiausias susirinkimas įvyko pirmadienį, spalio 27 d., 8 val. vakare; demonstracija prasidėjo 7 val. Kampas Front ir East 113 st. B. Gorny nuosavybė. Užprašome visus lietuvių pamatyti ir iširti šitą išradimą.

VAN BOSCH AIR
MOTOR INVENTOR
11446 Front Ave.
Tel. Pullman 0657

PARSIDUODA grosernė ir bučernė, visokių tautų apgyventa. Biznis išdirbtas per kelis metus, savininkas turi parduoti pigiai is priežasties ligos. Atsiuokite.
Stanley Raudonis
10450 Cortless Ave., Pullman, Ill.
Tel. Pullman 7655

PARDAVIMUI grosernė, ice cream, tabako, Gera vieta ir bučernė uždeiti. 4 rūmai gyvenimui, 8400 rendos, 1 mėnesis. Priežastis: parduosiu patirsite ant vietos.
654 W. 31 St.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė, maistų tautų apgyventoj kolonijoj. Senas išdirbtas biznis. Pardavimo priežastis — savininkas eina į kitą biznį.
Joseph Spaitis
4510 S. Laflin St.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI 50 pėdų lotas, sekamas nuo kampo, prie Cicero Ave., netoli Western Electric. Puiki proga, susineškite su savininku.
Naujienu, 1739 S. Halsted St.
Box 581.

DIDELIS murinis, 2 flatu namas prie Marquette Bulvaro ir Maplewood Ave., garu šildomas, tile vana, beržiniai trimingai. Atsiuokite prie James Kral, 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

PARDAVIMUI 8 kambarių murinė cottage, yra elektrai, vana, gasas, 2 karų garadžius, viskas gerame padėjime, kaina \$4500, įmokėti \$1500, kitus mėnesiniais išmokėjimais po \$40, 1 mėnesį.
3619 Lowe Ave.

PARSIDUODA moderniškas naujas murinis namas, 2 po 6 kambarius karštu vandeniu apšildomas, aržuolo užbaigta, maudynės į sieną įdirta ir "šaur", "porčiai" apdirbti "bongalo" sotgas, 30 pėdų lotas, graži vieta prie parko mokyklos ir gatvėkarių. Priimu lotus. Kreipkitės prie savininko, 6655 S. Tahman Ave.

LOTAI 2 ant kampo Oakley ir 69 St. 50x125 ir netoli Marquette Parko. Mainysiu ant namo, automobilio ar kito ko, yra gera vieta del gasolino stoties ar garadžiaus.
Pasaukite
Republic 5705, Prospect 5173

KĄ JŪS TURITE pasiūlymui mainais į parinktą rezidenciją lota Chicagoj?
Naujienu, 1739 S. Halsted St.
Box 532

PARDAVIMUI murinis 2 augštų namas po 6 kambarius arba mainysiu ant mažo namo, automobilio Sedan. Namas geras, \$78.00 rendos 1 mėnesį, \$6000.00 morgiočio, ant lengvų išmokėjimų.
6208 So. Morgan St.
Savininkas, 3357 Lowe Ave.

PARSIDUODA du 3 aukštų mediniai namai ant vieno loto, 5 po 4 ir 1 dviejų kambarių. Concrete and brick foundation. Yra elektrai ir gasas. Atsiuokite pas savininką.
4150 S. Honore St.
2nd floor.

NORIU PIRKTI mažą farmą kur nors į rytus nuo Mississippio upės, mainysiu į savo namą geriausioj apilinkėj Chicagoj.
Naujienu, 1739 S. Halsted St.
Box 583

PARDAVIMUI namas South West Side, naujas murinis bungalov, 5 kambarių, \$7750, įmokėti \$1500 ir po \$60 į mėnesį įskaitant palukanas, savininkas, 5541 S. Spaulding Ave.

PARDAVIMUI 5 kambarių murinis bungalov, furnace šildomas, tile vana, aržuolo trimingai, 2x6 rafterial su grindimis augstas, kaina \$7500, 5628 S. California Ave.
5 KAMBARIŲ murinis bungalov, karštu vandeniu šildomas, yra ugniaugiai, bufetai, imurita vana, uždaromi ir su stieliais miegojimui porčiai. Turite pamatyti, kad įvertinus, kaina \$10,000, 6018 S. Mozart St. Savininkas.
V. C. Telander
6015 S. Mozart St.

NAMAI-ZEMĖ

PANAŠIŲ BARGENŲ KITUR NERASI.

1. 8 flatų gražus murinis namas (court form) visas frontas ir sales vitrifotai (plitos kurios niekados nepersimaino) plitų, išrodo kaip naujas, yra 6 metų senumo, su miegamais porčiais, steam heat, laundres, ice boksai, gas-pečiai, bufetai ir visi kiti parankumai.
Rendos \$460
Kaina tik \$23000
Cash įmokėti tik \$13000

Randasi restricted vietoj South Side, kur nē medinių namų, nē juodų žmonių gyvenys.
2. 12 flatų murinis namas steam heat ir 50 pėdų žemės prie šalies.
Rendos \$525
Kaina tik \$26000
Cash įmokėti tik \$8000

Randasi prie Ellis Parko arti Cottage Grove Ave.
3. Gražus namas, 2 fl. po 5 kamba, cementavotas basementas, hot water heat, tuščias lotas prie šalies.
Rendos \$110
Kaina tik \$8300
Cash įmokėti tik \$2800

Randasi gražioj vietoj South Side arti Halsted ir Vincennes Ave.

4. KITA TOKI PAT NAMAS TURIM ir galima nupirkti su \$1000 įmokėjimo. Labai gerai įrengta bučernė ir grosernė.
5. Už pusdikiai parsiduoda da. Vieni Fixtures verti daugiau negu prašoma kaina. Be to tik reikia įmokėti \$1200 cash, o likusius ant lengvų išmokėjimų.
Randasi stambiai apyventoj vietoj Roselande. Pasiskubinkit.

Turim naujų namų su mažu įmokėjimu ir žemas kainas kaip Brighton Parke, pas Vienuolyną, (prie Western, 63rd ir Kedzie) taip ir restricted South Side.

Atsiuokite ypatingai ir pamatykit pirma tavorą (namą) o patys pasakisit, jog mūsų bargenai yra tikrai geri ir pelningi.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35 St.
Tel. Boulevard 0774-0611

AŠ TURU du lotus kuriuos turiu parduoti po \$195 kiekvieną. Randasi parinktoj rezidencijų apilinkėje. Tai yra nepaprasta proga.
Naujienu, 1739 S. Halsted St.
Box 580.

Suromskio Bargenai

6 kambarių naujas bungalov, randasi netoli vienuolyno, ant 67 Blvd. Kaina \$7,700, įmokėti \$2000.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMI
2 flatu bižnias namas, galima atidaryti biznį tuojau, gera vieta del restaurano arba kitokio biznio, įmokėti \$1000, arba savininkas mainys ant farmos, priims lotus už pirmą įmokėjimą.

C. P. Suromskis and Co.

3352 S. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 9641

PARDAVIMUI 2 lotai, 30x125, netoli Marquette parko, arti karų linijos. Yra suros, vanduo, cementuotai traktarai, elektrai, telefonai, viskas apmokėta. Galima statyti bungalov ir 2 flatu murinius namus. Kaina už abu du \$1,250. Saukit Stewart 4013

DIDELIS BARGENAS
BIZNIAVAS namas ant Bridgeporto parsiduoda arba išsimaino ant privačio namo. Tinkamas bile kokiam bizniui. Atsiuokit pas savininką
5252 So. Artesian Ave

PARDAVIMUI naujas murinis 4 flatu namas, naujoj kolonijoj, 79th St. ir Marshallfield. Viskas moderniška įrengta. Rendos ir metus \$3,480, kaina \$20,000, cash \$11,000, Tel. Stewart 4013

PARSIDUODA firma 110 akierių geros žemės su jais, padargais, sodas 6 akierių, gero miško, 16 akierių geras ganykla, upelis bėga, stuba murinė ant dviejų aukštų ir kiti budinkai, gerai įmestas, 2 1/2 mylios, parduosiu pigiai arba mainysiu ant mažos prapertės ar loto, atsiuokit prie savininko, o tas jums bus ant naudos.
J. Juska, R. I. Hart, Mich.

DIDELIS BARGENAS
7 kambarių cottage Brighton Parke, furnace šildoma; 2 karam garadžius; cemento fundamentas, elektrai ir maudynės. Kaina tik \$5000, įmokėti reikia tik \$1000, kitus išmokės kaip rendą.
J. N. ZEWERT & CO.
4377 Archer Ave.

NAMAI-ZEMĖ

SAUGIAUSIAS BANKAS AMERIKOJE

Idėk savo pinigus į namą, kuris neš tave didesnį nuosimti negu bankas. Nupirkt sau namą arba farmą. Ateik pas mus pasikalbėti apie namus ir farmas; mes turime ju tuksandžius visur. Kiekvienas įsiekantis pirkti gali išsirinkti pagal savo norą.
Žemiau paduodame keis bargenus:
3 lubų augšto mūro namas, akmeninis frontas, 3 po 4 kamb., pagyvenimai. Taipgi 2 lubų augšto medinis namas užpakaly, 2 po 4 kamb. Abiejuose namuose randasi maudynės, elektrai ir kiti geri įtaisymai. Rendos nėra į mėnesį \$80, kaina \$9,000, įmokėti \$3,000, kitus lengvais išmokėjimais.

Kampinis mūro namas, 3 augštų, geroj vietoj, 6 apartamentų. Rendos nėra \$5,700 į metus; galima nupirkti už \$36,500.

Keturių flatų murinis namas; rendos visuomet bus išrenduotos, nes yra geroje vietoje; rendos nėra \$240 į mėn. Kaina \$23,500.

6 apartamentų namas nori mainyti. Wisconsinie gėra farmai: nori mainyti ant namo.

M. J. Kiras Real Estate
3335 South Halsted Street,
Tel. Yards 6894

PARDAVIMUI nauji muriniai namai, tik dar budavojami, po 4 ir 4 kambarius, su beismenais, bungalov stogai, vidus bus ištaisytas pagal vėliausios mados; vieta labai graži. Maplewood ir 69 St.

BAIGIAMJI budavoti namai, po 5 ir 5 kambarius, aukšti beismenai, karštu vandeniu apšildomi, aržuolo užbaigimai. Vieta 66 ir Rockwell St.

UŽBAIGTI budavoti 2 flatu po 6 ir 6 kambarius, taip pat viskas įrengta pagal vėliausios mados. Vieta 65 ir Tahman. Šiuos namus parduosiu pigiai ar mainysiu ant senesnių namų ar lotų.

MURINIS 3 pagyvenimų namas, 4, 4 ir 4 kamb., beismenais, aukšta pastogė, viskas pagal vėliausios mados įtaisymai, vana ir elektrai; prekę tik \$13300, cash \$4000 kad ir mažiau.

MEDINIS namas, 3 ir 4 rūmai, dar naujai įtaisytas, yra vana, elektrai, prekę \$3000, cash tik \$1500.

MURINIS namas po 4 ir 5 kambarius, yra elektrai, namas tik patalystas; prekę \$1100, cash \$700, kitus kaip rendą išmokėsit; randasi 3616 S. Lowe Ave. Atsiuokit greit.

JOKANTAS BROS.
4138 Archer Ave., Chicago
Tel. Lafayette 7674

BRIGHTON PARK BARGENAI

4 kambarių medinė cottage, su augštu sklepu, bargenas \$3500
2 augštų medinis namas, 2-6 kambarių, su augštu cementinju sklepu, viskas moderniška. \$8300
Elektra bargenas
2 augštų murinis namas, 1 metų senumo, garu šildomas, 33 pėdų lotas, viskas moderniška, aržuolo trimingai. Didelis bargenas \$12800
2 augštų murinis namas, 2-4 kambarių flatau, su sklepu, tile grindys maudykloj, viskas moderniška. Specialis bargenas \$10200

Mes suteikiame paskolas mūsų pirkėjams. Mūsų ofisas atdaras nedėlioj.

KOZLOWSKI BROS.

2525 W. 47 St.

PERDUODU 4 akry derlingą žemę, naujas 4 didelių kambarių namas, 100 vīstų, 1 karvė, šieno, 2 jauni mēlteliai, geri keliai į Chicago su automobilio važiuoti. Kas išmano, nepralosite pirke; kaina \$6,300. Kreipkitės laisku ar ypatingai. C. Urbonas, Kostner (44) Ave. at 135 St., Box C 45. Blue Island, Ill.

DIDELIS BARGENAS
BIZNIAVAS namas ant Bridgeporto parsiduoda arba išsimaino ant privačio namo. Tinkamas bile kokiam bizniui. Atsiuokit pas savininką
5252 So. Artesian Ave

PARDAVIMUI naujas murinis 4 flatu namas, naujoj kolonijoj, 79th St. ir Marshallfield. Viskas moderniška įrengta. Rendos ir metus \$3,480, kaina \$20,000, cash \$11,000, Tel. Stewart 4013

PARSIDUODA firma 110 akierių geros žemės su jais, padargais, sodas 6 akierių, gero miško, 16 akierių geras ganykla, upelis bėga, stuba murinė ant dviejų aukštų ir kiti budinkai, gerai įmestas, 2 1/2 mylios, parduosiu pigiai arba mainysiu ant mažos prapertės ar loto, atsiuokit prie savininko, o tas jums bus ant naudos.
J. Juska, R. I. Hart, Mich.

DIDELIS BARGENAS
7 kambarių cottage Brighton Parke, furnace šildoma; 2 karam garadžius; cemento fundamentas, elektrai ir maudynės. Kaina tik \$5000, įmokėti reikia tik \$1000, kitus išmokės kaip rendą.
J. N. ZEWERT & CO.
4377 Archer Ave.

NAMAI-ZEMĖ

MES DUOSIM KO JIEŠKAI.

Mainysim

1. 7 flatus ir štorą murinis namas, cement. sklepas, elect. maudynes ir visi parankumai. Pečiais apšildomas.
Rendos \$240

Mainys ant 2 fl. bile vienoj Lietuvių kolonijoj.

2. Naujas murinis namas 6 ir 6 kamb. hot water heat, Pirmas mortg. \$7500

Mainys ant 6 flatų ir pridės \$3000 cash.

3. Farma 50 mylių nuo Chicagos susidedanti iš 41 akro žemės su 6 kamb. namu ant basmento, visais kitais budinkais. Prie to 3 ark. 2 karv. 6 kiaul. 200 vīstų. Visos mašinos ir padargai.

Mainys ant 2 fl. medinio ar murinio namo.

TURIM farmų po 65 akr. iki 130 akr. su puikiausiais budinkais ir gyvuliais Illinois, Wis., Mich. ir Ind. valstijose.

Atsikreipkit ypatingai pas mus ir pamatysit, jog gausit ko įsiekot.

S. L. FABIONAS CO.

2418 W. Marquette Rd. (arba 67 Blvd.) arti Western Ave.
Tel. Prospect 8678.

TŪREKIT SAVO NAMĄ

Kam mokėti rendą kuomet mes pastatysime ant jūsų loto gražų 5 kambarių bungalov už \$1000 cash, o kitus \$4450 išmokėsit po \$45 į mėnesį su palukanomis.
A. & P. CONSTRUCTION CO.
936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599
Atdara nedėlioj ir vakarais.

\$2500.00 TIKTAI \$2500.00
\$2500 įnešt, kitus lengvais išmokėjimais, pastatysime ant jūsų 25 ar 30 pėdų loto vėliausios mados 2 flatu murinį namą. Saulės kamb., bungalov stogas, tile florai ir kiti vėliausi įrengimai. Jei neturite loto, bet manote pirkti namą, mes pastatysime ant savo loto už mažiau kaip \$10,000, kurio tamtos autsaupsite arba parduodami uždirbsite nuo \$1000 iki \$2000 į trumpą laiką.
Del platesnių pasikalbėjimų matykite.

J. PAKALNI,
4421 So. Tahman Ave.,
2-ras augštas
Tel. Lafayette 3475

PARSIDUODA vienas akieris žemės lietuvių ir kitų tautų apgyventoj vietoj. Gera vieta pagyvenimui, 45th place ir Fisherman Terrace, Lyons, Ill. Kreipkitės pas
AGNES SKRICKAS
2258 W. 21 Pl.

BRIGHTON PARK

2 augštų murinis namas, 2-5 kambarių flatau, garu šildomas, ugniaugiai, ice boksai, sun parlorai, 30 pėdų lotas ir 3 kambarių flatau sklepe. Didelis bargenas \$13000
2 augštų murinis namas, 2-4 kambarių flatau, su sun parlorais, naujas namas, viskas moderniška, cash \$3000, kitus kaip rendą.
Mes turime visokių rūšių namų ir bižnį mainymui. Ofisas atdaras nedėlioj.

B. R. PIETKIEWICZ & CO.

2612 W. 47 St.

PARDAVIMUI 6—6 kambarių murinis namas, 2 flatu, dideli kambariai, gražiai dekoruoti, imurita vana, tile grindys, kieta mēdžio grindys, garu šildomas, už \$15,000; atsiuokit nedėlioj po pietų.
6110 S. Sacramento Ave
Tel. Lafayette 4830

STAI BARGENAS
Ant Bridgeporto, mūro ir mēdžio namas, 4 ir 5 kambarių flatau, su augštu beismenu; noriu parduoti labai pigiai. Esu pasė ir negalju prižiūrėti. Parduosiu už \$2150, pinigais reikia \$800, kitus išmokėjimais kaip rendą. Matykite Stanley Mickeyčia
A. GRIGAS & CO.
3114 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 4899

PARDAVIMUI — BARGENAS
2 augštų medinis namas, akmeniniu pamatu, 6—6 kambarių, naujas karštu vandeniu apšildytas, viskas moderniška, naujai dekoruotas vidus ir iš lauko, 2 karų garadžius.
5403 Princeton Ave.

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

BRIGHTON PARK

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

Parsiduoda naujas mūro namas, 2 pagyvenimų, 6—6 dideli kambariai, naujausios mados statytas, beržo ir ažuolo užbaigtas, pirmas pagyvenimas garu šildomas, o antiras pečiūmi. Lotas 30 ir 125; kaina tik \$1450, įnešt \$4000, o kitus paskolins pats savininkas be komišeno, savininkas ant 2 lubų.
4210 S. Maplewood St.

NAMAI-ZEMĖ

DIDŽIAUSIS MAINYMAS IR ISPARDAVIMAS

Namų, Biznių ir Lotų
Per J. Namon Real Estate
2418 W. Marquette Rd.

Kuris yra pardavęs, išmainęs kelius šimtus namų, bižnių per praėjusius kelis metus, J. Namon Real Estate yra suvirs 40 savo namų pardavęs. Tie žmonės, kurie per jį pirkę, mainė, dabar dvigubai pelno ir džiaugias. Delto žmogus pirkdamas namą ar mainydamas per J. Namon Real Estate firmą yra apsaugotas nuo visokių apgavisių, nes jo biznis yra labai išbujojęs, delto; kad žmonės duoda gera patarimą. Kurie perka parduoda ir maino sutvarko visus legalius dalykus kad žmonės neprapuldytų savo idėtus pinigais. J. Namon Real Estate skolina pinigus pirkėjams ant morgiočio. Taipgi turi didelius bargenus namų, lotų aplink Vienuolyną

Mikalojus Kastantass Čiurlionis*)

M. K. Čiurlionis. Praslinko trylika su viršum metų, kai tragiškai užbaigė savo gyvenimą vienas didžiausių ne tik Lietuvos, bet ir viso kultūrinio pasaulio menininkas M. K. Čiurlionis. Jis, lyg šviesus meteoras, atėjo iš kažkur, iš to pasaulio, kurį matome jo tapyboje, į tą vargingą mūsų žemę, kad į savo kurybos gelmės pagrazinti, į taktus į dvasios kultūrą parodyti, o pačiam pusiaukelėj mirti. Jis nesijautė kuo esąs ir kokią kurybos misiją atliekė. Jis nesamoningai sukūrė savo skaisčiąją saulę, kuri nušvietė mūsų niūrią, tamsią padangę.

Ir ta M. K. Čiurlionio saulė gražiai sušvito. Sušvito ne tik mūsų tėvynei; jo saulė savo švelniais ir stebuklingais spinduliais pasiekė platus pasaulio kilnas žmonių sielas. Nustebo visi didį žmogų, naują kultūros pranašą išvydę. Ir niekas turbut nei nežinojo, nei nemanė, koks buvo to didžio žmogaus vargingas ir dygliuotas kelias. Gal maža kas tejądė, kad tas žmogus, kurdamas paslaptingas keturkampes piramidais ir fantastinių miestų bokštus, — kovojo su žiauriu likimu del savo buvimo ir juodos duonos kasnio.

Kas buvo M. K. Čiurlionis ir kokios reikšmės turi jo kuryba? Į šį klausimą Dr. J. Šlapelis, šios sritys nemažas žinovas, M. K. Čiurlionies ir jo kurybos apibūdina, viename savo rašte šiaip pasisako:

"Minut garbinga ir brangi M. K. Čiurlionies vardą, visiems mums stojasi akys koks tai milžinas, bet galo originalus, bei galo savotas ir, kaip toks, neturintis sau nė panašų, ne tik lygių visoje meno istorijoje.

Męs neklystam taip jį įsivaizduodami; jis toks ir yra. Jis yra originalus ir visiškai vienas, tik ne toje biografinėje ir psichologinėje prasmėje, bet daug gilesnėje".

"Vargiai kas galėtų pasakyti, kas jis buvo: muzikas, tapytojas ar poetas, nes visose srityse jis pasekmingai veikė. Bet vis tik daugiau vaisingi yra likę jo darbuotės tapyboje, tad čia ir kalbama apie jį, kaip tapytoją labai originalų".

M. K. Čiurlionis tuo savo originalumu, taja naujove ir sugėbėjo įkopti į tas meno aukštumas, apie kurias tiek daug menininkų svajoja, bet maža tėra išrinktųjų.

Kuo buvo M. K. Čiurlionis mūsų kultūrai, tur but visiems bus jau aišku ir suprantama. M. K. Čiurlionis įvedė mus į kultūrinę tautų meno pasaulį. Ir jeigu apie Lietuvą pasauliui daug kas žino ir jai įdomiausia, tai ne diplomatų ir jų juodų cilindrių nuopelnas, ne vaisingi rautai ar lietuviško marmelado fabrikas užimponavo svetimaucius, — tai grynas M. K. Čiurlionies kurybos nuopelnas.

Leipcego konservatorijos lietuvių studentai, savo rašte šviet, Ministeriui, M. K. Čiurlionies muzikos kurinių reikalu, taip apie šio menininko lietuvių ir bendrai visos žmonijos kultūrai reikšmę sako.

"Berods kiekvienas šviesos lietuvius turėtų suprasti ir žinoti, kuo yra M. K. Čiurlionis lietuvių tautos kultūrai. Kada mūsų tauta buvo dar politiniai pavergta, kultūriniai slopinama, kada mūsų menas vos pirmus nedrausius žingsnius darė — M.

Čiurlionis staiga nelauktai stipriai pasireiškė dvejose skirtingose meno šakose: tapyboje ir muzikoje. Jo kurybos savybės tapo ginčų, aptarimo objektu ne tik lietuvių, bet ir svetimauciu spaudoje. Nesuklysimė turbut pasakę, jog tik per M. Čiurlionį kaimyninės tautos anais laikais labiau pradėjo vertinti lietuvių tautą ir ja domėtis. Į mus pradėta žiūrėti kaip į tautą, kuri pajėgia ir ugdyti ir teikti pasauliui dvasinių kultūros vertinčių".

Yra sena patarlė, kuri sako apie tautų genijus jų tėvyneje: "Propheta in suo patria non laudatur" (pranašas savo krašte negarbinamas), ir kad genijus visuomet pirmieji svetimauciai pastebi. Toks pat likimas buvo ir M. K. Čiurlionies. Rusų menininkai pirmieji pastebėjo to žmogaus genijų ir jį tinkamai pas save įvertino, savo parinktyvų menininkų "Mir iskustva" burelyj. Jeigu ne rusų dailininkai, tai M. Čiurlionis ir jo kuryba dar ilgą laiką būtų buvusi namams nežinoma. O gal ir visai nieko nebūtume apie jį sužinoję.

M. K. Čiurlionis, dėka savo kurybai, pastatė mus atitinkamoje vietoje kultūringųjų tautų šeimoje, bet savo tėvynei jis perkanki yra atėjęs. Daug kas iš mūsų dar yra toli nuo tos aukštos dvasinės kultūros, kurią atstovauja M. K. Čiurlionis savo kuryba. Užtat dar ilgą laiką daug kam jo kuryba bus neišiki ir nesuprantama.

Ziupsnelis žinių iš jo biografijos. M. K. Čiurlionies gimtinė — varginga Dainava, davusi jau ne vieną mums menininką. Čia toje dainų šalyje, miškinapių ir šimtmečių girių krašte, kur bočių dvasia tebebyloja, gimė mūsų didis rašytojas Vincas Krėvė — Mickevičius, kuris davė savo gražiosios "Dainavos šalies žmonių padavimus" ir visą eilę gražių gražiausių vaizdėlių iš tos vargingos, bet dvasiniai turtingos šalies.

M. K. Čiurlionis, pirmą kartą išvydo šio pasaulio šviesą savo tėvo, paprasto parapijos vargonininko lietuviu bakažėje 1875 metais rugsėjo 10 d., šįandien lenkų suniorotoje Varėnoje, Prūsų apskr., Vilniaus gub. Iš ten, laikui bėgant M. K. Čiurlionies tėvas persikėlė vargonininkauti į Druskininkus, kuriuos Čiurlionis labiausiai mėgo iki pat savo mirčiai.

Kudikystės dienas praleido nežymiai ir vargingai. Baigus pradinę mokyklą, apie aukštesnį mokyklą negalėjo būti jokios kalbos, nes neturtingas tėvas negalėjo M. K. leisti į tolimesnį mokyklą.

Dar gana anksti pas jaunutį Mikalojų reikėsi linkimas į muziką. Visai jaunutėlis pradėjo bandyti savo pajėgas muzikos srityje. Geros motinėlės rūpesniu, muzikos pradėjo jį mokyti gyvenęs kaimynystėje dr. Markevičius. Čionai ir šliuko nežymiai jo kudikystės dienos ir metai. Mokinosi muziką, klausėsi savo gerosios motutės pasakų ir dainelių, stebėdamasis nepaprastai gražiomis apylinkėmis. Muzikoje parodė nepaprastų gabumų. Tat jo mokytojas dr. Markevičius, matydamas jo gabumus, rekomendavo jį kunigaikščiui M. Oginskiui, kuris 14 metų Mikalojų pasiėmė pas save į Plunge. Čia jam teko išbūti bent ketverius metus kunigaikščio rumų orkestre. Kunigaikščio rumų atmosfera

turėjo tam tikros įtakos į jauną neprityrusią jo sielą.

Per tą laiką kunigaikštis Oginskis, pažinęs ir įsitikinęs neabejotinuos M. K. gabumus, leido jį mokintis konservatorijon. 1900 m. jis pabaigė Varšuvos konservatoriją, atsižymėjęs savo darbštumu, kaip geriausios teorijos mokinys.

Muzikos pamokomis užsidirbdavo sau pragyvenimui; dalį savo uždarbio siųsdavo tėvams.

Varšuvos konservatorijoje būdamas, parašė pirmą savo didesnę muzikale poemą "Miškas", už kurią Zamoiskio konkurse turėjo gauti premiją 1000 rub? bet kaž kodel negavo. Toliau parašė kitą muzikos kurinį — "Polonez", kuris kunigaikš. Oginskiui labai patiko, ir jis buvo paskyręs 1000 markių (rublių?) išvažiavimui užsienin, kad dar geriau susipažintų su muzikos teorija. 1901 met. tuo tikslu jis nuvyko Leipcegai. Čia jam teko mokintis tik vienus metus. Mokinosi pas geriausiąjų tų laikų muzikos teorijos profesorių. 1902 met. parašė "Fuža" — muzikos kurinį, kuris viešame konservatorijos koncerte turėjo didelio pasisekimo.

Bet čia netikėtai įvykis suardė planus ir galimybę toliau studijuoti užsieny. Leipcege esant mirė kun. Oginskis, draug su juo dingio ir pažadėtoji stipendija. Vargais patraukė mokyklą ligi metų galo ir, padant geram draugui, lenkų jaunam kompozitoriui E. Moravskui, grįžo Varšuvon, kur ir apsigyveno.

Tapyba pradėjo užsiimti turėdamas apie 30 metų amžiaus. Piešdavo tų šiaip atvirutes gavo pažįstamiems pasiūsti. Jau suaugęs vyras darbavosi pirmiausia Kauziko, vėliau — Staborsko pašymo mokyklose. Pastarasis patarė mesti mokyklą ir dirbti savistoviai, ką M. K. Čiurlionis ir padarė.

Nuo to laiko prasideda jo kuryba tapybos srityje. Pirmieji jo kuriniai (pastelinai) "Girios muzika", "Laidotuvės" "Tvanas" ir kiti, buvo tai pirmieji drąsus užsimojimai.

1907 m. persikėlė Vilniun, kame aktyviai pradėjo veikti lietuvių tarpe. Nemaža prisidėjo prie Dailės Draugijos įkurimo, dalyvavo tos pačios draugijos parodoje, nors tuomet maža kas jį suprato, suorganizavo lietuvių chorą, harmonizavo dainas ir t.t. Čia besidarbuodamas lietuvių tarpe susipažino su žinoma mūsų rašytoja Sofija Kymantaitė su kuria 1909 m. žiemą ir susituokė.

Iš Vilniaus, porą metų jame tepagyvenęs, 1909 m. drauge su žmona persikėlė į Petrapilį, ir tik čionai jį tinkamai suprato ir įvertino rusų dailininkai, priimdami į savo menininkų būrelį "Mir iskustva".

Vasaros metu M. K. Čiurlionis važinėjo žemaitijoje, piešė kryžius, rinko sau reikalingą dailės medžiagą ir t.t. 1910 m. rudenio grįžo Petrapilin, kame užsidaręs apytamsiame kambaryje dirbo. Pasakoja, kad jis dažnai išstovėdavo prie drobės, su teptuku rankose po aštuonias valandas, užsimiršęs apie poilsį ir valgi. Toks dvasinis įtempimas, savo vaizduotės sukaupimas, priartino katastrofą, kuri jau buvo nujaučiama, — jis apsirgo proto liga. Atvykus žmonai, tuoj ėmė reikštis katastrofos pradžia. Parvažiavus į Druskininkus dar buvo truputį pagijęs, bet greit vėl apsirgo. Prisi-

kankinės ties Varšuva proto ligų sanatorijoje, daugiau negu metus, mirė, ir palaidotas Rasos kapuose Vilniuje, 1911 m. kovo 31 d.

Jis mirė... Jo genialė dvasia nuskrido į tą jo vaizduojamą pasaulį, fantastinį pasaulį, kuriame viešpatuoja amžinasis grožis. Kame šviečia nesuskaityta daugybė saulų ir skraido dyviniai paukščiai. Atsiskyrė su regimu pasauliu, kad daugiau jau niekuomet jį nebegrįžtu, nes visą gyvenimą jam buvo jis perankštas ir peržiūrus.

Toks jau visų tikrųjų Lietuvos sūnų likimas.

M. K. Čiurlionis tapytojas ir muzikas. Kokios rūšies buvo M. K. Čiurlionies kuryba? Iš tikrųjų teisingai apie jo kurybą Dr. J. Šlapelis atsiliepia, nes vieno dailis muzikas, vienodai tapytojas, vienodai poetas, kaip po gėnijus. Tik jį daugiau tapytoju pasaulis vertina dėl to, kad daugiau šioj srity jį pažįsta.

Taip, M. K. Čiurlionis buvo trilypis kurėjas: poetas, dailininkas ir kompozitorius. Bet kaip jau pasakytą, didžiausias jo nuopelnas tapyboje, nes iki šiam laikui, jo kuryba šioje srityje yra gausingiausia. Kitos sritys mažiau žinomos. Didžiuma jo muzikos kurinių yra išblaškyta, išmėtyta, yra giminių ar pažįstamų rankose, nemaža yra ir žuvę. Maža težinoma apie jo poeziją; ir šios sritys, kaip ir muzikos, o gal net mažiau, randasi kurinių.

Dar viena kita mintis apie jo tapybą. M. K. Čiurlionies tapybos kurinių negalima taip išaiškinti, kaip tai daroma su kitų dailininkų kuriniais. Tam reikėtų labai daug vietos ir laiko, reikėtų istų studijų. Bet ir tai vargu ar pagelbėtų prieiti prie užbrėžto tikslo. M. K. Čiurlionies dauguma kurinių negalima atpasakoti, juos reikia pačiam matyti, suprasti ir jausti. Įsigyventi į tą svajonių pasaulį, kuriame gyveno kurėjas, juos kurdamas, atnaujinti dvasiniai turės pergyvenimus iki tokio pat laipsnio, kokiame buvo ir Čiurlionis kurėjas.

M. K. Čiurlionies kuriniai, daugumoje dvasiniai ir mistingi. Juose vaizduojami kaž kokie tolimi, nematyti pasauliai, fantastingi miestai su jų dyviniais bokštais, mums nematoma, tik dvasiniai nujauciamos piramidės, iš kurių kiekvieno bokšto šviečia slėpininga saulė, išminties šviesa ir t.t. Iš jo paveikslų kai kas labai daug išskaito ir sako, kad kiekvienas M. K. Čiurlionies paveikslas sprendžia amžinąs problemas. Bet daug kas juos pamatęs ir neįsigilinęs sako, kad juose nieko ypatingo nesama.

Jeigu mes bandytume išaiškinti ir apibūdinti vieną iš didžiausiųjų M. K. Čiurlionies kurinių "Rex", tai visos pastangos nueitų niekais. Jo neišaiškinsi. Taip pat neišaiškinsi "Žalčių sonatos", "Chaos", "Saulių sonatos" ir kitų kurinių. Jis gilus ir filozofingas. Į jį reikia įsigilinti ir dvasiniai susikaupti. Juo ilgiau mes stovime prie jo paveikslų, juo daugiau įsigiliname į juos, tuo mums darosi aiškesnė jo mintis, prieš mus veriasi tos kurėjo paslaptys, kurių puolamaisi neįstebeisi.

Paimsimė lengviau suprantamus ir išaiškinamus kurinius. Štai mes matome jo "Rojų", tą laimės ir šviesos daržą, apie kurį tiek daug ištisais amžiais kalbama. Prieš mus atsideda numurimios juros vaizdas. Kranta puošia marguliuojančios gėlės, kurias rankioja balti angelai ir skraido baltos plaukėlės. Toliau užpakalyje eina aukštyn kaž kur vedą laiptai. Viršum skraido angelai ir balti debesėliai. Žiūri į jo "Rojų" ir negali

atsigėrėti šventu ir kilniu vaizdu.

Toliau "Tyluma" — purpurinės spalvos nurimusi jūra, į kurią žiūrėdamas nedrįsti pasijudinti, kad nesudrumstumei tos šventos ramybės. Toliau "Pavasaris", "Juros sonata", "Pasaka", "Aukuras", "Fantazija", "Zodijako ženklai" ir kiti, kurie labai daug ko mūsų sielai byloja. O tokių kurinių yra keli šimtai. M. K. Čiurlionies tapybos technika paprasta ir nekomplikuota. Dauguma paveikslų padaryta su pastele, (vietoje aliejinį dažų ar akvarėlės, sausi pašiuikai). Užtat dėl netobulos technikos ir nerupingumo jo paveikslai visai pagėdo. Dauguma paveikslų, melsvai žalių ar saulėlaidžių spalvos.

M. Čiurlionies kuriniai nežinokios mokyklos. Jis yra savitas, pats ja sukūręs. Bet niekas jo nevalės sekti, kas dažnai atsitinka su didesniais dailininkais. Jis buvo ir amžinai pasilikęs meno pasaulyje vienas, ir nepasiekiamas. Nes jo pėdomis sekti niekas nepajėgia.

Čiurlionis, kaip muzikas, dar neįvertintas, jo muzikos didieji kuriniai iki šiol net muzikams nežinomi. Taip, jo didysis orkestrinis muzikos kurinys "Jūra" dvidešimt metų išgūlėjo rankastry ir nė kartą nebuvo orkestro išpildytas. Dabar tą kurinį kompozitorius St. Šimkus žodžia simfonijos orkestrui. Jo rūdžiais, nėsą dar pas mus orkestro, kuris pajėgtų tą dalį ir sunkų kurinį tinkamai išpildyti, o iš "Juros" matyti, kad Čiurlionis ir muzikoje buvo gal ne mažesnis genijus, kaip tapyboje.

Taigi M. K. Čiurlionies kaip tapyboje, taip ir muzikoje, yra toks pat didelis ir originalus kurėjas.

Ir stebiesi žmogus, kad mūsų tarpe gyveno ir vargo toksai dvasios milžinas, kaip M. K. Čiurlionis. O reikia tikėti, kad jisai ne paskutinis bus: mūsų atgyjanti tauta garsi bočių žygiais, išgydys ne vieną žmogų, kuris vėl mus pragarsins naujais žygiais naujame gyvenime.

M. K. Čiurlionies kurinių likimas. Liūdnas ir vargingas buvo M. K. Čiurlionies gyvenimas. Dar liūdnesnė, tragiška jo ankstyvą mirtis. Ne mažiau liūdnas, net tragiškas, ir jo kurinių likimas. Muzikos kuriniai išblaškyti, išmėtyti, žusta atskirų žmonių rankose. Gi jo tapybos kuriniai, — visur vežioti, dėl jų nemaža varžytas, posėdžiūta, — ilgą laiką kalėjo drėgnuose kambariuose, pelėjo ir pamazu bluko stebuklingos jų varšos. Visuomet prisiminusi tą aukštą, mažą ir drėgną kambarį (Marionio, 3), kame ilgesni laiką, parvežus M. K. Čiurlionies kurinius iš Maskvos, kalėjo paveikslai. Dar ir šįandien man akys stovi betvarkiai pakabinatas neįridengtas dilysis "Rex", apie jį voratinkliai, šiukšlės ir suadųti dievukai... Niekas jo nedangstė. Tie žmonės, kuriems buvo pavesta kuriniai globoti, ginčijosi ir intriguavo vienas kitą. Kaltino kitus, kad pūna M. K. Čiurlionies kuriniai nors tuo patu metu patys leido jiems puti: neįridengtiems nors toki menką darbą galėjo atlikti kiekvieną kartą, kada tik atėdavo į "M. K. Čiurlionies dvasios kalėjimą". Kai kas esą genijaus kuriniuose radė sau pasipelnymo šaltinį...

Kiek žinoma, visi kuriniai jau perkelta į naują saugesnę vietą ir pradėta žaliajam kalne statyti senai sumanyta "Čiurlionies Galerija", del kurios tiek daug mūsų neva menininkų prisirieta. Lauksime pastatant rumų, kad vėl galėsime išsvysti mūsų genijaus ilgamečio vargingo ir sukauso darbo vaisius.

["T-tas"] — A. Brazilis.

MARGUMYNAI

DAŽAI NAIKINA LIGŲ PERUS

Karo metu buvo pastebėta, kad kai kurie dažai užmuša ligų perus. Dabar pranešama iš Anglijos, kad viena dažų dirbtuvė daro eksperimentus, kad suradus įvairių dažų veikmę į ligų perus. Jau esą surasta dažas, kuris užmuša difterijos perus; kitas dažas naikina karštinę bacilą, etc. Įdomu dar tai, kad tie dažai ir labai atskiestoje formoje naikina mikrobus. Tai tik pradžia. Ateityje laukiama labai daug iš tų tyrimų.

CELOFANAS

Celofanas yra celulozos produktas. Jis padaroma iš popierio teslos. Celofanas yra permatomas ir iš jo galima padaryti plonus lapus. Tie lapai paprastai vartojami saldinių ir maisto produktų suvyniojimui. Iki šiol Amerika pirkdavo celofaną iš Francijos. Bet dabar jau surasta būdas padaryti jį ir čia.

SPECIALĖ LOVA LIGONINĖMS

John H. Cook iš Salt Lake City padarė specialę lovą, kuri labai tinka ligoninėms. Lova padaryta taip, kad ligonį galima paguldyti į bile kokią poziciją. O tai labai svarbu, ypač kuomet prisieina reikalus turėti su ligoniu, kurio kaulai yra sulaužyti.

KIŠENĖ LAIKRODŽIAMS NESIOTI

Nešioti laikrodžius, kaip dabar kad yra nešiojama, nepatogu. Jie lengvai prieinami kišėnvažiui, arba tankiai juos galima pamesti. Bet tik dabar į tai atkreipta dėmesio. Tapo išrasta specialė kišėnė laikrodžiams nešioti. Tos kišėnės pardavinėjama skyriumi. Jas galima nusipirkti ir prisiesti prie kelnų. Kišėnės esančios taip padarytos, jog iš jų kišėnvažiui labai sunku laikrodis ištraukti.

ELEKTROS PEČIUS

Paprastai manoma, kad virti valgius elektra yra gan neekonomiška. Tačiau nėra taip. Neseniai tapo padarytas specialis elektros pečius, kurio operavimui gan nedaug elektros tereikia. Prie pečiaus yra pritaikyti specialiai indai. Tie indai padaryti taip, kad greit įkaitų. Tokiu pečiu gaminti valgi sakoma, gan pigiai atsieina.

PIRIETAISAS INDMAS PLAUTI

Niekas nemėgsta indus plauti. Šeimos delei to nemaža ir nesuipratimų įvykdavo. Bet dabar tapo išrastas specialus prietaisas, kurio labai lengva ir indus plauti. Tuo būdu šeiminiškėms bus palengvintas darbas.

AMERIKIEČIAI GALES VEŽTIS Į EUROPA AUTOMOBILIUS

Daugelis Amerikos laivų yra įtaisę specialius dėtius, kur galima automobiliu pastatyti. Tad amerikiečiai važiuodami į Europą galės vežtis su savim automobilius. Laivai automobilius prima kaip bagažą.

MILŽINIŠKA HIDROELEKTRINĖ STOTIS

Kanadoje prie Saguenay upės (Quebec provincijoje) budavojama milžiniška hidroelektrinė stotis, kurios pastatymas atsieis iki \$12,000,000. Ta stotis galės pagaminti 250,000 arklio jėgų.

NEW YORKE KAS DIENĄ KERPAŠI PLIAUKUS 5,000 MOTERŲ

Apskaičioma, kad New Yorke kas dieną kerpaši plaukus mažiausia 5,000 moterų. Kadangi kirpimasi plaukų tarp moterų yra labai prasiplatinęs, tai susikūrė nauja industrija išdirbimui prietaisų plaukams sukuti. Tik viena kompanija gavo užsakymą padaryti 20,000 tokių prietaisų.

SVEICARIJOS GELŽKELIŲ ELEKTRIZACIJA

Sveicarijoje prasidėjo darbas visų valstybės gelžkelių elektrifikavimui. Tai daroma vyriausia tadel, kad po karo pusėtinai pabrango anglis ir, antra, prasidėjo nedarbas. Sumažinimui bedarbių skaičiaus ir buvo sumanyta elektrifikuoti gelžkeliai.

FLORIDOJE PRADĖTA FIGOS AUGINTI

Per keletą metų buvo daroma Floridoje eksperimentai su figomis. Dabar tikrai patirta, kad figos ten auga. Ačiu tam, visoje Floridoje prasidėjo judėjimas; visur bandoma figų auginimui užsiimti. Spėjama, kad su laiku figų auginimas Floridos gyventojams duos nemažai pelno.

14,000,000 MEDALIŲ

Laike karo Anglijos karo departamentas išleido 14,000,000 medalių. Prie tų medalių reikėjo mažiausia 2,000 mylių kaspinų.

"SKAISKREPERIAI" CEKO-SLOVAKIJOJE

Ceko-Slovakijos mieste Brunn statoma "skaiskreperis", kuris bus 9 aukštų. Tokie namai Europoj yra nepaprastas dalykas.

NAUJOS RUSIES MOKYKLA

New Yorke atsidarė mokykla, kur mokinama, kaip saldinaidaryti. Duodama ir korespondenciniai kursai.

KARALIAUS PALOCIUJE ĮSTEIGTA KINOMATOGRAFAS

Anglijos karalius įsisteigė kino Windsor palociuje. Kiti didžiūnai ir gi tą patį padarė. Ačiu tam, sakoma, tarp įvairių lordų žymiai sumažėjęs kortų lošimas.

TEISINGAS LAIKRODIS

Anglijos Parlamento Rumai turi laikrodį, kuris vadinasi "Big Men". Laikrodis pasižymi nepaprastai teisingu laiko rodimu. Į 293 dienas jis padarė klaidą tik ant vienos sekundės.

EKSPERIMENTALINIS UKIS KINIJOJE

Kinijoje netoli miesto Kantonas, tapo sukurtas eksperimentinis ukis, kuriame nupirkta 8000 akėrių žemės. Toj Kinijos dalyj moderniškas žemės dirbimas beveik visai nėra žinomas.

SAULĖS SPINDULIAI DŽIO. VOS GYDYMUI

Netoli Londono pereiną vasarą buvo daromi tyrimai su džiova sergančiais mokiniais. Mokiniai kuoličiausia pasilikdavo saulėje. Dabar pranešama, kad "saulės vonios" žymiai pagerinę ligonių sveikatą.

*) Šiam rašiniui naudotasi Dr. J. Šlapelio, V. Zadelio ir kitų autorių apie M. K. Čiurlionį raštais.

LITERATURA

Konst. Jasiukaitis

MUTERKA

Manufaktūros fabriko vyresnysis bugalteris Povilaitis, jau gerokai pražilęs, bet dar tvirtas vyras ir provizorius Atkočiūnas, kiek jaunesnis už savo prietelį, aukštelininkį gulėjo miško aikštės pakrašty. Jiedu išsirengę medžioti, bet greitai sutingo ir sugulė minkstose samanose. Abu žiūrėjo į plaukiančius skystus, pukuotus debesius ir svajojo.

Ruduo nuo medžių jau purtė lapus. Lapų krito dar nedaug, jie sukiojosi ore ir virpėjo.

Miškas užtraukė dvasią. Ramu ir tylu, girdėti mažiausias sausos šakelės sutraškėjimas. Saulė šildė minkštai...

Tokių metų žmogus esti apatinges—nenori ir krutelti.

Eglės sakosė pasirodė voverė.

Atkočiūnas atžagaria ranką pačupinėjo šautuvą, bet nepa-
judino:

—Voveraitė...

Povilaitis atsakė, neatitraukdamas akių nuo dangaus:

—Tegul sau... O, žinai, kas man atsiminė, bežiūrint į tuos plaukiančius debesius?... Žmogaus gyvenimas kaip tik toks pat—plaukia, plaukia ir išsidriekia...

—Užsisvajojai?

—Man vienas mažmojis atsiminė... Rodos, aš nepasakojau, kad muterka visą mano gyvenimą apvertė ant galvos...

—Žiūrėk, voverė įsmeigus į mus akis ir tartum juokiasi... Aš šausiu...

—Bala jos nemato... Juokinga istorija su ta muterka... Ar klausai?

—Nu,

—Bus jau gerokai metų gal apie trysdešimt... Aš tarnavau ukio mašinų fabrike— sandėlių prižiūrėtoju.

Kaip jaunas—čia bast, čia bast, visur durys atviros. Tarkiai užeidavau į svečius pas mūsų vyresnįjį techniką. Nu, ir apsauko man galvelę jo jaunesnioji duklė—Elenora. Krito man ji į aki. Gal jėg nieko tokio ypatingo ir nebuvo, bet, žinai, jaunas kraujas, jaunas protas... Nevedusiam visas idealas moteriškė...

Elenora nuo manęs nesisalino.

Juokai, juokai ir kažin kaip atsitiko, kad nutarėme susituokti. Aš bučiau nusamdžiau, meilūs nupirkau, žiedus...

Ji drabužius pasisuvė. Rengiamės prie vestuvių...

Žmogus tuomet esi truputį pakvėšęs...

Mieste prasidėjo darbininkų judėjimas—sustreikavo visi fabrikai. Musų ar.

Praslinkus kelioms dienoms, vieni fabrikai ėmė dirbti, kiti ne. Musų fabrikas stoji į darbą.

Į kontorą ateina darbininkas ir prašo, kad aš jam duočiau ko-
kią ten muterką.

Paėmiau raktus, einam į sandėlį.

Darbininkas paėmė vieną muterką, kitą, trečią, parvertė visas dėzes—nė viena netinka.

Besiraušiant, atėjo dar vienas darbininkas—tam ir kažin ko prireiko. Sandėly užtrukome ilgiau pusvalandžio.

Sugrižau į kontorą.

Fabriko direktorius, parau-
dęs, prieina prie manęs ir sako:

—Kur, ponas Povilaitis, taip ilgai vaikštinėjai?

Aš nieko blogo nemanydamas atsakiau:

—Muterkos ieškojau, darbininkams reikėjo—ir neradome...

—Kur tamsta rasi, kad tamstos akys kitur nukreiptos... Tamstai streikai labiau rūpi, kaip fabrikas... Aš tamstai senai

dabojau...

Aš truktelėjau pečiais.

Direktorius kalbėjo:

—Aš gerai žinau, kad tamsta kurstai darbininkus... Tie, su kuriais tamsta taip ilgai ieško-
jai muterkos, aršiausi agitatori-
riai...

—Nežinau...

—Taip... Nuo šios dienos tamsta esi paliuosutas... Tuojau tamstai bus išmokėta alga.

Direktorius apsisukė ir nuėjo į bugalterijos skyrių.

Už keletos minučių bugalteris atnešė man orderį algai.

Maniau, kad juokaujama. Patį žinai koks iš manęs buvo ir yra agitatorius...

Pasiėmęs orderį, einu pas direktorių į kabinetą pasiaiskinti.

Pradėjus man kalbėti, direktorius griežtai pasakė:

—Tamsta esi paliuosutas ir viskas! Fabriko aš negaliu lai-
kyti smurtininko!

Elenora, žinoma, tą pačią dieną sužinojo, kad aš esu be vietos.

Susitikus mane gatvėje, pa-
raudo:

—Ar tiesa, kad tamsta nebe fabrike?

Prisipažinau.

Elenora nusiminė, bet dau-
giau nė per pusę lupų apie atsi-
tikimą nebeprisiminė.

Aš puolau ir čia ir čia, ne-

riausi iš kailio—vietos vis nėra ir nėra. Vienaime odų fabri-
kė tikrai žinojau, kad reikalingas bugalterio padėjėjas, bet
nepriėmė—matyti, mūsų di-
rektorius suskubo visur mane
atestuoti.

—Išvažiavau kitur. Apskau-
vieną, kitą, trečią miestą—nie-
ko.

Galų gale vienoj žemės ukio
draugijoj gavau minką vietelę.

Tuoju parasiau Elenorai...

Atrašė ji man džiaugsmingą
kupinę vilties laišką.

Bet netrukus nelaimė vėl nu-
krito ant mano gavos. Draugija
subankrutijo ir aš palikau be
vietos.

Vėl prasidėjo bastymosi po
fabrikus, po miestus. Kaip ty-
čia, jei kur ir gaudavau tarny-
bą, vis ilgai neužsilaikydavau—
tai tokia, tai kitokia priežastis
ir turėdavau išeiti.

Taip praslinko keli metai.

Elenora vis rečiau ir rečiau
man berašinėjo. Paskui visai
nutilo. Per kitus sužinojau,
kad ji ištekojo už kažin kokio
girininko.

Povilaitis patylėjo, persivertė
ant šono ir lyg atsiduso:

—Ką padarė muterką... Kad
ne ji, gal šiandien turėčiau val-
kučius, būčiau papa, o dabar se-
nas kavalierius...

Povilaitis užsivertė, ir persi-
vertęs ant nugaros, vėl įsmeigė
akis į plaukiojančius debesius...

Miškas tylėjo...

Saulės jau kabojo ant medžių
viršūnių... Šešėliai driekėsi il-
gesni...

nes kada myli, kada visos sie-
los stygos yra įtemptos, tasyk
nuobodumo neajuti, tik širdis
taip plaka, taip plaka...—su
virpančiu balsu ji užbaigė ir pa-
raudo.

—Gal but, jūs ir tiesą kalba-
te, bet tokios meilės aš nežinau.

Koks gi iš jūsų vyras, jeigu
jūs meilės nežinote?!—ir ji
nusijuokė.

—Idealiskos meilės,—atsa-
kia au:—Is tiesų, aš nebuvau
sutikęs tokia moterį. Ir iš viso
tarp žmonių nedaug tėra nuo-
sirdumo. Toki meilė tėra gali-
ma tik vaidentuvėje, svajonėse.

—Na jau, na jau! Ar sunku
svajones tikrenybe paversti?—
iššaukiančiai ji pažiūrėjo į ma-
nė.

—Nelenigva.

—Reikia aukų?

—Gal ir be aukų galima ap-
sieiti. Kam čia tas tragizmas?

Ji aktorė

—O be tragizmo negalima!

Aš pripratau prie tragizmo, aš
—aktorė.

Ir ji papasakojo man, kad bu-
vusi Bostone atlankyti savo
senukė motiną, o dabar grįžtan-
ti į New Yorką lošti. Ji papa-
sakojo, kad gyvenanti puikia-
me viešbutyje, kad gaunanti
250 dolerių savaitę, etc. Ji ne-
slėpė net savo išitikinimų, ku-
rie nors ir nebuvo per daug ra-
dikalus, vienok gan demokratin-
gi. Iš to pasikalbėjimo aš su-
pratavau, kad ji yra gerai išauk-
lėta ir išlavinta moteris.

Gyvai bekalbėdamu įvairio-
mis temomis, mudu pravažiavo-
va Springfield, Mass. Ekspresas
užė, saulė švietė pro langą ir vė-
jas putė, o mudu—aš ir mielo-
ji nepažįstama panelė, kurios aš
net vardo nežinojau—vis kal-
bėjova, ginčijovos, juokūs krė-
tėva, kaip artimi draugai po il-
go nesimatymo.

—O kas jums labiausia pasi-
daboja?—paklausiau aš pane-
lės, kuomet išsime medžiaga
pasikalbėjimui.

—O, daug kas!—sušuko ji:
—Puikūs meno kuriniai. Myliu
taipgi jūrą, kuomet ji yra aud-
ringa, melsvą dangų, aš net dra-
bužius dėviu dangiškos spalvos
(iš tiesų ji turėjo mėlynos spal-
vos drabužius), myliu tolimas
žvaigždes, saulę, mėnulį, audrą
ir viską, kas nepaprasta, kas
linksmina ir vilioja.

—O ką labiausia mylite,

—nepalioviau aš klausęs.

—Sudėjimą viso to žmo-
gaus sieloje—meilę, karštą ir
beprasmię meilę, kuomet viskas
susimaišo, kuomet kalbi ir dre-

bi, ir bučkis degina sielą. Ir jūs,
jūs trokstate meilės!—sušuko
ji, paėmusi mano ranką.

Ir jos puikiamė veidelyje rei-
kėsi tai iššaukimas, tai smalsu-
mas, tai žaidžiantis jausmas.

Aš naiviai atsakiau, kad nėra
kas mylėti.

—O mane?—nusijuokė ji ir
prislinko visai arti prie manęs.

—Jūs—visa širdžia.

—Juokitės!—šypsodama ta-
rė ji.

—Tikrą tiesą sakau, iš pirmo
pasimatymo aš įsimylėjau į jus.

Jūs turite ką tai nepaprastą,
ko truksta kitoms moterims.

—Ištikrųjų? Jūs mane myli-
te? Tasyk—pabučiuokite...

Tatai ji pasakė tokiu papras-
tumu, jog buvo galima priimti
už juoką. Bet palinkusi į mane
galvutė ir įkaitę veidukai prašė
bučio.

Nejaugi aš galėčiau atsisakyti
nuo to? Ji puikiai žaidė savo gy-
venimu. Ji buvo nepaprastai ro-
mantinga. Ir aš neturėjau tiek
drąsos, kad ją ignoruoti.

Pirmas bučkis buvo nedrąsus,
paskui sekė antras, trečias, ket-
virtas,—vis karštesni, nuosir-
desni, aistringesni... Mudviejų
lupos susiliejo. Nežinojova ar
nepaisėva, kas dedasi aplinkui.

Traukiny susistojo.

—Hartford!—sušuko kon-
duktorius.

—Hartford!?—nustebau aš.

—Man čia... Man čia reikia išlip-
ti.

Ir aš atsikėliau. Atsikėlė ir
kaimynka.

—Tai jau jums čia,—prabi-
lo ji ir patikimai nusišypsavo.

Aš prispaudžiau jos karštą ran-
ką prie lūpų.

Jau einant traukiniui aš nu-
šokau. Pilnos, svajenčios jos
akys žibėjo, įkaitusiam veiduke
vis dar tebežaidė žavėjanti ma-
loni šypsena, o vėjas kudenio jos
geltonus plaukus...

Tas nepaprastas susitikimas,
greičiau į sapną panašus mūsų
nepasitikėjimo, išnaudojimo,
melo, veidmainystės gaidynė-
je padarė man nepaprasto į-
spūdžio. Ar aš galėčiau kada
nors tikėtis, kad su manim įvyks
toks prietikis. Šmotukas gyve-
nimo, laimės atskala. Netikėtai
susitikova ir umai išsiskyrėva...
Ant visados, nežinodamų net
viens kito vardo... Bet tą trumpą
momentą, aistros pagautu,
mudu buvova laimingu, mudu
tikrai mylėjova. Taip iš įvairių
keistų ir netikėtų dalykų susi-
daro ir žmogaus gyvenimas.

—Brodiaga.

A. A. Esbė

Japonė Niponė

(Smuikos intermedija)

Begyveno
Laiko seno
Garbų trys japonai;
Štai jie: Jakas,
Jakis-Drakas,
Jakis-Drakas-Cironis.

Tam pat laike
Budda laikė
Gyvas tris japonas;
Štai jos: Sipa,
Sipa-Dripa,
Sipa-Dripa-Ponė.

Tie japonai
Tas japonas
Vedė sau už žmonas:
Jakas Sipa,
O Cironis Ponė.

Kiek sukakus
Jakui Sipa
Sūnų gimdė Jacha,
Jakis-Drakui
Sipa-Dripa
Gimdė Sach-Sarachą.

Žmonės šneka:
Ankščiau rako
(Jeigu tiesą sako)
Drak-Cironiui
Dripa-Ponė
Gimdė Sach-Saronį.

*) Dalis fabulos paimta iš rusų "Trijų Japonų".

**) Kvazokų-Sizokų—Japonijos bajorijos (samurajų) luomas.

Mūsų vyrai neįvertina mūsų:
tuo tikslu mes turime eiti prie
kitų.

Nepasitenkinimas yra pirmas
progreso žingsnis kaip viename
žmogui, taip ir visai tautai.

Nieko nėra puikesnio, kaip
užmirti, arba būti užmirstam.

Moterys sugadina kiekvieną
romaną, bandydamos jį amžini-
nai test.

PABASTA

Apie save

Žmogus-nenuorama: koki tai
nesuprantama jėga, kuri gali-
ma pavadinti bastymosi mikro-
bu, traukia mane, vilioja į ne-
žiniybę.

Paskutinių pusmečių aš apke-
liauau 3,000 mylių Amerikoje:
atlankiau New Yorką, Chicago,
Bostoną, St. Louis'ą, Pittsburg-
hą, Philadelphia, etc.

Nežiūrint į tai, kad aš esu lin-
kės trunkytis, bet kuomet man
prisieina apleisti kurį nors mie-
stą, mane apima aštrus jausmas
nė tai liudėsio ir gailėsio, nė tai
neramumo ir ilgesio: juk aš čia
pripratavau prie žmonių, su ku-
riais surišta visas pasaulis į-
spūdių.

Kodėl neardtoja žmonėse an-
žinai besinaujanti dvasia?

Kodėl savo dvasiniu gyvenimu
žmogus yra toks niekingas ir
purvinas?

Kodėl jis nepajėžia suprasti
savo niekingumo ir grazybės
amžinumo? Kodėl jis pyksta,
krauna turtus ir pučiasi, kuomet
jis privalo žinoti, jog mūsų gy-
venimas yra nepaprastai trump-
pas?

Juk mes, žmonės, laikinai žė-
mės ir Amžinybės momento sve-
čiai.

Ir mitytis vis lenda galvon,
vis kankina mane. Pasidaro
liūdna. Bet... kelionėn!

Kelyje

Atėjo traukinys. Ant greitų
jų atsiveikins su draugais,
skubi užimti vietą. Ir vėl—vie-
nas su savo mintimis, vėl įky-
rios mintys, vėl bastymosi po
svetimą šalį, vėl nežiniybė. Ar
tai nėra žmogaus gyvenimo ke-
lias? Kelias vieno žmogaus,
burio, tautų, istorijos? Ir kiek
jų tų kelių?

—Ar ši vieta užimta?—nu-
traukė mano galvoje moters
balsas. Aš pakėliau galvą. Prie-
šais mane stovėjo graži ir grak-
sti geltonplaukė. Ji buvo jauna,
pilna gyvybės, jos veidas nebu-
vo tepalais sugadintas. Ji žavė-
jo žiūrėtoją nepaprasta šypsena

ir stebėtinai gražiomis akimis,
iš kur tarsi spinduliai čio. Ma-
žai tėra moterų, kurios mokėtų
taip gražiai, patraukiančiai ir
žavėjančiai šypsotis.

—O, ne,—atsakiau aš.—Ga-
lite užimti.

Ir arčiau prisitraukiau prie lan-
go, užleisdamas jai daugiau neg
pusę sėdynės. Graeioziniai pa-
sitaisiusi drabužius, ji atsisėdo.

Pirma pažintis

Traukinys truktelėjo ir ratai
vėl ritmingai pradėjo beldėti
gelžkelio bėgiais. Parvažiavome
tunelį: štai Ruxbury, Jamaica,
Forusa Hill pasilieką užpakaly-
je. Pro langą matosi vis nauji
ir nauji dalykai: namai, stulpai,
būdėlės, medžiai, pageltusi žolė,
žmonės daržuose. Dagus loko-
motyvo dūmai edė akis. Aš at-
dariau langą, žinoma, paprašęs
savo kaimynkos leidimo. Jos
balto rankos surdimentais ant
pirštų nedavė man ramybės.

Meldžiu,—tarė ji, taisyda-
ma abiem rankom: savo puikius
plaukus:—aš mėgstu tyrą orą,
o vėją ypač, jame jaučiasi spē-
ka ir girdisi muzika.

—Tur but, jums nuobodu,
kad jūs visą laiką žiurite pro
langą?—kiek patylėjusi pa-
klauso ji, ir smalsčiai pažiūrė-
jusi į akis, nusijuokė.

—Ne nuobodu, bet liūdna.—
atsakiau aš į jos juoką.

—Ištikrųjų? Kodėl? Netekote
pačios, numylėtinės, paveldėji-
mo?—ėmė ji berti klausimus.

Ir pilkos, svajojančios akys nu-
stebusiai žiūrėjo į mane.

—Nė pačios, nė numylėtinės,
nė turto aš neturėjau, ir todėl
nebuvo ką prarasti. Toks jau
upas. Tačiau, ačiū jūsų kaimy-
nistei, aš jaučiuosi puikiai.

—Tai—komplimentas,—ta-
rė ji ir išputė savo raudonas lu-
putes:—bet aš jums atleidi-
žiu.

Kalba tęsėsi.

Rugsėjo saulės apstiečiama,
ji buvo stebėtinai graži.

—Jūs nuilude todėl,—pradė-
jo ji skambiu balsu,—kad ne-
turite numylėtinės, draugės,

PROTO MILŽINAI
KURIE IŠIGYJA MOKSLĄ NAMIE
KNYGAS BESKAITYDAMI

Daugybė geriausių knygų—mokslo,
istorijos, eilių-dainų, apysakų-roma-
nų-pasakų, dailės, juokų—yra su-
krautos Margerio Knygynne.

Tik mes duodame tikrą bargeną, nes par-
duodame knygas už pusę kainos.

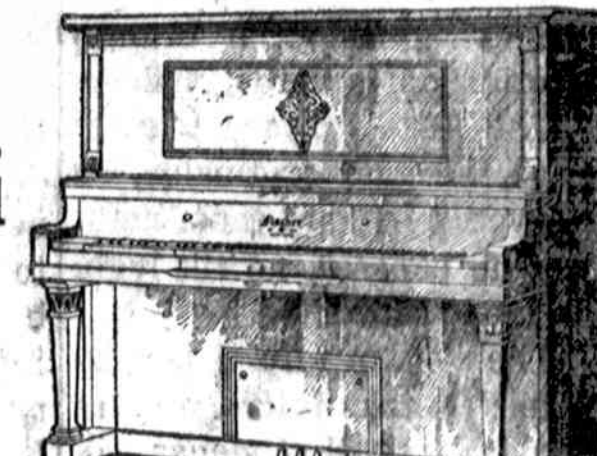
Tik mūsų knygyne yra beveik visos
knygos puikiai apdarytos.

Naują knygų katalogą vi-
siems pristatysime dykai.

**MARGERIO
KNYGYNAS**
2023 St. Paul Ave.,
CHICAGO, ILL.

Garsinkities "Naujienose"

Pianai Grojkliai Pianai Victrolas

Parduodami lengvais
išmokėjimaisVirš 25 metų biznyje. Rašyta
garantija su kiekvienu parduotu
instrumentu. Didelis pasirinkimas

**LIETUVISKŲ
REKORDŲ**

Atsiųskite mokej orderį ir mes
pristigsime jums viską ką užsai-
kysit apmokėti ekspresu.
Prašykite katalogo.

Atdara kiekvieną vakarą

Roseland Music Shop

11146 Michigan Ave.

Phone Pullman 0947

Chicago, Ill.

KODĖL JUS TURITE ATLANKYTI

Field Muzeju

NATURALĖS ISTORIJOS

Jis yra didelės apšvietimo vertės ir labai žingėdus dalykas.
Jūs pasipažinsite su pasauliu kuriame jūs gyvenate. Field Muzejus
turi didžiausią rinkinį istorinių ir žmonių nuveiktų darbų; žvėrių ir
augalų, medžių ir žemės geologiskų iškasenų.

Izanga Dykai Nedėliomis

Utarinkais ir subatomais atdara nuo 10 iki 5 val. vakare.
Šie yra didžiausi departamentai:

ETNOLOGIJOS—Gyvenimas ir papročiai įvairių žmonių, senovėje ir
kaip jie gyvena šiandien.

MOKSLAS

K. A.

Vėžys-Civilizacijos Liga.

I

Paskutiniausiais keliais dešimtmečiais pradėta pastebėti didelis mirtinumas nuo vėžio. Kai kuriose vietose senesni 35 metų amžiaus žmonės miršta daugiau nuo vėžio, negu bile kurios kitos ligos. Reikia pasakyti, kad vėžys yra suaugusių liga. Vaikai ir jaunuoliai labai retai vėžiu teseraga.

Kova su vėžiu yra viena svarbiausių civilizacijos pasaulio problemų. Kas keturias dešimtis metų, sako Dr. Franks L. L. man, mirtinumas „vėžio centro“ proporcingai pasididgubina.

Konservatyviu apskaitymu Jungtinėse Valstijose kas metai nuo vėžio miršta 100,000 žmonių. Tačiau yra pagrindo manyti, jog tikras mirimų skaičius siekia iki 120,000. O tai todėl, kad provincijose be atitinkamų mokslo priemonių yra gan sunku nustatyti tikrąją mirties priežastį.

Vėžio prasiplatinimas įvairuoja. Kai kurios vietos teisingai yra vadinamos „vėžio centrais“. Iš miestų, kur vėžys yra prasiplatinęs, galima paminėti Albany, N. Y.; San Diego, Kal.; San Francisco, Boston, Cincinnati, Rhode Island, Spokame, Washington ir Springfield, Ill. Visuose tuose miestuose, proporcingai imant, nuo vėžio miršta 25% daugiau žmonių, negu kur kitur.

Kodel tai yra, kol kas negalima duoti tikras atsakymas. O tame ir yra visas blogumas. Iki šiol mokslininkams nepasisekė surasti tikrosios vėžio ligos priežasties. Gi nežiurint priežasties sunku ir pati liga gydyti.

II

Dr. Hoffman, kuris skaitoma vienu didžiausių vėžio ligos žinovų šioje šalyje, sako, jog butų netikslu ieškoti vienos kurios nors priežasties vėžio ligai išaiškinti. Vėžį pagimdo ne viena, bet kelios priežastys.

Perdaug didelis tabako rūkymas prirengia dirvą (ir net tankiai yra tiesioginė priežastis) gerklės vėžiui. Vienok vargu bau rūkymas gali būti priežastimi vėžio kitose kuno dalyse. Blogas įpratimas valgyti karštą arba erzinantį maistą gali priversti prie įsitemimo vėžio į skilvį. Tuo būdu kiekvienai vėžio rūšiai reikia ieškoti skirtingos priežasties.

Vienok reikia pasakyti, kad nuolatiniai erzinimai (tabako rūkymas, valgymas karšto maisto, etc.) vienos kurios nors kuno vietos tik tada gali vėžį pagimdyti, kuomet kunas neturi reikiamos atsparos prieš tai ligą. Yra žmonių, kurie visą savo amžių ruko pypkę, o vienok neapserga lupos vėžiu. Kai kurie mokslininkai tad ir mano, jog vėžiu apserga tik tie žmonės, kurių dėl netinkamo maisto mitybos organai yra paire. Ypač didelis tos nuomonės šalininkas yra Sir Arbutnot Lane.

Zmogaus sistema galima prilyginti prie namų. Jeigu namai yra tinkamai prižiūrimi ir viskas tvarkoje sudėta, tai nėra didelio gaisro pavojaus. Vienok jeigu popieriai ir kiti degami dalykai be tvarkos yra išmėtyti, tai gaisro pavojus namams pasidaro labai didelis.

III

Prieš keletą savaitių anglas J. Ellis Barker išleido labai idomią knygą vardu „Cancer: How It Is Caused, How It Can Be Prevented“.

Spręsti apie tos knygos vertę aš nesimu. Patys vėžio ligos specialistai Barker'o teoriją įvertina gan skirtingai. Vieni giria, kiti peikia. Paliekant tuos ginčus šalyje, mums visgi bus ne pro šalį nors dalinai su Barker'o knygos turiniu susipažinti.

Per visą Barker'o knygą raudonu siulu eina ta nuomonė, jog vėžys pareina nuo vitaminų trūkumo maiste ir užsiniuodijimo.

Skaitytojai, tur but, prisimena, jog vitaminai yra cheminiai junginiai, kurių tikroji sudėtis dar nėra patirta. Reikia pasakyti jog vitaminų yra kelių rūšių: vitaminas A, vitaminas B, vitaminas C ir vitaminas D. Jų randame įvairiuose maisto produktuose. Daugiausia yra žinoma apie vitaminą A (kurio daug randasi piene, svieste ir ypač tureskų jagnų riebaluose) ir vitaminą C. Kaip, taisyklė, žmonės daugiausia maitinasi tokiu maistu, kur randasi šiek tiek vitamino A, bet labai nedaug vitamino C. Daugiausia vitamino C randasi daržovėse ir vaisiuose.

Barker, pasiremdamas statistikos duomenimis, įrodinėja, jog vėžiu daugiausia serga ten, kur esti „vitaminų badas“, t. y. kur žmonės negauna pakankamai vitaminų.

Svarbi priežastis vėžiui taipgi yra vidurių sukietėjimas. Žmonės nuodija savo sistemą visokiais „liuosuotojais“, sako Barker, ir galų gale susilaukia vėžio.

Išvada iš to tokia: jeigu žmonės pradės daugiau dėmesio kreipti į maistą, tai mirtinumas nuo vėžio žymiai sumažės. Tokia tai Barker'o nuomonė.

IV

Pradžioje vėžys pradeda augti kurioje nors vienoje kuno dalyje. Ir jeigu tasyk ligonis kreipiasi į gerą daktarą, tai beveik visuomet pasiseka vėžys pašalinti. Tačiau jeigu leidžiama vėžiui įsitenėti ir į kitas kuno dalis persimesti, tai liga pasidaro nebeapgdoma.

Nelaimė, pradžioje vėžys nedaro jokių nesmagumų. Auga jis sau pamažėl, bet žmogus nejaucia, kiekio skausmo. Ač! tam, daug, a laironų pradžioje nepriduoda vėžiui didelės reikšmės ir laukia tol, kol liga įsišaknėja ir sunkiai bepasidaro gydymui. Kita bėda yra ta, jog vėžys tankiai įsitema į vidurius ir todėl sunkiai tėra pastebimas.

Daug visokių raštų yra prirašyta kai del to, kaip pažinti pirmuosius vėžio simptomus. Bet trumpai sakant, jeigu pasumasi žmogus pradeda jausti kurioje nors kuno dalyje nenormalumą, tai jam geriausia tuoj kreiptis į patyrusį daktarą. Ypač patartina tai daryti tiems, kurių viduriai nėra tvarkoje.

Idomu pastebėti, kad abiejuose manoma, jog vėžys yra labiau prasiplatinęs tarp turtuolių. Laikiniai žmonės, kurie veda pirmąjį gyvenimą, beveik visai vėžiu neserga. Bet kuomet jie pradeda civilizuočių žmonių gyvenimą gyventi, jie taip jau lengvai vėžiu apserga, kaip ir baltodžiai. Štai kodel vėžys ir vadinama civilizacijos liga.

Vienok reikia pasakyti, jog laikiniai žmonės irgi serga vėžiu, kuomet jie pradeda praktikuoti tam tikrus papročius. Sakysime, Pietų Indijoje, tenyškiai gyventojai yra įpratę nuolat kramtyti betelio riešutus. Tai, žinoma, erzina burną. Pada-

rinyje nemažas jų skaičius serga burnos vėžiu.

Darbininkai, kurie dirba prie anilinių dažų, gan dažnai apserga ypatingu puslės vėžiu. Nuo nuolatinio čiupinėjimo anglies dirbinių darbininkai apserga odos vėžiu.

Tomis vėžio rūšimis serga tik prie aukščiau minėtų darbų dirbantys darbininkai. Tuo būdu ir priežastis yra žinoma. Vienok tenka pasakyti, jog didelė dauguma tų darbininkų visgi neseraga vėžiu. O tai reiškia, jog susirgti gali tas žmogus, kurio kunas neturi reikiamos atsparos prieš vėžį.

V

Nemalonu žymėti tas faktas, sako Dr. Hoffman, kad vėžio tyrinėtojai nesusitaiko tarp savęs. Vienas tyrinėtojų rašo, jog žmonės pilnai gali laikytis dabartinį gyvenimo papročių, nesibijodami didesnio vėžio prasiplatimo. Tuo tarpu skaitlinės rodo, jog del taip vadinamų civilizuoto gyvenimo papročių vėžys neįmanomu spartumu plečiasi.

Statistika rodo, jog iš visų mirusių nuo vėžio 37% miršta nuo jagnų ir skilvio vėžio. Žarnų ir kitų vidurinių organų vėžiu miršta 14%. Tuo būdu daugiau kaip pusė visų mirusių nuo vėžio pareina nuo mitybos organų pakrikimo. O tuos organus labiausia pakrikdo civilizuoto gyvenimo papročiai. Krūčių vėžiu kas metai miršta penki tūkstantai suviršum moterų. Odos vėžiu miršta apie 3,000 žmonių. Tarp moterų ypač didelį skaičių sudaro lyties organų vėžys. Tos rūšies vėžiu kas metai miršta apie penkiolika tūkstančių moterų.

Idomu bus pastebėti tai, kad krūčių ir lyties organų vėžys yra labiau prasiplatinęs tarp nevedusių moterų.

Paprastai pastebima dviejų rūšių vėžys: karsinoma ir sarkoma. Ypač pavojinga yra sarkoma, kuri paliečia kaulus ir šiaip visą kūną. Jis labai sunkiai tepasidaro gydyti. Laimė dar, kad ji nėra labai prasiplatiniusi (ji sudaro tik 5% visų mirusių nuo vėžio).

Gan didelis skaičius miršta nuo burnos, lūpų ir veido vėžio. Ir tai nežiurint to, kad tos rūšys pradžioje galima pagydyti. Bet žmonės del savo apslėdymo paprastai laukia tol kol liga pasidaro nebegydoma.

VI

Pastaroju laiku, sako Dr. Hoffman, atsirado nepaprastai daug visokių gydymo būdų. Visokie šarlatanai naudojami žmonių tamsumui ir be laiko juos nuvaro į kapus.

Tiesa, kartais pasitaiko stebėtinų atsitikimų. Gydomas visokiais „stebuklingais būdais“ ligonis ima ir pasveiksta. Tokie atsitikimai gan sunku suprasti. Bet tai todėl, kad apie vėžį dar toli gražu neviskas tėra žinoma.

Atsinau tyrinėjimai rodo, jog vėžys nėra limpama ligo. Negalima taipgi vėžiu ir paveldėti. Nors, tiesa, tankiai pasitaiko, jog kai kurios šeimos yra labai linkusios vėžiui sirgti. Bet tai gal vyriausia pareina nuo vieno-kių gyvenimo papročių.

Geriausias gydymo būdas yra operacija. Kai kuriuose atvejuose gan sekmingai vėžys gydoma pagalba X-spindulių ir radijų (radijo). Bet gerų rezultatų tesusilaukiama tik tada, kai vėžys nėra užsisenėjęs. Ne pro šalį bus pastebėti ir tai, jog sergant vėžiu reikia pasirinkti gerą ir sąžiningą daktarą. Nes

tokiame atvejuje nuo daktaro sumanumo ir patyrimo pilnai priklauso žmogaus gyvastis.

Vėžys gali įsimesti į bilę vieno kuno dalį. Vienok jo vystymasi spartumas yra ne vienas.

Abenai kalbant, nėra tikrų priemonių apsaugoti nuo vėžio. Vienok mirimų skaičių būtų galima žymiai sumažinti, jeigu gydymas būtų laiku pradėtas. Daugelyje atvejų sergantys vėžiu pasiduoda operacijai tik tada, kai liga yra pasiekusi to laipsnio, kuomet jos išgydymas pasidaro labai abejotinas.

Publika vis dar žymiaime laipsnyje tebevyrauja trys sveikatingumo priešai: tamsumas, bailumas ir apatija. Operacijos baimė priveda tūkstančius ligonių prie tokio stovio, kuomet ir geriausias daktaras nieko negali padaryti.

Tačiau reikia bijotis tik vieno dalyko – tai užsėdinimo vėžio. Pradžioje ligos geras chirurgas tikrai gali ligonį nuo mirties išgelbėti.

Tai toki maž daug yra Dr. Hoffman'o nuomonė apie vėžį. Trumpeje ateityje tilps straipsnis apie herojingą daktarą, kuris pats sirgdamas nepagydomu vėžiu, pasvėntė savo gyvenimą kovai su ta baisia liga, išradamas naujų būdų liežuviu ir vidurių vėžio gydymui.

Lapų persimainymas ir kritimas

Ruduo. Lapai nuo medžių pradeda kristi. Dar praėjus kiek laiko, ir susilauksime sniego.

Tačiau žiurint rudens į geltonus bei rusvus medžių lapus ne vienas gal užsiduoda sau klausimą: kodel lapai permaino spalvą, kodel, ant galo, krinta?

Visų pirma reikia pasakyti, kad ne nuo visų medžių lapai krinta. Beržai ir klevai gan anksti praranda savo lapus. Tuo tarpu ant ąžuolų ir žiemą tankiai galima užtikti lapų.

Daugelis negali sau išaiškinti, kodel žali lapai rudens staiga atsimaino ir išvirsta geltonais arba rausvais. Dalykas labai paprastas. Geltona arba rusva spalva visuomet buvo lapuose. Vienok tų spalvų nebūvo galima pastebėti todėl, kad vasaros metu lapuose susikrauna nemažai žaliojo pigmento (chlorofilo), kuris ir nustelbia visas kitas spalvas. Gi rudens, kuomet chlorofilas pranyksta, pasireiškia kitos spalvos.

Dabar kai del lapų kritimo. Kai kurie mano, jog lapus paveikia rudeniai šalčiai ir jie todėl krinta. Bet tikrenybeje nėra taip. Akyls žmonės gali pastebėti, jog rudeniop lapo stagaras pradeda atsiskirti nuo šakos. Atsiskyrimas nuolat didėja. Ant galo, lapas nebegauja maisto. Tada tai jis pradeda džiūti. Praeina dar kiek laiko ir lapo stagaras visai silpnai besilaiko ant šakos. Taip dalykas esant, pakanka puseletį kiek stipresniam vėjui, kaip lapas ir atsiskiria nuo medžio.

Toks tai yra lapų persimainymo ir kritimo procesas.

Melsva spalva skatina augimą

Jauni gyvūnai ir vaikai auga sparčiau tokiuose kambariuose, kur sienos yra melsvos arba šviesios spalvos.

Prie tokios išvados priėjo Dr. H. A. Gardner, Paint Manufacturers Association laboratorijos direktorius. Jisai darė eksperimentus su jūrų kiaušiais. Kiaulaites jis augino narveliuose,

se, kurių sienos buvo įvairių spalvų. Pasirodė, kad jūrų kiaušiai lėčiau augo narvelyje, kurio sienos buvo melsvos spalvos. Paskui sekė baltomis sienomis narvelis. Tamsiai raudona ir juoda spalva pasirodė esanti blogiausia – tų spalvų narveliuose gyvūneliai mažiausia teaugo.

Tie Dr. Gardner'o tyrimai kaip tik supuola su prieš kiek laiko paskelbtais profesorių Hess ir Steenbock' pranešimais. Tiedu mokslininku paskelbė, kad saulės spinduliai ir ultravioletinė šviesa gydo anglišką ligą (vaikų liga, kuri iškraipo kaulus).

Apie spalvų veikimą į žmogaus gyvenimą kol kas dar mažai tėra žinoma. Tačiau jau ne vieno yra patirta, jog tamsios spalvos blogai atsiliepią į žmogų. Kai kurie net tvirtina, jog daug nesusipratimų šeimose įvyksta todėl, kad jos gyvena tokiuose kambariuose, kurių sienos yra tamsios spalvos.

Vėliausių laikų tyrinėjimai rodo, jog tie tvirtinimai nėra be pamato. Vienok teks dar nemažai padirbėti, kol įvairių spalvų veikimo klausimas į žmogų bus pilnai išaiškintas.

Padarė kokainą

Praešama, kad garsus Berlio chemikas, prof. Richard Willstaetter, padaręs laboratorijoje dirbtinį kokainą. Jam pasi-

sekę surasti trys budai kokaino alkaloidų padaryti. Vienas jo padarytųjų junginių tapo pavadinamas „psikainas“ ir visais žvilgsniais galis pavaduoti kokainą. Sintetinio junginio sudėtis esanti toki pat, kaip kokaino, tik optiniai tas junginys veikia kiek skirtingai.

Iki šiol kokainas buvo daromas iš lapų koka medžio, kuris auga Pietų Amerikoje. Tuo būdu padaryti kokainas gan brangiai atsielavo. Štai kodel jo svaras kainuodavo \$100. Prof. Willstaetter'o būdu kokainas visai pigiai galima padaryti. Kokainas yra gan plačiai naudojamas medicinoje. Tad prof. Willstaetter'o išradimas yra nepaprastai svarbus.

POŽEMINĖ UPĖ

Savoj po kalnu Blanc tapo surasta požeminė upė, kuriai duota vardas Eauvelles. Spėjama, kad iš tos upės išteka daugelis Šveicarijos, Vokietijos ir Austrijos upių.

KRUTAMŲJŲ PAVEIKSLŲ FILMOS

Kas metai kino teatrams, padaroma tiek filmų, jog jomis būtų galima apšviesti žemę aštuonis kartus.

NELAIMĖS INDUSTRIJOJE

Kas metai tūkstančiai žmonių praranda savo gyvastis bedirbdami įvairiose industrijose. Ir tų nelaimingų atsitikimų skaičius nuolat didėja. 1923 m. devyniose Amerikos valstijose įvyko 500,000 nelaimingų atsitikimų. Visose gi Jungtinėse Valstijose nelaimingų atsitikimų buvo apie 3,000,000. Iš to skaičiaus 23,000 baigėsi mirtimi ir 115,000 invalidizmu. Tos nelaimės atneša šaliai mažiau- sia \$1,000,000,000 nuostolių.

GARVEŽIŲ AMZIUS

Kaip ilgai išlaiko garvežiai? Pensylvanijos gelžkelių vidutiniškas garvežio amžius yra 29 metai ir 3 mėnesiai, o Chicago, Milwaukee & St. Paul 35 metai ir du mėnesiai. 1870 m. pasażierinių traukinių garvežiai sverdavo 66,000 svarų, o 1920 m. 280,000 svarų. 1870 m. prekiniai garvežiai sverdavo vidutiniškai 90,000 svarų, o 1920 m. padaryti prekiniai garvežiai sveria iki 320,000 svarų.

Jan. atėjo Kultūros No. 9. Kaina 30c. Gaukite Naujienose 1739 S. Halsted St.

RĖMAIS PAVEIKSLAS
P. CONRAD FOTOGRAFAI
Paturimas manų igytas per 15 metų visus darbus atlieku kuoperiausiai.
130 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369
DOWNS JAVNAVEDZEM

AR MANOTE VAŽIUOT
NAMUOSNA
ANT KALEDŲ
SPECIALE DIDELE KALEDŲ EKSKURSIJA
Rengia mūsų Linija po užveždą savo loco atstovo
Laivu "ESTONIA"
3 Gruodžio 1924
11 val. ryto
Nuvažiuosite stačiai į Baltijos Jūrą Portą kur persėsit ir be vargo vandeniu už
keliojikos valandų
I KLAIPEDA ATVYKŠIT
Parankiausia Linija į Klaipėdą
Visu Keliu Vandeniui KITI ISPLAUKIMAI:
Laivas "Lituanija" Lapkr. 12
Kitoms žinioms ir prekėms kreipkitės prie mūsų paskirtų agentų.
Baltic America Line
120 N. La Salle St., Chicago, Ill.
9 Broadway New York, N. Y.

ARČIAUSIAI PRIE ŠIRDIES KIEKVIENO ŽMOGAUS YRA JO PATIES ŠEIMYNA

Todel tikslas kiekvieno mūsų yra pagalbėti iš anksto apie tai, kad mūsų šeimyna nekenktų nedateklui.

Pervėlu yra mįslyti apie apsaugojimą, kuomet jau ateina liga. Reikia apie tai pagalvoti dabar, kuomet esate sveikas ir apsaugoti save geroje ir atsakingoje apdraudus kompanijoje, kaip PROVIDERS LIFE.

Šeimynos tėvas negali būti lengvatikis ir gyventi diena iš dienos be tiklo. O jei iki šiol dar nefurite jokios šeimynos, tai gyvenime turite koki nors tiklą, turite ko nors artinga, kam norėtumėt po mirčiai turėti palikimą.

Apsidraudimo dokumentus galite gauti pagal įsų išgalę ir nora iš vienos didžiausių apdraudus kompanijų, PROVIDERS LIFE. PASTABA: Turime dar keletą vietų del vyrų ir merginų, kurie gali tapti kaupti agentai MICHIGAN, OHIO ir ILLINOIS. Patyrimas nereikalingas. Išmokasime jums, kaip nori keletą valandų, vakarais arba subotų po pietų, uždirbti daugiau pinigų nuosimais, negu uždirbate per visą dieną, kur nors dirbdamas. Taipgi reikia agentų visam laikui. Apsidraudimui yra didelis reikavimas, kuri yra didžiausia žmonių apsauga. Atelkite kuomet dieną nuo 9 val. iki 12, arba rašykite

PROVIDERS LIFE ASSURANCE COMPANY

Didysis Ofisas 1530 N. Robey Street, CHICAGO, ILLINOIS

SKYRIAI:

206 Century Building, CLEVELAND, OHIO.
Vedėjas T. P. Gajewski.
620 Nicholas Bldg., TOLEDO, OHIO.
Vedėjas J. Korecki.

454 Book Bldg., DETROIT, MICHIGAN.
Vedėjas A. Keska.
Rm. 10 Victor Bldg., 225 Collinsville Ave., ST. LOUIS, ILL.
Vedėjas J. Gorski.

CUNARD
Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.
I LIETUVĄ
trumpiausiu laiku, kas Seređa, trejais ekspresu laivais
BERENGARIA AQUITANIA
MAURETANIA
(per Cherbourg ar Southampton)
—
Iš Lietuvos į Ameriką JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Mūsų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klausitis vietos agento arba
CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

